

ଫ୍ୟାରେକ୍ସ®
ପ୍ରଥମ ପସନ୍ଦ !

ନୂଆ ଉନ୍ନତ ଫ୍ୟାରେକ୍ସ®
ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁ ପାଇଁ ଘନ ଖାଦ୍ୟର ଆଦର୍ଶ ଆରମ୍ଭ,
କାରଣ ଶିଶୁର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏଥିରେ ଅଛି ଉପଯୋଗୀ ଉପାଦାନ !

ଫ୍ୟାରେକ୍ସରେ ଭରପୁର ପ୍ରୋଟିନ ଓ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିମାଣରେ
ସ୍ନେହସାର ଅଛି ଯାହା ଶିଶୁକୁ ସୁସ୍ଥ ସରଳ କରି ଗଢ଼େ ।
ଶିଶୁର କୋମଳ ହଜମ ପାଇଁ ଏହା ଭଦ୍ରଯୋଗୀ ।

ଫ୍ୟାରେକ୍ସରେ ଥିବା ଲୌହସାର ଶିଶୁର ରକ୍ତ ସୁସ୍ଥ ରଖେ
ଓ ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ଗଢ଼େ ॥

ଫ୍ୟାରେକ୍ସରେ ଥିବା ୨:୧ ଆଦର୍ଶ ଅନୁପାତର କ୍ୟାଲସିୟମ
ଫସଫରସ, ଶିଶୁର ଦାନ୍ତ ଓ ହାଡ଼କୁ ସୁସ୍ଥ ରଖେ ।

ପୁଷ୍ଟିଗୁଣରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଫ୍ୟାରେକ୍ସ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆହୁରି
ଅଧିକ ସୁସ୍ୱାଦୁ । ମିଶାଇବା ବି ଆହୁରି ସହଜ ।

ନୂଆ ମିଶାଇବାର
ବିଭିନ୍ନ ନାହିଁ !
କେବଳ ଦାଣି
ମିଶାଇ ଖୁଆନ୍ତୁ

ନୂଆ
ଉନ୍ନତ ଫ୍ୟାରେକ୍ସ®

ଜହ୍ନ ମାୟା

ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୮୭

ବିଷୟ-ସୂଚୀ

ସପାଦକାୟ	... ୭	ଧଳା ଠେକୁଆ	... ୩୯
ଜହ୍ନମାୟା ସମ୍ବାଦ-ବିଚିତ୍ରା	... ୯	ଉତ୍ତର ରାମାୟଣ	... ୪୩
କଣ୍ଡୁ	... ୧୦	ନବକୁବେର	... ୪୧
ଶମ୍ଭୁର ନଗର ଯାତ୍ରା	... ୧୧	ଜାମାତା ନିବାଚନ	... ୪୪
ଭାଗ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା	... ୧୭	ପ୍ରହରା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ	... ୬୦
ବହୁ ଦ୍ଵୀପ	... ୧୯	ଯୋଗ୍ୟ ପୁତ୍ର	... ୬୧
ବିଚିତ୍ର ସେବକ	... ୨୭	ପ୍ରକୃତର ବିସ୍ମୟ!	... ୬୩
ପଚେସର ଫିଡ଼ି	... ୩୫	ପଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା...	୬୫

ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା : ୨-୫୦
ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ୩୦-୦୦

Anil Kumar Parigrahy

OH! GRANDPAPA,
WE'VE ONLY TWO
NOTHING FOR YOU

WINK /MI/ 3/87

A Quality Product of
MANIRAJ INDUSTRIES

Maniraj
BISCUITS

ସୌରଭ ମନମୁଗ୍ଧକାରୀ
ସନ୍ଦ୍ୟତା ତନ୍ମୁ ଆଗୋରି

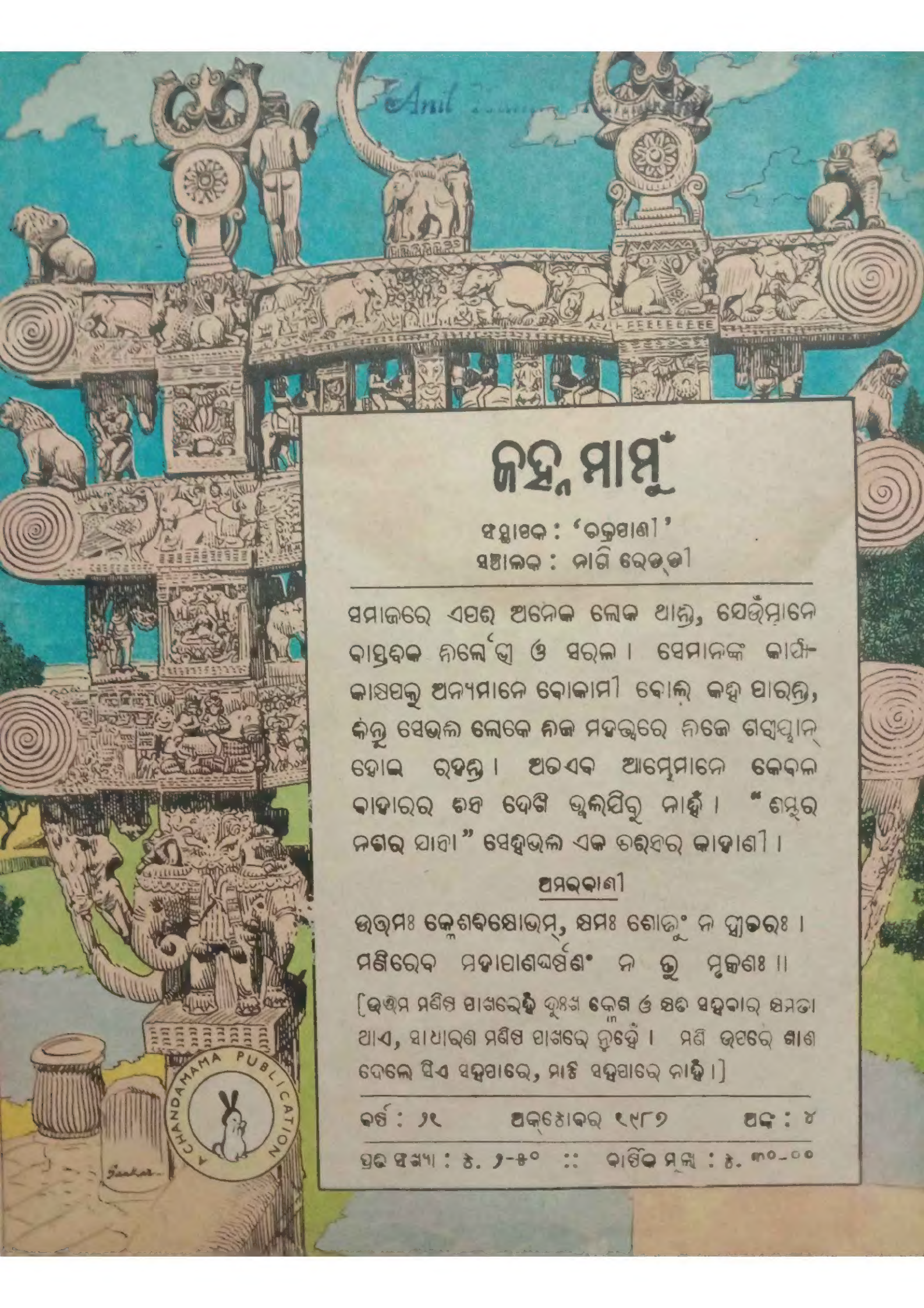
ନୂଆ
ପ୍ରେମ୍
ସ୍ବାଭାବିକ ରୂପେ ଆପଣଙ୍କର

ଏବେ ଏକ ସୁବିଧାଜନକ ଆକାର ଆଉ ନୂଆ ସୌରଭରେ ମିଳୁଛି

Images 2418 Ori

ଜହ୍ନ ମାୟା

ସମ୍ପାଦକ : 'ଚକ୍ରପାଣୀ'

ସମ୍ପାଳକ : ନାଗି ରେଡ଼ି

ସମାଜରେ ଏପରି ଅନେକ ଲୋକ ଥାନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ବାସ୍ତବିକ ନିର୍ଲୋଭ ଓ ସରଳ । ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ-କାଷପକୁ ଅନ୍ୟମାନେ ବୋକାମୀ ବୋଲି କହି ପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେଭଳି ଲୋକେ ନିଜ ମହତ୍ତ୍ୱରେ ନିଜେ ଗର୍ବମ୍ବନ୍ ହୋଇ ରହନ୍ତି । ଅତଏବ ଆମ୍ଭେମାନେ କେବଳ ବାହାରର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖି ଭୁଲିଯିବୁ ନାହିଁ । “ଶମ୍ଭୁର ନଗର ଯାହା” ସେହିଭଳି ଏକ ଚରିତ୍ରର କାହାଣୀ ।

ଅମରବାଣୀ

ଉତ୍ତମଃ କ୍ଳେଶବିକ୍ଷୋଭମ୍, କ୍ଷମଃ ଶୋଭାଂ ନ ପ୍ରାପ୍ନୋତି ।
ମଣିରେବ ମହାପାଣିର୍ଦର୍ଶଣଂ ନ ତୁ ମୃଚ୍ଛଣଃ ॥

[ଉତ୍ତମ ମଣିଷ ପାଖରେହିଁ ଦୁଃଖ କ୍ଳେଶ ଓ କ୍ଷତି ସହକାର କ୍ଷମତା ଥାଏ, ସାଧାରଣ ମଣିଷ ପାଖରେ ନୁହେଁ । ମଣି ଉପରେ ଶାଶ ଦେଲେ ସିଏ ସହପାରେ, ମାଟି ସହପାରେ ନାହିଁ ।]

ବର୍ଷ : ୨୧

ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୮୭

ଅଙ୍କ : ୪

ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା : ଟ. ୨-୫୦ :: ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ଟ. ୩୦-୦୦

ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁକୁ ଦିଅନ୍ତୁ, ସେରେଲାକ୍‌ର ଅଦ୍ଭୁତାୟ ଲାଭ

ବହୁଳିଆ ଘନ ଆହାର ରୂପେ ଏହା ଆଦର୍ଶ ଆରମ୍ଭ !

ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁଟି ପ୍ରାୟ ୪ ମାସର ହୋଇଗଲେ, ତା'ପାଇଁ ପଚାଶରୁ ଥୁଆଁ ପ୍ରାୟ ସତେ ସତେ କମ୍ପିଆଁ ଘନ ଆହାର । ତାକୁ ସେରେଲାକ୍‌ର ଅଦ୍ଭୁତାୟ ଶୁଦ୍ଧ ଲିଭିକାର ଏ ପେକେଟି ଉପଯୁକ୍ତ ଘନୟ ।

ପୁଷ୍ଟି ସାଧନର ଲାଭ :
ସେରେଲାକ୍‌ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆହାର, ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁ ପଚାଶର କରୁଥିବା ଘନସ୍ଥ ପୁଷ୍ଟିକାରା ବୃକ୍ଷ ଗୋବେଡ଼ିଆଏ, ଘଷା—ହେଉଦାଳ, ଶ୍ଵେତସାଗ, ଫାଟ, ଲିଙ୍ଗାମିଳୟ ଓ ଆ ଖଣ୍ଡିତସାଗ । ଶିଶୁଙ୍କ ଶିଶିରଣ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସେରେଲାକ୍‌ରେ ଉଚ୍ଚ ବିଶିଷ୍ଟ ପୋଷଣର ସୁଖ ସୁଖମୟରେ ତଥା ଘଟିତ ଆକାରରେ ରହିଛି ।

ଆହାର ଲାଭ :
ସେରେଲାକ୍‌ର ଅଧିକ ପୁଷ୍ଟିକର ହେବା ଘଟେ ଘଟେ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଚାହିଁବାର ଘଟଣ । ଏହାକୁ ଅପୂର୍ବ ସ୍ଵାଦ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ କହୁଡ଼ ଭଲ ଲାଗେ ।

ଘନାୟ ବସନ୍ତକାଳୀ ଲାଭ :
ସେରେଲାକ୍‌ର ଉପରୁ ଫି ପାଉଁଶର ହୋଇ ସାରିଛି ଏହା ଏଥିରେ ଦୁଧ ଓ ଚିନି ଗଠନରୁ ରହିଛି । ଏହାକୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଫୁଟା ଘାରିଥିବା ଘନସ୍ଥ ପାଣିରେ ଲିଙ୍ଗାକୁ, ଦେଖିବେ, ଅତିକରେ ଶିଶୁ ପାଇଁ

ଆହାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଲେ ।
ପଦାର୍ଥ ଲାଭ :
ଆହାର ଘନସ୍ଥ ଅଧିକ ସୁଖର କରେକ୍‌ରୁ, ଉତ୍ତମ ଘନସ୍ଥ ପାଇଁ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ସେରେଲାକ୍ ରହିଛି । ୪ ମାସରୁ ଶିଶୁଙ୍କୁ ସେରେଲାକ୍‌ରୁ ପ୍ରାୟ ଏକ ୨ ମାସରୁ ସେହିଭଳି ଲାଭ ସେରେଲାକ୍ ଘାସରୁ ହୁଅନ୍ତୁ ।
ପରାକର୍ଷଣୀୟ ଲାଭରେ ଶେଷାଧିକା ନିର୍ଦ୍ଦେଶା-
କାରୀଙ୍କୁ ଘର ଘରରେ ପାଉନ କେନ୍ଦ୍ର, ଘାସା-
ପକେଟେଟି ଏହି ଶିଶୁକାନ୍ଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର
କୁତ୍ସନା ପ୍ରଦାନ ଏକ ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଲିଭିକା—
ସାଧ୍ୟ ଓ ସୁଖର ପୁଷ୍ଟିକର ଆହାର ।

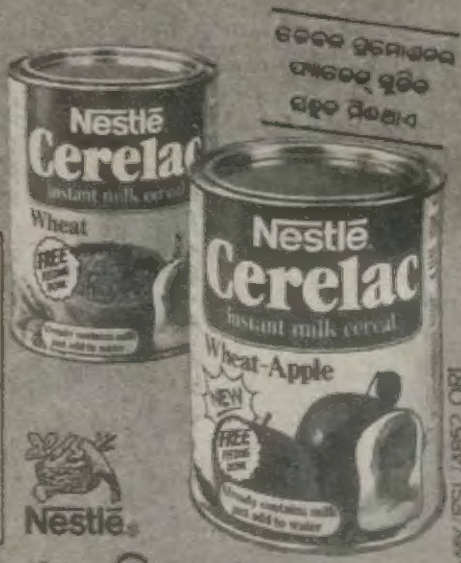
ଜଣେ ବୁଝାଇବା ଏକ ଅବଶ୍ୟକ ଚାହିଦା

ମାଗଣା

ସେରେଲାକ୍‌ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୋଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ

ତଦ୍‌ପର ହୁଅନ୍ତୁ ! ଖୁବ୍ ସାମିତ ଅବେ

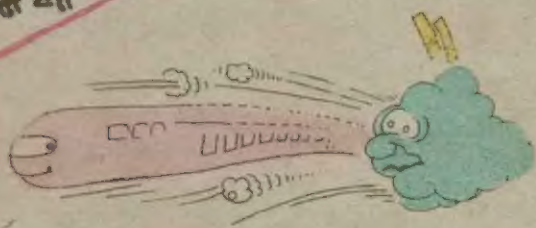

କେବଳ ପ୍ରମୋଦର
ଫାକେଟ୍‌ରୁ ସୁଦ୍ଧି
ଘରୁ ମିଳିଥାଏ

ସେରେଲାକ୍‌ର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି : ସ୍ଵାଦ ସୁନ୍ଦର-ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁଷ୍ଟି ସାଧନ ।

ଉଡ଼ନ୍ତା ରେଳଗାଡ଼ି !

ଜାପାନରେ ଶୀଘ୍ର ଉଡ଼ନ୍ତା ରେଳଗାଡ଼ି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେବାର
ଯୋଜନା ହେଉଛି । ଅବଶ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ଡେଶ
ନଥିବ । ତୁମ୍ଭଙ୍କ ଶକ୍ତି ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଆୟତ୍ତ
କରାଯିବ ।

ଜନିତଜାର ବର୍ଷ ତଳର ଲଙ୍ଗର

ମାନାର ଉପସାଗର ନିକଟରେ ତାମିଲ ବନ୍ଧୁବନ୍ଧ୍ୟାଳୟର
ସାମୁଦ୍ରିକ ଗବେଷଣା ବହିର ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରମାନେ
ଜନିତଜାର ବର୍ଷ ତଳେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା
ଗୋଟିଏ ଲଙ୍ଗର ପାଇଛନ୍ତି । ତାହାର ଓଜନ ଏକ
ଟନ୍ ।

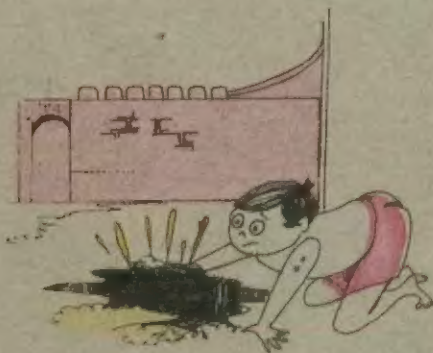
ଉଡ଼ନ୍ତା ଥାଲିଆ

ଚୀନ୍ର କେନ୍ଦ୍ର ଭାଗରେ ଅବସ୍ଥିତ ରୁଆଲ୍ ପ୍ରଦେଶର
କୋଡ଼ିଏ ଜଣ ସରକାରୀ ଲୋକ ଏକ ସମୟରେ କମଳ
ରଙ୍ଗର ଉଡ଼ନ୍ତା ଥାଲିଆ ଦେଖିଛନ୍ତି । ଗୁଲ୍‌ଶ ମିନିଟ
ଧରି ଥାଲିଆଟି ଉଡ଼ିବାର ସେମାନେ ଦେଖିଥିଲେ ।

ସେଦିନର ସୁବର୍ଣ୍ଣ

ଚେରୁପତି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଚନ୍ଦ୍ରଗିରି ଦୁର୍ଗ ନିକଟରେ ମାଟି
ଖୋଳୁଥିବା କାର ବର୍ଷର ପିଲଟିଏ ହାଣ୍ଡିଏ ସୁନା
ପାଇଛି । ତାହା ଜଳସ୍ନାନର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସୁଗର ବୋଲି
ଜଣା ପଡ଼ିଛି । ପିଲଟିଏ ସୁନା ପାଇବା ମାତ୍ରେ ଖୋଲିସ୍ରେ
ଖବର ଦେଇଥିଲା ।

କଣ୍ଠ

ଋଷି କଣ୍ଠଙ୍କ ପୁଅ ହେଲେ କଣ୍ଠ । ଗୋମତୀ ନଦୀ କୂଳରେ ଏକ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ସେ ବସି ତପସ୍ୟା କରୁଥାନ୍ତି ।

ମଜା ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ରାତ୍ର ଜଣେ ଅପ୍ସରା ପଠାଇଦେଲେ । ଅପ୍ସରା କଣ୍ଠଙ୍କ ତପସ୍ୟା ସ୍ଥାନରେ ବୁଲୁବୁଲି କରି କିଛି ସମୟ ପରେ ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଅପ୍ସରାଙ୍କ ରୂପରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ବୋଧ କଲେ । ଦିନ ବଦଳିଲା । ଅପ୍ସରାଙ୍କ ସାହଚର୍ଯ୍ୟରେ କଣ୍ଠ ତାଙ୍କ ଧ୍ୟାନ ତପସ୍ୟା ସବୁ ବୁଲି ଯାଇଥିଲେ ।

ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ କଣ୍ଠ ଶଶି ଏ ପଥର ଉପରେ ଏକାକୀ ବସିଥାନ୍ତି । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଶାନ୍ତି ବିରାଜମାନ କରୁଥାଏ । ହଠାତ୍ ତାଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଲା, ବର୍ତ୍ତମାନ ଧ୍ୟାନରେ ବସିବା ସମୟ । ସେ ହରିଣ ସ୍ଥଳଟି ଖୋଜିଲେ ।

ଧ୍ୟାନରେ ବସିବା ନିମନ୍ତେ ସେ ହରିଣ ସ୍ଥଳ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ଦେଖି ଅପ୍ସରା ହସିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାରୁ ସେ କହିଲେ, “ତୁମେ ଏତେଦିନ ପରେ ହଠାତ୍ ଧ୍ୟାନ ମନେ ପକାଇଲ ? ଇନ୍ଦ୍ରମଧ୍ୟରେ ନଅଗହ ବର୍ଷ ଛଅମାସ ଚିନି ଦିନ ବଦଳିଲାଣି ।”

“କ’ଣ ହେଲା, ନଅଗହ ବର୍ଷ ? ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟ ମାତ୍ର ଚିନିଟିଏ ଯାଇଛି ! କଣ୍ଠ କହିଲେ । ଅପ୍ସରା ପୁଣି ହସିଲେ ।

“ବହୁତ ହେଲା । ଏଣିକି ମୋତେ ମୋ ତପସ୍ୟାରୁ କେହି ଟଳାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।” ଏହା କହି କଣ୍ଠ ପୁଣି ତାଙ୍କ ପୂର୍ବ ଜୀବନ-ଧାରାକୁ ଫେରିଗଲେ ।

ଶମ୍ଭୁର ନଗର ଯାତ୍ରା

ଅନେକ ଦିନ ତଳର କଥା । ଚମ୍ପକ
ରାଜ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଜଣେ ଗରବ
ଲୋକ ଥାଏ । ନାମ ଶମ୍ଭୁ । ସେ ବହୁତ
ପରିଶ୍ରମ କରୁଥାଏ ଓ ତାହା ଦ୍ଵାରା ଯାହା
ସେତକ ସେଜଗାର କରୁଥାଏ, ସେଥିରେ
କୌଣସି ମତେ ତଳି ଯାଉଥାଏ ।

ତା' ଘରକୁ ଲାଗି ଜଣେ ଶିଳ୍ପୀଙ୍କ ଘର ।
ଶିଳ୍ପୀ ମଧ୍ୟ ଗରବ । କିନ୍ତୁ ଥରେ ସେ ସହରକୁ
ଯାଇ ସେଠି ଦୁଇମାସ ରହୁ ଯେତେବେଳେ
ଗାଁକୁ ଫେରିଲେ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ
ଅବସ୍ଥା ବଦଳି ଯାଇଥିଲା । ସେ ପିନ୍ଧିଥିଲେ
ସୁନ୍ଦର ପୋଷାକ । ଗଳରେ ସୁନା ହାର ଥିଲା ।
ହାତରେ ଥିଲା ସୁନା ଆଙ୍ଗୁଠି । ଶମ୍ଭୁ ଆନନ୍ଦିତ
ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାରୁ ଶିଳ୍ପୀ
ତାକୁ କହିଲେ, “ଭାଇ, ଆମ ରାଜା ହେଲେ
ଦାତା କର୍ଣ୍ଣ । ଏଭଳି କୌଣସି ଗରବ ଲୋକ

ନାହିଁ, ଯିଏ ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ଭକ୍ଷା କରି
ଖାଲ ହାତରେ ଫେରି ଆସିଛି । ଆମ ରାଜାଙ୍କ
ଭଳି ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା ବାସ୍ତବିକ ଆଉ ନାହାନ୍ତି ।”

ଶିଳ୍ପୀଙ୍କ ଚିତ୍ତ ଦେଖି ରାଜା କିପରି ଖୁସି
ହେଲେ ଓ ତାଙ୍କୁ କିଛିଦିନ ଅତିଥିଶାଳରେ
ରଖାଇ ତାଙ୍କ ଚିତ୍ତକଳକୁ ଅମାତ୍ୟମାନଙ୍କୁ
ଦେଖାଇଲେ ଓ ଶେଷରେ ପ୍ରଚୁର ପୁରସ୍କାର
ଦେଇ ବିଦାୟ ଦେଲେ, ଶିଳ୍ପୀ ଏସବୁ ବିଷୟ
ଭାବରେ ଗସିଲେ ।

ଶମ୍ଭୁ ପିଲବେଳେ ଗାଁ ଅବଧାନଙ୍କ ପାଖରୁ
ବାରମ୍ବାର ଶୁଣିଥାଏ, ପୁଣ୍ୟପ୍ରାଣ ଲୋକଙ୍କୁ ଯିଏ
ଦର୍ଶନ କରେ, ଯିଏ ବି ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରେ ।
ରାଜାଙ୍କ ମହତ୍ତ୍ଵ ବିଷୟରେ ଶମ୍ଭୁ ଅନେକ
ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଅନେକ କଥା ଶୁଣିଥିଲା । ସେ
ଥରେ ରାଜଧାନୀକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ
କରିବାକୁ ମନସ୍ଥ କଲା ।

ହୃଦୟ ଯାହାର ଭଦାର, ସନ୍ତୋଷ ତା'ର ସହରର

କିନ୍ତୁ ସେ ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୟାବ, ରଜା ସେକଥା ଜାଣିଲେ ହୁଏତ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବାହାରିବେ । ରଜା ବିଚାର କେତେ ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବେ ? ତାକୁ ଶଙ୍ଖାନ୍ତ କରାଇବା ଶମ୍ଭବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା ।

ସେ ଅନେକ କଷ୍ଟ କରି କିଛି କିଛି ଅର୍ଥ ସଞ୍ଚୟ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେପାଇଁ ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ସେ ଉପାସରେ ଶୋଉଥାଏ । ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ ବର୍ଷ ଏପରି କଷ୍ଟ କରି ସେ ଯେତକ ସଞ୍ଚୟ, ସେଥିରେ ହଳେ ଯୋତା ଓ ନୂଆ ପୋଷାକ ତିଆରି କରି ପୁଅଟିଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ରାଜଧାନୀ ଅଭୟରେ ଚାଲିଲା ।

ତନିଦିନ ପରେ ସେ ଯାଇ ରାଜଧାନୀରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ରଜାଙ୍କ ନଅର କେଉଁଠାରେ ସେକଥା କାହାକୁ ପଚାରିବା ଦରକାର ନଥିଲା । କାରଣ ସହର ମଝିରେ ସେ କୋଠା ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରୁଥାଏ ।

ଶମ୍ଭୁ ଯାଇ ପାଖକ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । “ଆରେ ଭଣ୍ଡାସ! କୁଆଡ଼େ ମାଡ଼ ଚାଲିଛି ?” ଏହା କହି ଦରୁଆନ୍‌ମାନେ ତାକୁ ଶେକି ଦେଲେ ।

“ମୁଁ ଭଣ୍ଡାସ ନୁହେଁ । ମୁଁ ରଜାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଯାଉଛି ।” ଶମ୍ଭୁ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

“ମଲା ମଲା, ଭଣ୍ଡାସକୁ ଭଣ୍ଡାସ କହିଲେ ପୁଣି ତା’କୁ ବାଧୁଛି ! ଆଜ୍ଞା, ଆଜ୍ଞା, ତୁ ଅମୀର । ତମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ?”

“ରଜାଙ୍କୁ ଦେଖିବା ।” ଶମ୍ଭୁ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

“ରଜାଙ୍କ ପାଖରେ ତୋ’ କାମ କ’ଣ ?” ଦରୁଆନ୍‌ମାନେ ପଚାରିଲେ ।

ଶମ୍ଭୁ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲା । ସେ ଦୋଦୋପାଞ୍ଚ କରି କହିଲା, “କାମ କିଛି ନାହିଁ । ଶାଲି ଦର୍ଶନ କରି ଚାଲି ଆସିବି ।”

ଦରୁଆନ୍‌ମାନେ ହସିଲେ ଓ କହିଲେ, “ଆରେ, ଗାଉଁଲି ! ତୁ ଆମକୁ ବହୁତ ଓଲଟ ଓ ଟଙ୍କାକୁ ବହୁତ ଚତୁର ବୋଲି ଭାବୁଛୁ, ନୁହେଁ ? ଶୁଣ, ତୋର ଯଦି କିଛି ପଇସାପତ୍ର ବା କାମଧନ୍ଦା ଦରକାର, ତେବେ ସେପାଇଁ

କାନ୍ଧି ମା'ର ପରିଚ୍ଛା । ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯା ।
 କହୁ ଯୁ ଆସୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଚେଷ୍ଟା କଲ ।
 ନିଜର ଆଦେଶ ଯେତେ ଭାବ ପାଖକୁ ବ
 ଗ୍ରହଣ ନାହିଁ । ଯା, ପଲ ।”

ଶମ୍ଭୁ ଟକିଏ ଦୁରେଇ ଯାଇ ଠିଆ ହେଲା ।
 ଉଦୟଲ ଦୁରୁଆନ୍ମାନେ କିଛି ସମୟ ପରେ
 ତା' ପ୍ରତି ସଦୃଶ ହୋଇ ତା' ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା
 କରିବେ । କିନ୍ତୁ ଗର୍ଭ ସମୟ ବଡ଼ଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ
 ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସେଭଳି ଭାବ
 ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ସେ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ
 ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲା ।

ଶମ୍ଭୁ ମନରେ ବହୁତ କଷ୍ଟ ହେଲା । ସେ
 ଉଦୟ ପାଖରୁ ଯାଇ ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ଜଣେ
 ଦୁଇଜଣ ଲୋକଙ୍କୁ ତା' ସମ୍ମୁଖେ କହିଲା ।
 ସେମାନେ କହିଲେ, “ଥରେ ଯେତେବେଳେ
 ଦୁରୁଆନ୍ମାନେ ବଂଶିତ ଗଲେଣି, ସେତେ-
 ବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁଇ ମଇସା ନଦେଲେ
 ସେମାନେ ଭବରକୁ ଛାଡ଼ିବେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲାଣି । ଆଗାମୀ କାଲି ଚେଷ୍ଟା
 କରିବ ।”

କିନ୍ତୁ ଶମ୍ଭୁ ରାତିରେ ରହିବ କେଉଁଠି ?
 ଗାଁରେ ସିନା ଯାହା ପିଣ୍ଡାରେ ଗଡ଼ ପଡ଼ିଲେ
 ଲେପିବ, କିନ୍ତୁ ରାଜଧାନୀରେ ରାଜଯାକ
 ଗ୍ରହଣମାନେ ବୁଲନ୍ତି । କାହାକୁ ଯେମିତି
 ଭାବରେ ଦେଖିଲେ ଶିରମ୍ କରନେବେ ।
 ଗୁଡ଼ାଏ ଏଣୁ ତେଣୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବେ । ନାନା

ସନ୍ଦେହ ପୋଷଣ କରି ତା' ବସ୍ତ୍ରରେ
 ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବେ । ସେକଥା ଭାବ ଶମ୍ଭୁକୁ
 ଛାନ୍ତିଆ ଲାଗିଲା । ଶମ୍ଭୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି
 ବୁଝିଲା, ସହରର ଶେଷ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଗୋଟିଏ
 ଧର୍ମଶାଳା ଅଛି । ସେଠି ମାଗଣାରେ
 ଯାନ୍ତ୍ରୀମାନେ ରହିପାରନ୍ତି ।

ଶମ୍ଭୁ ସେହି ଦିଗରେ ଚାଲିଲା । ସେତେ-
 ବେଳକୁ ତାକୁ ବହୁତ କ୍ଳାନ୍ତ ଲାଗିଲାଣି ।
 ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ସେ ବସି
 ପଡ଼ିଲା ।

ହଠାତ୍ ଜଣେ ଲୋକ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଯାଇ
 ତାକୁ ଶମ୍ଭୁର ଭାବରେ ପଚାରିଲେ, “ତମେ
 କିଏ ? ଏଠି କ'ଣ କରୁଛ ?”

ଶମ୍ଭୁ କହିଲା, “ମୁଁ ଏ ରାଜ୍ୟର ଜଣେ ସାଧାରଣ ପ୍ରଜା । ଆମ ରାଜା ଜଣେ ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା । ତାଙ୍କୁ ଥରେ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଆସିଥିଲି ସେ, ତାହା କିନ୍ତୁ ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ ନାହିଁ ।”

“ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ତମର କି କାମ ଥିଲା ?” ସେ ଲୋକ ପଚାରିଲେ ।

ଶମ୍ଭୁ ଚକଳ ଭାବରେ ହସିଲା ଓ କହିଲା, “ବାବୁ, ସବୁ ଅସୁବିଧା ସେଇଠି । ମୋର କାମ କିଛି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦରୁଆନ୍ତମାନେ ମୋ କଥା ବିଚାର କଲେ ନାହିଁ । ଜଣେ ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା ରାଜାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବା କ’ଣ କାମ ନୁହେଁ ? ଏ କଥା ମୋ ଭଳି ଗାରିବ ଲୋକଟାଏ କାହାକୁ ବା ବୁଝାଇ ପାରିବ ?”

ସେ ଅପରିଚିତ ଲୋକ ତାକୁ ପଚାରି ପଚାରି ଶମ୍ଭୁ କଥା କୁହୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ କହିଲେ, “ତୋର ସାଧାରଣ ଦେହଟି । ତମର ସେ ବାହ୍ୟର ରଖିତ କ’ଣ ?”

ଶମ୍ଭୁ ଦ୍ଵିଧା ନକରି ପୁଣି ଗୋଲି ଦେଖାଇଲା । ଭାଙ୍ଗିରେ ଥିଲା ନୂଆ ପୋଷାକ ଓ ନୂଆ ଯୋଗା ।

“ଦେଖ, ତମେ ଯେଉଁ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଛ । ତାହା ଯେତେକି ପୁରୁଣା, ସେତେକି ସାଧାରଣ । ପୁଣିରେ ଥିବା ଏ ପୋଷାକ ଓ ଯୋଗା ଦାମିକା । ଏହା ତୁମର ହୋଇ ପାରେନା । ଗୌର କରନ୍ତି ?” ଅପରିଚିତ ଲୋକ ଜେବ କଲେ ।

“ବାବୁ, ବହୁତ କଷ୍ଟ କରି ଶେକ ଉପାସରେ ରହି ପଇସା ସଞ୍ଚି ଏହାକୁ ଆଣି କରିଥିଲି । ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ ଏହାକୁ ଯିବା ସାଧ୍ୟ ଥାନ୍ତୁ ।” ଶମ୍ଭୁ କହିଲା ।

“କାହିଁକି ? ତମର ଏ ଚିର ପୋଷାକରେ ସାଇନିଥାନ୍ତୁ କାହିଁକି ?” ଅପରିଚିତ ଲୋକ ପଚାରିଲେ ।

“ବାବୁ, ରାଜା ରାଜ୍ୟ ଯାକର ଲୋକଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦୂର କରିବାକୁ କେତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠା ନ କରୁଛନ୍ତି ! ତଥାପି ମୋ ଭଳି ଦୁଇ ଗୁରିଜଣ ହତଭାଗ୍ୟ ଲୋକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗରିବ ଭାବରେ ଚଳୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେକଥା ରାଜାଙ୍କୁ

ଜଣାଇବା କ'ଣ ଦରକାର ? ମୁଁ ଯେଉଁ
ଯୋଷାକ ମିଳେ, ସେ ଯୋଷାକରେ ମୋତେ
ଦେଖିଲେ ଆମ ଦୟାଳୁ ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରଦୟରେ
କଷ୍ଟ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଭଲ ଯୋଷାକ
ତଆରି କରିଥିଲି ।” ଶୁଣୁ କହିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଏତକ କହି ସାର ଶୁଣୁ ଦେଖିଲେ,
ସେ ଅପରିଚିତ ଲୋକ ନିଜ ଆଖି ପୋଛିଲେ ।
ଶୁଣୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ତା' ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅତି
ଶୀଘ୍ର ଆନନ୍ଦ ଓ କୃତଜ୍ଞତାରେ ପରିଣତ
ହେଲା । ସେ ନିଜ ପରିଚୟ ଦେଲେ । ସେ
ଆଉ କେହି ନୁହନ୍ତି, ସ୍ୱୟଂ ରାଜା । ଛଦ୍ମ-
ବେଶରେ ସହରର ଅବସ୍ଥା ଦେଖିବା ପାଇଁ
ବୁଲୁଥିଲେ ।

ରାଜା ଶୁଣୁକୁ ସାଥରେ ନେଇଯାଇ ଅତିଥି
ଭବନରେ ରଖାଇ ସକାଳେ ଆସି ଉଆସରେ
ତାକୁ ଦେଖା କରିବାକୁ କହିଲେ ।

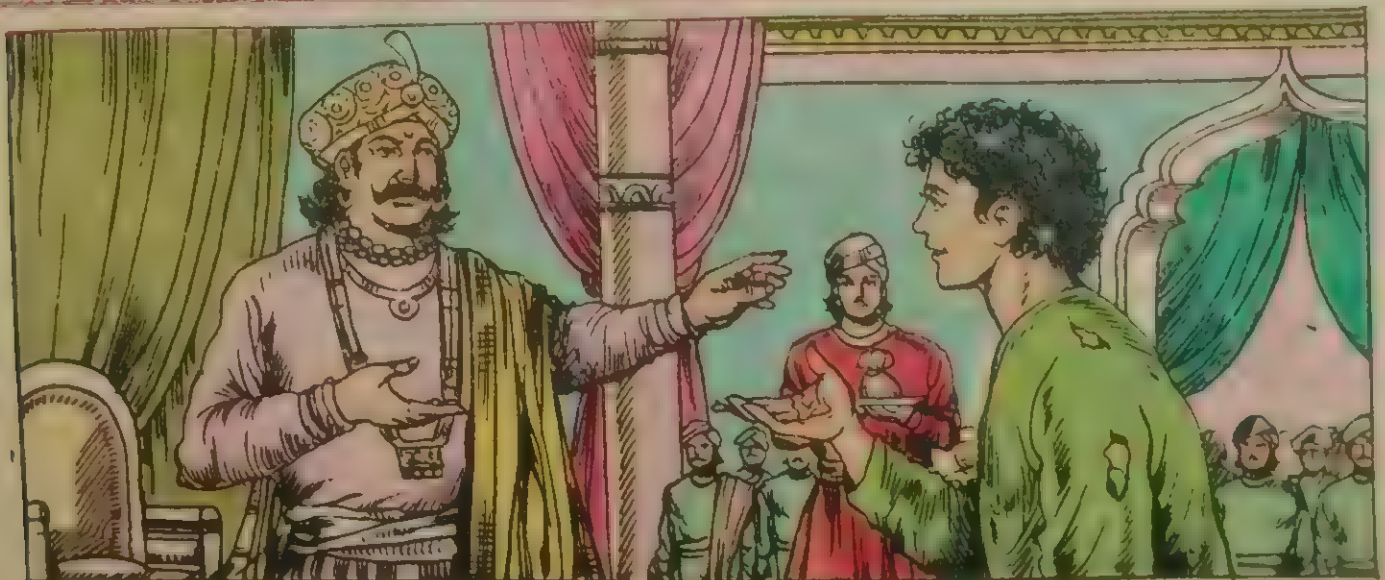
ସକାଳ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଶୁଣୁ ଆମ୍ଭଙ୍କ ନାହିଁ ।
ରାଜା ଅନେକ ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କରି ତାକୁ

ଉକ୍ତି ଆଣିବାକୁ ଲେଉଟି ଯାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ
ବେଳକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହୁଏ, କିନ୍ତୁ ରାଜାଙ୍କ
ରାଜାଙ୍କ ଯୋଡ଼ାସଫାର ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ
ଅନେକ ଦୂରରେ ଘେରିଲେ । ଶୁଣୁ କାହିଁ ଗଲେ
ମୁହଁ ଚାଲିଯାଏ । ସେମାନେ ତ କୁ ଦେଖିଲେ
ବସାଇ ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

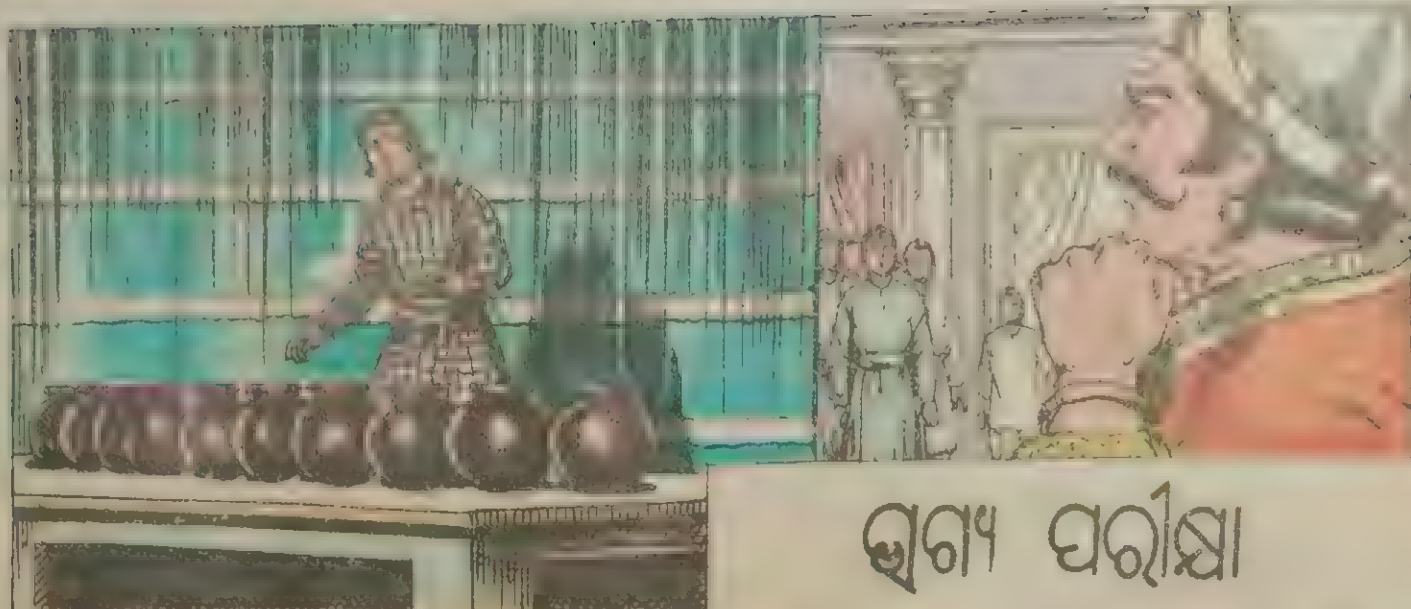
“ଶୁଣୁ ! ତମେ ଚାଲିଗଲ କାହିଁକି ?”
ରାଜା ପଚାରିଲେ ।

ଶୁଣୁ ପ୍ରଥମେ ନୀରବ ରହି ତା'ପରେ
କହିଲା, “ମଣିମା ! ମୁଁ ଅସିଥିଲି ଆପଣଙ୍କ
ଦର୍ଶନ ପାଇଁ । ସ୍ୱାଗତ ଦର୍ଶନ ହୋଇଗଲା ।
ସକାଳେ ପୁଣି କାହିଁକି ଆପଣଙ୍କ ସମୟ ନଷ୍ଟ
କରନ୍ତି ?”

ରାଜା କହିଲେ, “ଶୁଣୁ, ତୁମ ଭଳି ଫରଳ
ଓ ବବେକା ଲୋକ ଯେମୋ ରାଜ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି,
ଏହାହିଁ ମୋର ପୁଣ୍ୟ ।” ଏହା କହି ରାଜା
ଶୁଣୁକୁ ବହୁତ ଟଙ୍କା ପଇସା ଦେଲେ ଓ
ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିରେ ତା' ଗାଁକୁ ପଠାଇଦେଲେ ।

ଭାଗ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା

ସୋମନାଥପୁରରେ ସାମନ୍ତ ରଜା ଥରେ ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ଗୋଟିଏ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଜଣେ ବରୁରକ ନିୟୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଓ ସେହି ଅନୁସାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଦିନେ ପରୀକ୍ଷା ନିଆନ୍ତେ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଦିଆ ହେଲା ।

ସେ ଗୁଡ଼ୁଥିଲେ । ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ଯୁବକ ହୋଇଥିବେ । ତାହାହେଲେ ପ୍ରଥମେ ପୁରୁଖା ଆଇନକ୍ରମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କୁ ବରୁରକ ନିୟୁକ୍ତ କାନୁନ୍ ବିଷୟରେ ତାଲିମ ଦିଆଯିବ । ଅବଶ୍ୟ ଯୁବକମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାରତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟତା କ'ଣ ହେବା ଦରକାର ସେ ବିଷୟରେ ଯଥାର୍ଥ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଦେଇ ଦିଆଗଲା ।

ସେଦିନ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ପନ୍ଦରଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ । ସାମନ୍ତରଜା ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଦେଖ, ପଦ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ । ପ୍ରାର୍ଥୀ କିନ୍ତୁ

ପନ୍ଦରଜଣ । ତେଣୁ ମୁଁ ଗୋଟାଏ ଏପରି ପଦ୍ଧତି ଛିନ୍ନ କରିଛି, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ମନୋନୟନ ସହଜ ହେବ । ଏ ପାଖ କୋଠରେ ରହିଛି ପନ୍ଦରଟି ପାତ୍ର । ସବୁ ଗୁଡ଼ିକର ମୁହଁ ବନ୍ଦ ଅଛି । ଗୋଟିଏ ପାତ୍ର ଭିତରେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରାଟିଏ ଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଆସି ଗୋଟିଏ ପାତ୍ର ଖୋଲିବେ । ଯିଏ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ଥିବା ପାତ୍ରଟି ଖୋଲିବ, ବରୁରକ ପଦ ସେ ପାଇବ ।”

ଏ ଘୋଷଣା କରି ସାରି ରଜା ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ପରୁରିଲେ, “କ’ଣ କହୁଛ, ଭଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନୁହେଁ ?”

ପନ୍ଦରଜଣରୁ ଚଉଦଜଣ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କହିଲେ, “ମହାରଜାଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କେତେ ଭୁଲ୍ ହୋଇ ପାରେ ? ଏହା ଅତି ବିଚିତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।”

ରଜା ହସିଲେ ।

“ହଉ । ତେବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅ ।” ସେ କହିଲେ । ଏହାପରେ ପାଦ ଧାଡ଼ି ପାଖରେ ଶୁଭା ବସିଲେ । ଜଣ ଜଣ କରି ପ୍ରାର୍ଥୀ ଭିତରକୁ ଆସି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପାଦ ଖୋଲିଲେ ଓ ହତାଶ ହୋଇ ବାହାରିଗଲେ ।

ଚଞ୍ଚଦଜଣ ଯିବା ପରେ ଶୁଭା ପଞ୍ଚଦଶ ପ୍ରାର୍ଥୀ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ଭିତରକୁ ନ ଆସିବାରୁ ଶୁଭା ବାହାରିଗଲେ ଓ ତାକୁ ପଚାରିଲେ, “କିହୋ ! ତମେ ଏତେ ଡେରି କରୁଛ କାହିଁକି ?”

“ମଣିମା, ମୋର ବଗୁରକ ପଦ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ ।” ଯୁବକ କହିଲା ।

“ଏପରି କାହିଁକି କହୁଛ ?” ଶୁଭା ପଚାରିଲେ ।

“ମଣିମା, ମୁଁ ଏପରି କଦୁନାହିଁ, ଆପଣଙ୍କ ପରୀକ୍ଷାରେ କହୁଛନ୍ତି କି ଆମର କାହାର ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ । ବଗୁରକ ହେବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ବିବେକ, ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ବୁଦ୍ଧି ଓ ଆଇନ

ଜ୍ଞାନ । ଆପଣ ସେମାନଙ୍କ ପରି ନ ଥିବେ ଗୋଟିଏ ଅକର୍ମ ପଦ୍ମର ରଖିକା । ଅତୀତ, ଆପଣ ଆମ ପାଖରେ ବଗୁରକ ମୂଲ୍ୟରୁ ଗୁଣ ଥିବ ବୋଲି ଭାବୁ ନାହାନ୍ତି । ଧୈର୍ଯ୍ୟ ମୋର ଆବଶ୍ୟକତା ଗୁଣ ନାହିଁ, ଅତୀତ ମୁଁ ତେଜ ପାତ୍ରଟି ଛୁଇଁ ଦେଲି । ମୁଁ ବଗୁରକ ବନିଯିବି । କିନ୍ତୁ ତା’ପରେ ମୋ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତୁଲାଇ ପାରିବ କି ?” ପଞ୍ଚଦଶ ଯୁବକ କହିଲା ।

ଶୁଭା ଆନନ୍ଦରେ ତା’କୁ ସ୍ଵାଗତ କଲେ । ସେ କହିଲେ, “ଯୁବକ, ବାସ୍ତବରେ କୌଣସି ପାତ୍ରରେ ସୁନା ନାହିଁ । ମୁଁ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅପତ୍ତା ବୋଲି କିଏ କହିବ ସେଇଆ ଶୁଣିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ଯୋଜନା ସଫଳ ହେଲା । ତମର ବିବେକ ଓ ସାହସ ଅଛି ବୋଲି ବୁଝିଲି । ପରୀକ୍ଷା ହୋଇଗଲା । ତମେ ସଫଳ ଭାବରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲ ।”

ସେ ଯୁବକକୁ ବଗୁରକ ପଦ ମିଳିଲା ।

ନିଜ ଭାଷା

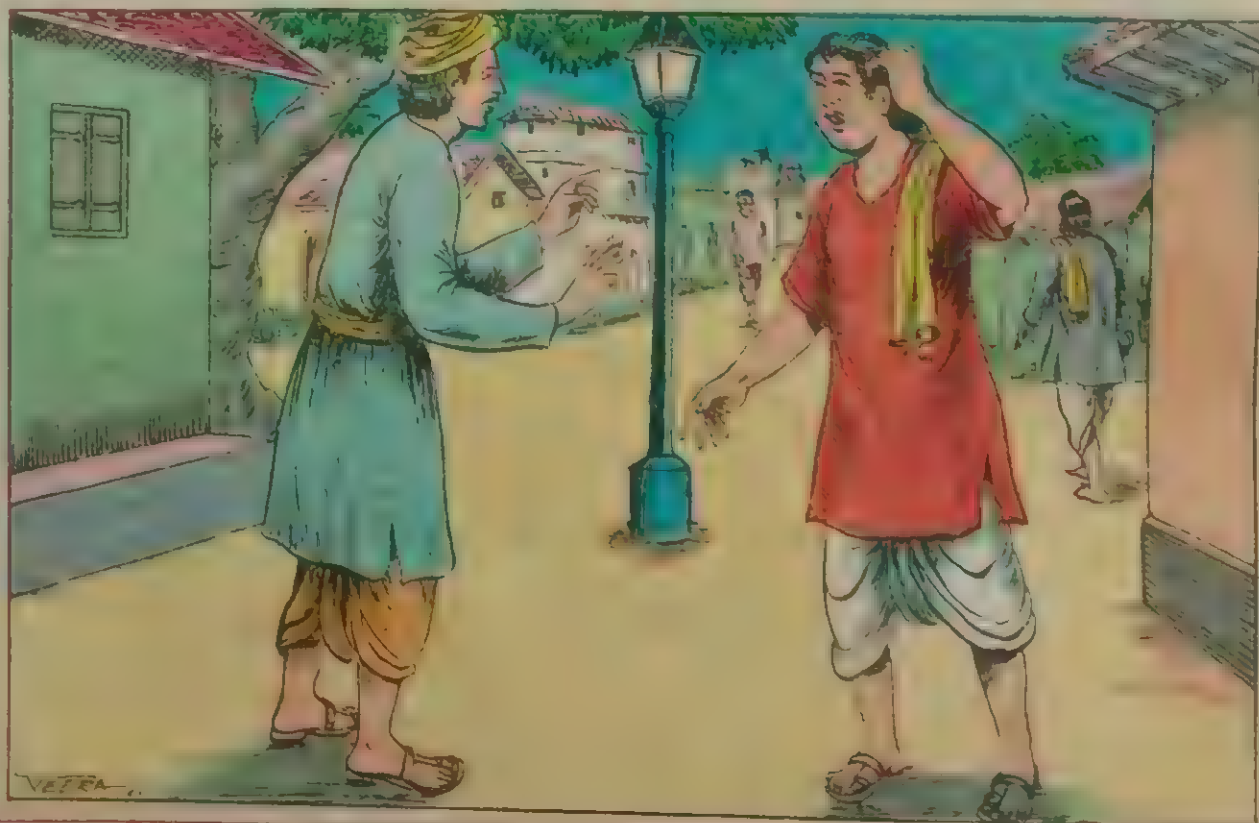
[illegible][illegible]

“ଆରେ ଭଲ, ଏତିକି କାମ ମୋର ହୁଏ କରିବ!” ଏହା ରବି ଗାନ୍ଧେର ଶବ୍ଦ ଯେତେବେଳେ ଶୁଣିଲା, ସେତେବେଳେ ସେ ଶୁଣିଲା ।

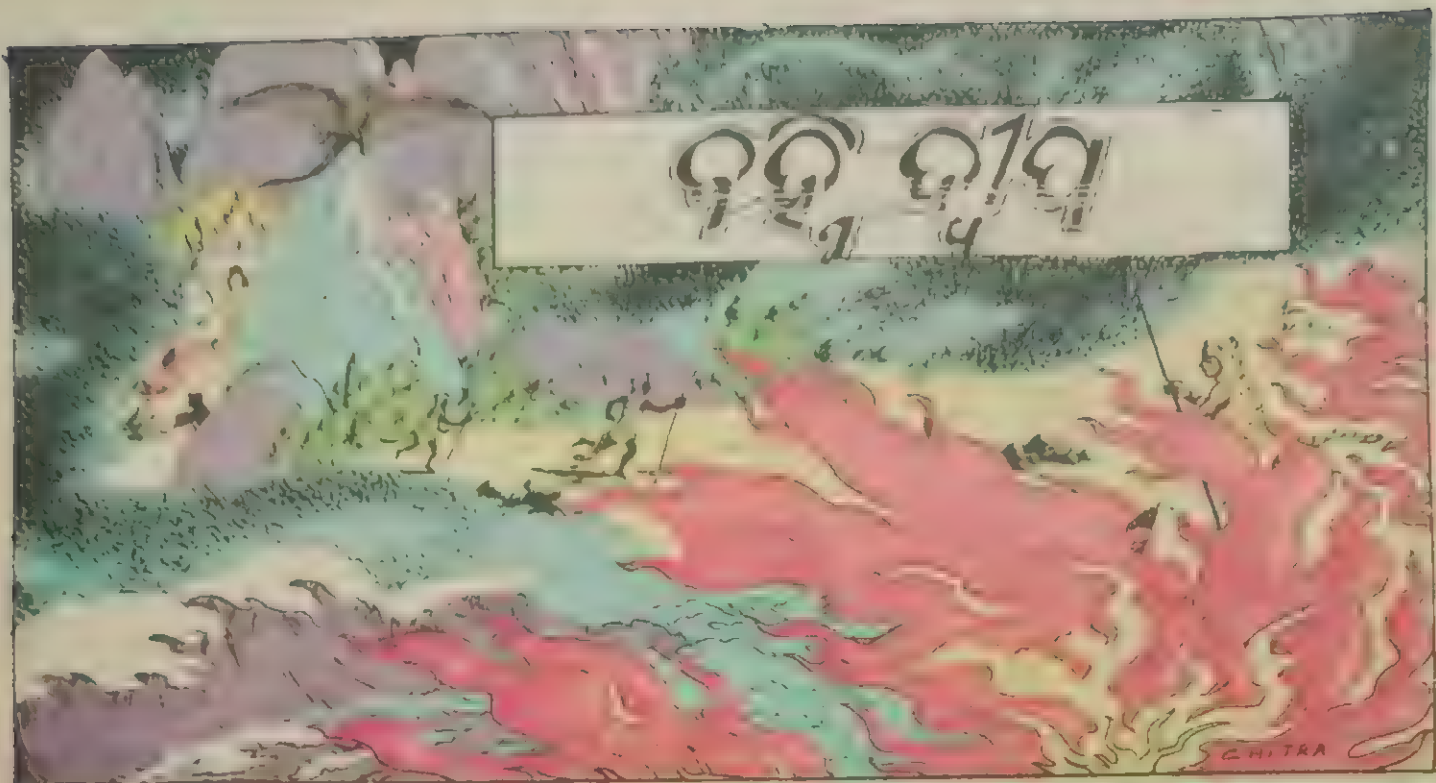
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ପଞ୍ଚାବତାରପୁରାଣ ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁପୁରାଣ ଶ୍ରୀନାରାୟଣପୁରାଣ ଶ୍ରୀଭଗବତ୍ଗୀତା ଶ୍ରୀଭଗବତ୍ସଂସାରସାଗର
 ଶ୍ରୀଭଗବତ୍ସଂସାରସାଗର ଶ୍ରୀଭଗବତ୍ସଂସାରସାଗର ଶ୍ରୀଭଗବତ୍ସଂସାରସାଗର ଶ୍ରୀଭଗବତ୍ସଂସାରସାଗର

[illegible]

କିନ୍ତୁ ସେହିପରି ସେ ମଧ୍ୟ କହିଲେ । ତାହାକୁ କେହି କିଛି
 ସେ ମୁହେଁରେ ନାହିଁ । ତାହା ମୁହେଁରେ କେହି କେହି ନାହିଁ । ମୁହେଁରେ
 “କିନ୍ତୁ କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି” ସେହିପରି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି
 କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି
 କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି
 କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି
 କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି

[୧୭]

[ଉତ୍ତରରେ ଓ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ଅରୁଣକୁ ଦୁଇଟି ଉତ୍ସବର ପକ୍ଷୀ ଉପରେ ବସାଇ ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାରୀ ଲୋକେ ଅଗ୍ନିହୋତ୍ରରେ ଯାଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ସେମାନେ ଅବତରଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଭକ୍ତିକର୍ମଧାରୀ ଗୋଷ୍ଠିର ଲୋକେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ଉତ୍ତର ଯେଉଁ ପକ୍ଷୀ ଉପରେ ବସିଥିଲେ ତାହା ଏକ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଓଲଟି ଯାଇଲା । ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାରୀମାନେ ସେ ମରିଛନ୍ତି ଭବିଷ୍ଟ ପଡ଼ି ଦେଇ ଚାଲିଗଲେ । ତା'ପରେ କେତେଜଣ ଭକ୍ତିକର୍ମଧାରୀ ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ, ଓ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଭିତରକୁ ନେଇଗଲେ । ତା'ପରେ...]

ଭକ୍ତିକର୍ମଧାରୀମାନେ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଦ୍ଵାର ବନ୍ଦ ପକାଇ କହିଥାନ୍ତି, “ଦେଶ ବାବୁ, ଧୀରେସୁସ୍ଥେ କରିବା ମାତ୍ରେ ଭିତରଟା ଅନ୍ଧକାର ବାଟ ଚାଲ । କୋଡ଼ିଏଟି ପାହାଡ଼ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଗଲା । ସେହି ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ କରିବା ପରେ ଯାଇ ସୁଡ଼ଙ୍ଗର ତଳ ଦେଶରେ ଉତ୍ତର ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଚାଲିଲେ । ସେ ପଡ଼ିଥିବା ।” ଏହା କହି ସେମାନେ ନିଜ ଘରେ ଅଧେ ଝୁଲି ପଡ଼ିଯିବା ଅବସ୍ଥାକୁ ପୋଷାକମାନ ଭିତରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ ମଣି ଆସିଲେ ଭକ୍ତିକର୍ମଧାରୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ଧରି ବାହାର କଲେ । ସେ ମଣି ଚକ୍ ଚକ୍

“କଳମାମୁ”

କରୁଥାଏ ଓ ଆଲ୍ଲାଅ ଦେଉଥାଏ । ଏଣିକି ସେ ଆଲ୍ଲାଅରେ ବାଟ ଦେଖିବା ସହଜ ହେଲା ।

ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ ସେ ଅଭୂତ ମଣି ଦେଖି ଉଗ୍ରଦତ୍ତ ବିସ୍ମିତ ହେଲେ । ଏମାନଙ୍କୁ କ'ଣ ଘାପ ଜାଳିବାର କୌଶଳ ଜଣା ନାହିଁ ? ଯେଉଁମାନେ ମଣିକୁ ପ୍ରଘାପ ଭଳି ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ, ସେମାନେ କେବେ ବି ସାଧାରଣ ମଣିଷ ନୁହନ୍ତି । ଉଗ୍ରଦତ୍ତ ଏହାପରି ନାନା କଥା ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ସେ ସଙ୍କୋଚ ଛାଡ଼ି ପଚାରିଲେ, “ଆଜ୍ଞା ଆପଣମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଆଲ୍ଲାଅ ଜଳାଇବା ସକାଶେ ଅନ୍ୟ ପତ୍ନୀ ଅଛି ତ ? ତେଲ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ତ ?”

“ତେଲ ? ହଁ ହଁ । ଏଠାରୁ ଗୁଲମ ହୋଇ ଆସିଥିବା ତମ ଦେଶର ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଆମେ ସେ ଚିକ୍ତ ବିଷୟରେ ଅବଦାନ ନୁହଁ କିନ୍ତୁ କେବେ ଦେଖିନାହୁଁ ।” ଜଣେ ଭଲ୍ଲୁକ-ଚର୍ମଧାରୀ କହିଲା ।

ଉଗ୍ରଦତ୍ତ ଏମାନଙ୍କ ସନ୍ଧ୍ୟାତା ବିଷୟରେ ଆହୁରି ଅଧିକ ବିସ୍ମୟ ଅନୁଭବ କଲେ । ଏ ଦେଶରେ ଗଜକୁମାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଲେଖାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ହୋଇଥିବ ? ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାରୀଙ୍କ ସର୍ବାର କି ଭଳି ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବ ? ପୁଣି ତାଙ୍କ ମିତ୍ର ରୁଦ୍ର ଅରୁଦ୍ର କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ?

“ଆଜ୍ଞା, ଏ ସୂଡ଼ଙ୍ଗ ଯାଇଁ କେଉଁଠାରେ ପହଞ୍ଚିଛି ? ତମେମାନେ ମୋତେ କୁଆଡ଼େ ନେଇ ଯାଉଛ ? ଗୁଲମ ଶ୍ରବରେ ବିକ୍ରି କରିଦେବାକୁ ନୁହେଁ ତ ? ମୋତେ ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାରୀଙ୍କ ହାତରେ ସମର୍ପି ଦେବ ନାହିଁ ତ ?” ଉଗ୍ରଦତ୍ତ ଉଚ୍ଛ୍ୱିତ ଭାବରେ ପଚାରିଲେ । ଭଲ୍ଲୁକଚର୍ମଧାରୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ମିତ୍ର ଶ୍ରବରେ ନା ଶେଷ ଶ୍ରବରେ ଦେଖୁଛନ୍ତି, ସେତକ ସେ ବୁଝିପାରୁ ନଥିଲେ ।

ସେମାନେ ତାଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ମରୁ ଶୁଣି ହସିଲେ । ଜଣେ ଗମ୍ଭୀର କଣ୍ଠରେ କହିଲା, “ଅନ୍ୟକୁ ଗୁଲମ ଶ୍ରବରେ ବିକ୍ରି କରିବାର ଥିଲେ ଏ ସୂଡ଼ଙ୍ଗ ଉତ୍ତରକୁ ଆଣିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନଥିଲା । ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାରୀଙ୍କ ହାତରେ ଆମେ ବା ତମକୁ

କହିଲେ ସପତ୍ନି ଦେବୁ ? ସେମାନେହିଁ ତ ତମକୁ ଏ ରଜ୍ୟକୁ ଆଣିଲେ । ତେବେ ଆମେ ସବୁ ମଣିଷକୁ ତ ଆଉ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବଢ଼ାସ କରିପାରିବୁଁ ନାହିଁ !

କେନ୍ଦୁ କେନ୍ଦୁ ବଢ଼ାସଯୋଗ୍ୟ ତ କେନ୍ଦୁ କେନ୍ଦୁ ଧର୍ମପାବାଜ୍ଞ । ତମ ଦେଶେ କିଛି ଲୋକକୁ ଆଣି ଗୁଲମ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାରୀମାନେ ଏକପାଦକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ତମେ ନାଗବର୍ମାକୁ ଜାଣ ?”

“ହଁ, ହଁ, ନାଗବର୍ମାକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣେ । ମାନେ, ତା’ ବିଷୟରେ ଅନେକ କଥା ଶୁଣିଛି ।...” ଉତ୍ତରରେ ଆଉ କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ ଭଲ୍ଲୁକଚର୍ମଧାରୀ ଆଉ ଜଣକୁ କହିଲା, “ତମେ କାହିଁକି ତାଙ୍କୁ ଏମିତି ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଛ ? ଆମେ କମ କଥା କହିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଆମ ନେତା ଯେ ଆମକୁ ବାରମ୍ବାର ଚେତାବନୀ ଦେଇଛନ୍ତି, ସେକଥା କ’ଣ ଭୁଲିଗଲା ?”

ଏ ଧମକ ଶୁଣି ପ୍ରଥମ ଭଲ୍ଲୁକଚର୍ମଧାରୀ ଚୁପ୍ ହୋଇଗଲା । ଏହାପରେ ସେମାନେ ନୀରବରେ ବାଟ ଚାଲିଲେ । ଉତ୍ତରରେ ବୁଝିଲେ କି କଥା କହିଲେ ଅନେକ ରହସ୍ୟ ଜଣା ପଡ଼ିଯିବା ଭୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ କମ୍ କଥା କହିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । କିଛି ସମୟ ଚାଲିବା ପରେ ପରେ ମନେ ହେଲା ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଶେଷ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଆଗରେ ପଥର ।

କିନ୍ତୁ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଲୋକ ଦୁଇଜଣ ପଥରର ଗୋଟିଏ କଡ଼ରେ ସାମାନ୍ୟ ଅଜୁଳି ଚୁପିଦେବା ମାତ୍ରେ ପଥରଟି ଟିକିଏ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଉ ପାଖରୁ ଚାଲି, “ଶରଭମ !” ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭଲ୍ଲୁକଚର୍ମଧାରୀମାନେ କହିଲେ, “ଭଲ୍ଲୁକମ୍ !” ଏ ଉତ୍ତର ଶୁଣି ପଥର ଆହୁରି ଘୁଞ୍ଚିଗଲା । ସେ ପାଖରୁ ଜଣେ ଭଲ୍ଲୁକଚର୍ମଧାରୀ ଚରବାସ ଉଦ୍ୟତ କରି ତାଙ୍କ ଆଡ଼େ ଅନାଇଲା ।

“ଶରଭମ” ଓ “ଭଲ୍ଲୁକମ୍” ସଙ୍କେତ ଶବ୍ଦ ବୋଲି ବୁଝିବାକୁ ଉତ୍ତରରେ ଥିବା ଅସୁବିଧା ହେଲା ନାହିଁ । ଉତ୍ତରରେ ମନେହେଲା, ଭଲ୍ଲୁକଚର୍ମଧାରୀମାନେ ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାରୀଙ୍କ ଭଳି ହିରୁ ନୁହନ୍ତି । ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କ ଚକଳରୁ

ଆମ୍ଭର ଶା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏମାନଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟ ସତର୍କ ରହିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ।

ସେ ତରକାସ ଧରିଥିବା ପ୍ରହର ପଚାରିଲା,
“କ’ଣ ଏହି ଜଣକୁ ପାଇଲ ? ଅନ୍ୟମାନେ
ଗଲେ କୁଆଡ଼େ ?”

“ତମର ସେଥିରେ ଅଛି କ’ଣ ? ଅନ୍ୟ
କଥାରେ ତମର ଏତେ କୌତୁହଳ କାହିଁକି ?”
ଏହା କହି ଉତ୍ତରଦଳ ଆଗରେ ଥିବା ଭଲ୍ଲୁକ-
ଚର୍ମଧାରୀ ଦୁଇଜଣ ଶିଳଟି ପୁରା ଘୁଞ୍ଚାଇ
ଦେଲେ ।

ସେ ପାରିକୁ ଯାଇ ସେମାନେ ପୁଣି ଅଗ୍ରସର
ହେଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରି ଆହୁର
କେତେକଣ ଚାଲିଥାନ୍ତି । ଉତ୍ତରଦଳ ଶବ ପାରୁ

କଥାନ୍ତି ଆଉ କେତେ ଦୂର ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ।
ଭଲ୍ଲୁକଚର୍ମଧାରୀଙ୍କ ନେତା କହୁଥିବା ବ୍ୟାଘ୍ର-
ଚର୍ମଧାରୀମାନଙ୍କୁ ଡର ଏ ଗୋପନ ସୁନ୍ଦର ପଥ
ଶେଷରେ ଅଟେଇ । ଶବୁକୁ ଡର ଏମିତି
ଭାବରେ ଲାଗି ରହିବା ଗୋଟାଏ ଅଭିଶାପ
ହୁଏ ଆଉ କ’ଣ ହୋଇପାରେ ?

ଆଗରେ ଚାଲିଥିବା ଭଲ୍ଲୁକଚର୍ମଧାରୀମାନେ
ହଠାତ୍ ରହିଗଲେ । ହାତରେ ଥିବା ମଣିକୁ
ସୃଷ୍ଟିବଦ୍ଧ କରି ହାତ ତଳକୁ କରି ତଳପର
ହଲାଇଲେ । ପର ଶରୀରେ ଗୋଟାଏ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ଶବ ନିର୍ଗତ ହେଲା । ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ଭଲ୍ଲୁକ-
ଚର୍ମଧାରୀଙ୍କ ପାଦ ଦେଶରେ ଗୋଟାଏ ବରଷ
ପାଟ ଦେଖାଦେଲା । ଭିତରୁ ଦେଖାଗଲା ଆସି
ହେଉଥିଲାଭଲ ଆଲୁଅ ।

“ଶୁଣ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକୋଇଶଟି ପାତାଡ଼ି
ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ହେବ । ସାବଧାନରେ
ଚାଲିବ ।” ଏହିପରି ସତର୍କ କରିଦେଇ
ସେମାନେ ଆଗକୁ ପାଦ ବଢ଼ାଇଲେ । ଉତ୍ତରଦଳ
କି ସତର୍କ ହୋଇ ଚାଲିଲେ ।

ଏହି ଦୃଢ଼ାୟୁ ସୁଭଦ୍ରା ମଝିରେ ଗୋଟାଏ
ଖାଇଥିଲା । ତାହାର ଭିତରୁ ଦିବାଲେକ
ଭଲ ଆଲୁଅ ବାହାରୁଥିଲା । ସେମାନେ ଯାଇ
ଗୋଟିଏ ସମତଳ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
ସେଠାରେ ଚାରିଦିଗରେ ମଣିମାନ ଖଣ୍ଡି
ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅଭୁତ
ଆଲୁଅ ବାହାରୁଥିଲା । ଆଗରେ ଥିଲା ଗୋଟିଏ

ଫେର ଆସି କହିଲା, “ରାଏ ଦେଲେ ଆମ ନେତା କହ । ତୁମକୁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇ ଯିବାପାଇଁ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।”

ଉତ୍ତର ଶିର୍ଷାରେ ଯାଇ କହିଲା ଆଗରେ ଠିଆ ଦେଲେ । ତାଙ୍କ ଉପରେ ଯେ ଅତ୍ୟାଚାର ହେବ ନାହିଁ, ତାଙ୍କର ଏ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ।

କନ୍ଧ ଡାକ୍ତର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉତ୍ତରକୁ ଅନାଇ ପଚାରିଲା, “ତମ ସାଥରେ ଆଉ କେତେଜଣ ଥିଲେ ? ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାରୀମାନେ ତମର କେତେଜଣକୁ ଅପହରଣ କରି ଆଣିଥିଲେ ?”

“ଗୁରୁଜଣକୁ ଅପହରଣ କରି ଆଣିଛନ୍ତି । ତହିଁ ଭିତରୁ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ।” ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

“ସେମାନେ ଗଲେ କୁଆଡ଼େ କହିପାରିବ ?” କନ୍ଧ ପଚାରିଲା ।

“ମୋତେ ଜଣାନାହିଁ ।” ଉତ୍ତର କହିଲେ । ଅପହରଣ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ବସ୍ତ୍ରରେ କନ୍ଧର ଏତେ କୌତୁହଳ କାହିଁକି, ଉତ୍ତର ସେକଥା ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ନିଜେ କିପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ଓ କିପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେ ଧରା ହୋଇ ଆସିଛନ୍ତି, ଏତିକି କ’ଣ ସର୍ବ୍ବାର ଜାଣି ନାହାନ୍ତି ?

କନ୍ଧ ହଠାତ୍ ହସିଦେଇ ପଚାରିଲା, “ଶୁଣ, ମୁଁ ତୁମର ମିତ୍ର । ତମ ଦେଶରୁ ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ଯେ ଗୈରି ଜଗ ହେଉଛି, ସେଥିରେ ମୋର କୌଣସି ହାତ ନାହିଁ । ବୁଝିଲ ? ବ୍ୟାଘ୍ର-

ଉଇ ଚୋରଣ ଦ୍ୱାର । ତା’ର କବାଟ ବନ୍ଦ ଥିଲା । ଉତ୍ତରକୁ ସବୁ ରହସ୍ୟମୟ ଲାଗୁଥିଲା । ଉତ୍ତରକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଆସିଥିବା ଭଲ୍ଲୁକ-ଚର୍ମଧାରୀଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ଯାଇ ଦ୍ୱାର ଦେଶରେ ତଳିଆର ଆଦାତ କଲା । କବାଟ ଖୋଲିଗଲା ଆଗରେ ଗୋଟିଏ ସୁଦୃଶ୍ୟ ଆସନ ଉପରେ ବସିଥିଲେ ଜଣେ ବଳିଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତି । ତାଙ୍କ ଶୀରସ୍ଥାଣରେ ଲଗିଥିଲା ଭଲ୍ଲୁକ ଜାନ । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଏମାନଙ୍କ ନେତା ହୋଇଥିବେ ।

ଭଲ୍ଲୁକଚର୍ମଧାରୀ ଲୋକଟି ସେ ସର୍ବ୍ବାରଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ କ’ଣ କହିଲା । ସର୍ବ୍ବାର ଉତ୍ତରକୁ ଆଡ଼େ ଅନାଇ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ କହି କହିଲା । ଭଲ୍ଲୁକଚର୍ମଧାରୀ ଉତ୍ତରକୁ ପାଖକୁ

ଚର୍ମଧାସ୍ତ୍ରମାନେ ଫେକାମ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ତମର ଯେପରି ଶତ୍ରୁ, ଆମର ବ ସେହୁପରି ଶତ୍ରୁ । ତମେ ତ ଦେଖୁଥିବ ମୋତେ କେତେ ସାବଧାନରେ ଲୁଚକରି ରହିବାକୁ ପଡୁଛି । ଯେଉଁ ଏକପାଦ ଓ ତା'ର ଅନୁଚରମାନେ ଖାଲି ତମ ଦେଶପ୍ରତି ବିପଦ ନୁହେଁ, ଆମର ଏ ଅଗ୍ନିଦ୍ୱୀପ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଭୟଙ୍କର ବିପଦ, ତାଙ୍କୁ ଶେଷ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ତମ ଦେଶର ଜଣେ ଲୋକ ସହ ମିଶି ଗୋଟାଏ ଯୋଜନା କରିଛି । ତମେ ସେ ଲୋକକୁ ଜାଣିଛ ।” ଏହା କହି କନ୍ଧ ତା'ର ଜଣେ ଅନୁଚରକୁ କିଛି ଇଶାରି ଦେଲା ।

ସେ ଲୋକଟି କନ୍ଧର ଆସନ ପଛ ପାଖରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଦେଲା । ଚହ୍ନି ଭିତରୁ ଅଳ୍ପ ହସି ବାହାର ଆସିଲା ରୁଦ୍ର । ସେ ଉଗ୍ରଦତ୍ତ ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ି ଆସି କହିଲା, “ଭାଇ, ତମେ ନିରାପଦରେ ଅଛ, ମୋ ପକ୍ଷରେ ଏହା କେଡ଼େ ଆନନ୍ଦର ବିଷୟ, ସେକଥା ଭାଷାରେ ବା କ'ଣ କହିବ !”

“ରୁଦ୍ର !” ଉଗ୍ରଦତ୍ତ ଆନନ୍ଦରେ କିଛି ସମୟ କଥା କହିପାରିଲେ ନାହିଁ । ତା'ପରେ ସେ ପଚାରିଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ଅରୁଦ୍ର କାହିଁ ? ସକଳୁମାସୀ ଚନ୍ଦ୍ରଲେଖାଙ୍କ ଖବର କ'ଣ ?”

“ଭାଇ, ସେ ଦୁହେଁ ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାସ୍ତ୍ରଙ୍କ କବଳରେ ବୋଲି ଶୁଣିଛି ।” ରୁଦ୍ରଙ୍କ କଣ୍ଠସ୍ୱରେ ଥିଲା ଉଦୟ ଆଶା ଓ ନିରାଶା ।

କନ୍ଧ ଠିଆହେଲା ଓ ଉଗ୍ରଦତ୍ତଙ୍କୁ କହିଲା, “ମୁଁ ରୁଦ୍ରଠୁଁ ତମ ବିଷୟରେ ଅନେକ କଥା ଶୁଣିଛି । ଏତେଦିନ ପରେ ଏକପାଦ ଓ ତା' ଅନୁଚର ଉପରେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ନିମନ୍ତେ ସୁଯୋଗ ମିଳିଛି । ଏଥର ଆମକୁ ନିଶ୍ଚେ ସଫଳତା ମିଳିବ । ଆମେ କରିଥିବା ଯୋଜନା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । ଅସଲ କଥା ହେଲା ତମ ପାଳକ ପିତା, ଉଦ୍ରାସ ଓ ତାଙ୍କ ଅନୁଚରମାନଙ୍କୁ ଏ ଦ୍ୱୀପକୁ ଆଣି, ସେମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେହିଁ ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମଧାସ୍ତ୍ରଙ୍କୁ ଜବଦ କରିବାରୁ ହେବ ।”

“ଆମ ସକ୍ଷମ ରାକ୍ଷସମାନଙ୍କୁ କାନ୍ଧରେ ବସାଇ ଏ ଦ୍ୱୀପକୁ ନେଇ ଆସିବା ଭଲ

ମନ୍ତ୍ରୀ ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ଅଛନ୍ତି?" ଉତ୍ତର
ପଚାରିଲେ ।

“ନା, ସେତେ ବଡ଼ ରାଜସମାନଙ୍କୁ ଆମ
ପକ୍ଷୀମାନେ ଆଣିପାରିବେ ନାହିଁ । ନୌକା-
ରେହିଁ ସମସ୍ତେ ଆସିବେ ।” କନ୍ଧ କହିଲା ।

“କିନ୍ତୁ ନୌକା ଆପଣଙ୍କ ଏ ଦ୍ଵୀପର
ଜୀରରେ ଆସି ନିରାପଦରେ ଲାଗିପାରିବ କି ?
ମୁଁ ଆକାଶମାର୍ଗରେ ଥାଇ ଦେଖିଲି, ଏ ଦ୍ଵୀପ
ଗୁରୁପାଖରେ ଆଗ୍ନେୟଗିରି । ସେଥିରୁ ପ୍ରାୟ
ନଆଁ ଧୁଆଁ ନିର୍ଗତ ହେଉଛି ।” ଉତ୍ତର
ଆଶଙ୍କା ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ ।

କନ୍ଧ ହସିଲା ଓ ଆଶ୍ଵାସନା ଦେଇ କହିଲା,
“ତମ ଆଶଙ୍କା ଭୁଲ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ନିରାପଦ
ହ୍ଵାନ ମଧ୍ୟ ଆମ ଦ୍ଵୀପରେ ଅଛି । ସମସ୍ୟା
ସେଠାରେ ନାହିଁ । ଏକପାଦର ଦୁର୍ଗ ଘେରିବା
ସମୟରେ ଯାଇ ଅସଲ ସମସ୍ୟା ଦେଖାଦେବ ।
ତାକୁ ବନ୍ଦୀ କଲେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ୟାର କେନ୍ଦ୍ର
ହେବ ନାହିଁ । ତାକୁ ମାରିବା ସହଜ ନୁହେଁ ।”

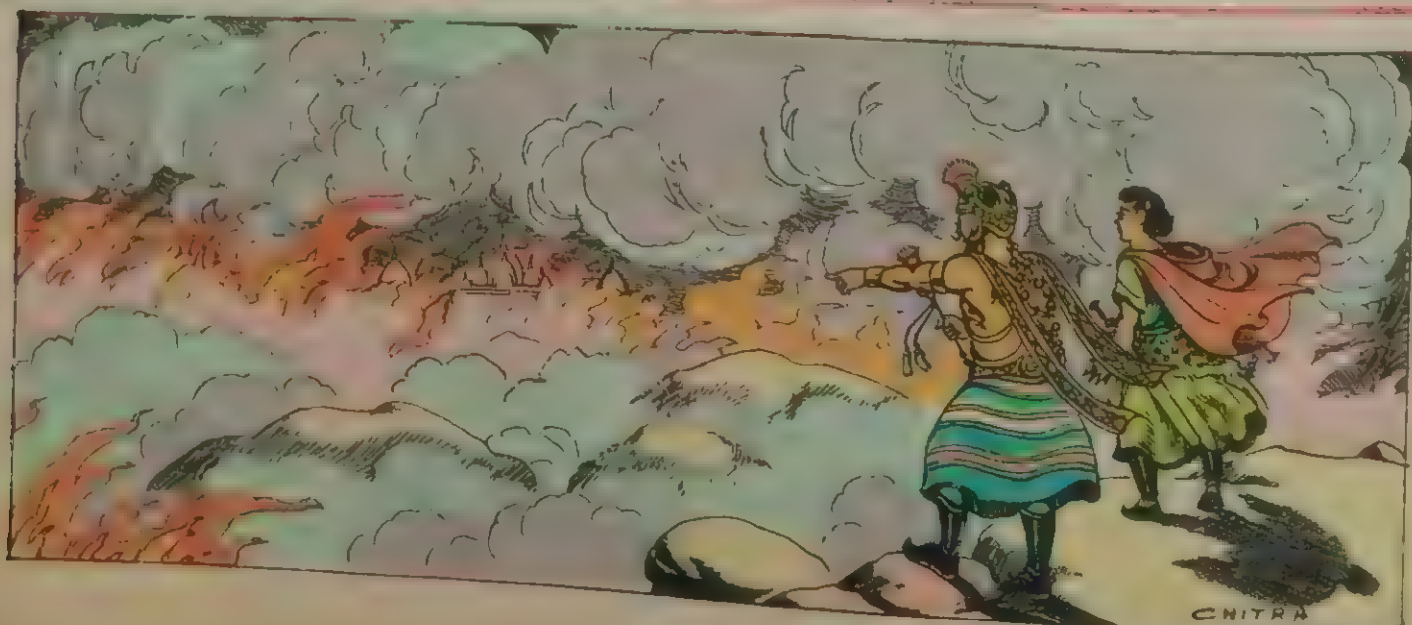
କନ୍ଧର କିଛି କଥା ଉତ୍ତରକୁ ବୁଝିପାରିଲେ
ତ ଆଉ କିଛି କଥା ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ ।
ବନ୍ଦୀ ହେବା ପରେ ବି କନ୍ଧ କି ପ୍ରକାର
ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିବ ?

ଉତ୍ତରକୁ କନ୍ଧ ଗୋଟିଏ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ପଥରେ
ଏକ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ନେଇଗଲା ଓ କହିଲା,
“ଦେଖ, ଦୂରରେ ଏକପାଦର ଦୁର୍ଗ ଦିଶୁଛି ।
ସେ ଦୁର୍ଗ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଆଗ୍ନେୟଗିରିର ସବୁର
ମଝିରେ ଅବସ୍ଥିତ । ସେଠାକୁ ଯାଇ ଦୁର୍ଗ
ଅବରୋଧ କରିବା ସହଜ ନୁହେଁ । ଯଦି ଆମେ
ଦୁର୍ଗ ଅବରୋଧ କରି ତାକୁ ବନ୍ଦୀ କରିବୁ,
ତଥାପି ତାକୁ ମାରିବା ସହଜ ନୁହେଁ ।”

“କାହିଁକି ?” ଉତ୍ତର ପଚାରିଲେ ।

“ତା’ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଅଭୁତ ଶକ୍ତି
ଅଛି । ସେ ଯଦି କାହାର ରକ୍ତ ଦେଖିବ
ସେ ଲୋକ ମରିଯିବ । ତା’ ରକ୍ତ ଯିଏ
ଦେଖିବ, ସେ ଲୋକ ବି ମରିଯିବ ।” କନ୍ଧ
ଜଣାଇଲା ।

(ତମିଳ)

ବିଚିତ୍ର ଯୋଦ୍ଧା

ନିଶା ଗରଜୁଥାଏ । ଭୂତାକୁ ଭୂତା ବର୍ଷା
ହେଉଥାଏ । ଶୀତଳ ପବନରେ ଗଛ-
ଲତାମାନେ ଥରି ଯାଉଥାନ୍ତି । ଘଡ଼ଘଡ଼ ଓ
ଶୂନଶୂନପଦଙ୍କ ରତ ମଝିରେ ଶୁଭୁଥାଏ
ଅଶରୀରମାନଙ୍କ ଅଛନ୍ଦାସ୍ୟ । ଘନ ଘନ
ବଜ୍ରଲି ଆଲୁଅରେ ଦିଶିଯାଉଥାଏ ଭୟାବହ
ମୁହଁଟିମାନ ।

କିନ୍ତୁ ରାଜା ବିଷମାର୍କ ତଳେ ମଧ୍ୟ ବଚଳିତ
ବୋଧ ନକରି ପୁନର୍ବାର ସେ ପ୍ରାଚୀନ ବୃକ୍ଷଟି
ପାଖକୁ ଲେଉଟି ଆସିଲେ ଓ ବୃକ୍ଷାବେଦଣ
କରି ଶବ୍ଦଟିକୁ ଉତ୍ତାର ଆଣିଲେ । ତେବେ
ତା'ପରେ ତାକୁ କାନ୍ଦରେ ପକାଇ ସେହି
ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ପଥ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧମ କରିବାକୁ
ଆରମ୍ଭ କରିବା ମାତ୍ରେ ଶବ୍ଦଟି ବେତାଳ
କହିଲା, “ରାଜା, ତମେ ନିଜ ଜୀବନ ବିପଦ
କରି ନିଶାକ୍ରେ ଯେ ଏଭଳି ଦୁଃସାହସିକ

ବେତାଳ କଥା

କାମ ହାତକୁ ନେଉଛ, ଏହା ପଛରେ ହୁଏତ କୌଣସି ବୁଦ୍ଧିମାନ ବ୍ୟକ୍ତିର ପରାମର୍ଶ ରହିଛି । ହୁଏତ ଆଜି ତା' ପ୍ରତି ତୁମର ଆତ୍ମା ଯୋଗୁଁ ତୁମେ ସେ କହିବା ଅନୁସାରେ କାମ କରୁଛ । କିନ୍ତୁ ସବୁଦିନ ତୁମେ ତା' ପ୍ରତି ସେହିଭଳି ଆତ୍ମା ରଖିପାରିବ ତ ? ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ସରଳ କରିଦେବା ନିମନ୍ତେ ତୁମକୁ ଗୋଟିଏ କାହାଣୀ କହୁଛି, ମନଦେଇ ଶୁଣ । ଶୁଣିଲେ ଶ୍ରମଭାର ଲଘବ ମନେ ହେବ ।

ବେତାଳ ଗପିଲା : ଚନ୍ଦ୍ରଶୀଳ ନଗରରେ ରାଜୁତି କରୁଥାନ୍ତି ରାଜା କମଳଦେବ । ଉଆସରେ ରାଜାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସେବକମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବିଜୟ ବୋଲି ଜଣେ ଲୋକ ଥିଲା ।

ବିଜୟ ସହ ପିଏ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିଲା, ସହ ବୁଝୁଥିଲା ଯେ ବିଜୟ ଅସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିମାନ । କିନ୍ତୁ ରାଜା ତାଙ୍କର ଜଣେ ପରାମର୍ଶକ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବା କାହିଁକି କରନ୍ତେ ?

ଦିନେ ରାଜା ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ଏକା ବସିଛନ୍ତି, ସେତକବେଳେ ବିଜୟ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅଳ୍ପ ରସ ଧରି ଆସିଲା । ସୁନା ଗିଲାସଟି ଫେରାଇ ନେବାବେଳେ ସେ ନମ୍ର ଶ୍ରବରେ ପଚାରିଲା, “ମହାରାଜାଙ୍କ ଦେହ ଭଲ ଅଛି ତ ?

ରାଜା ସେତେବେଳେ କାହା ସହିତ କଥା କହିବାକୁ ଲେଉଟୁଥିଲେ । ସେ କହିଲେ, “ଦେହ ଭଲ ଅଛି ଯେ ମନ ଭଲ ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟରେ ଗୋଟାଏ ତାକୁ ମାଡ଼ିଛି । ସେ ଅନେକ ଧନୀ ଲୋକଙ୍କ ଘରୁ ଗୌରବ କଲଣି । ସୁନା ତିଆରି ଜନିଷ ଉପରେ ତା'ର ଅଧିକ ଲୋଭ । ମୋ ପ୍ରହରୀମାନେ ତାକୁ ଧରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଆଜ୍ଞା ବିଜୟ, ତମେ ରାଜା ହୋଇଥିଲେ କ'ଣ କରନ୍ତି ?” ରାଜା ହାଲୁକା ଶ୍ରବରେ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଦେଲେ ।

କିନ୍ତୁ ବିଜୟ ଧୀର କଣ୍ଠରେ କହିଲା, “ମହାରାଜା, ମୁଁ ରାଜା ହୋଇଥିଲେ ଏଇଆ କରନ୍ତି : ଆମ ରାଜଧାନୀକୁ ଲଗି କରି ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ଯେଉଁ ଭଙ୍ଗା ଦେଉଳ ପଡ଼ିଛି, ସେଇଠି କୋଡ଼ିଏ ଡରିଣ ମୁଲିଆ ଲଗାଇ ଖନନ କାମ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି । ପ୍ରଶ୍ନର କରି ଦିଅନ୍ତି ଯେ ମାଟି ତଳେ ସୁନାର ମୁଣି ରହିଛି । ତାକୁ

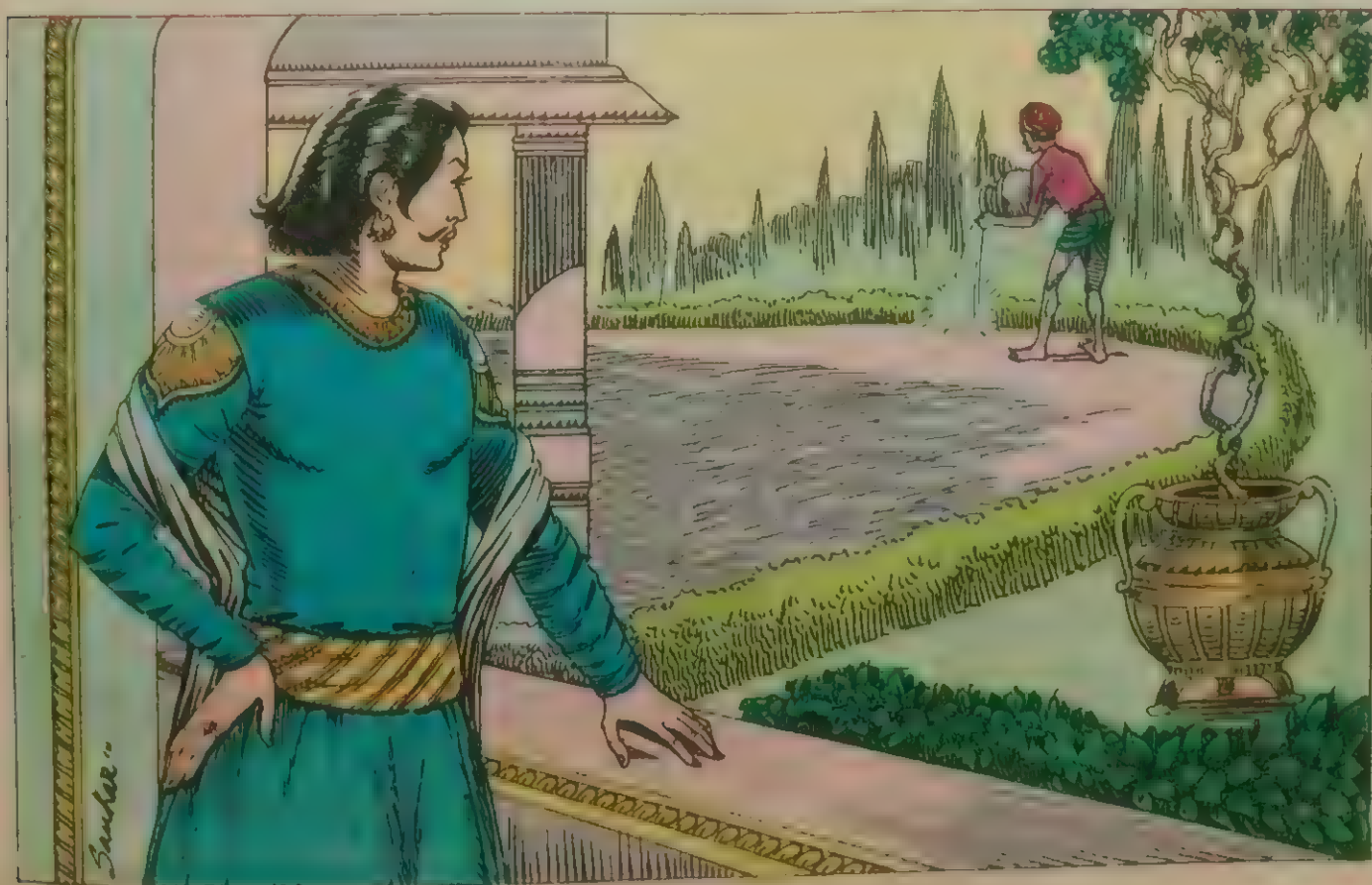

ନିଶ୍ଚୟ ମୂଲ୍ୟ ଛଦ୍ମବେଶରେ ଆସି ଦିନେ
ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିବ ଓ ମୁଣି ବାହାରିବା
ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବ । ଆମେ ନିଶ୍ଚୟ
କରିଥିବା ମୂଲ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଆମେ ଭଲ କରି
ଚଳାଥିବା ଦରକାର । ଅତଏବ ଜଣେ
ଅପରିଚିତ ଲୋକକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଅସୁବିଧା-
ଜନକ ହେବ ନାହିଁ ।”

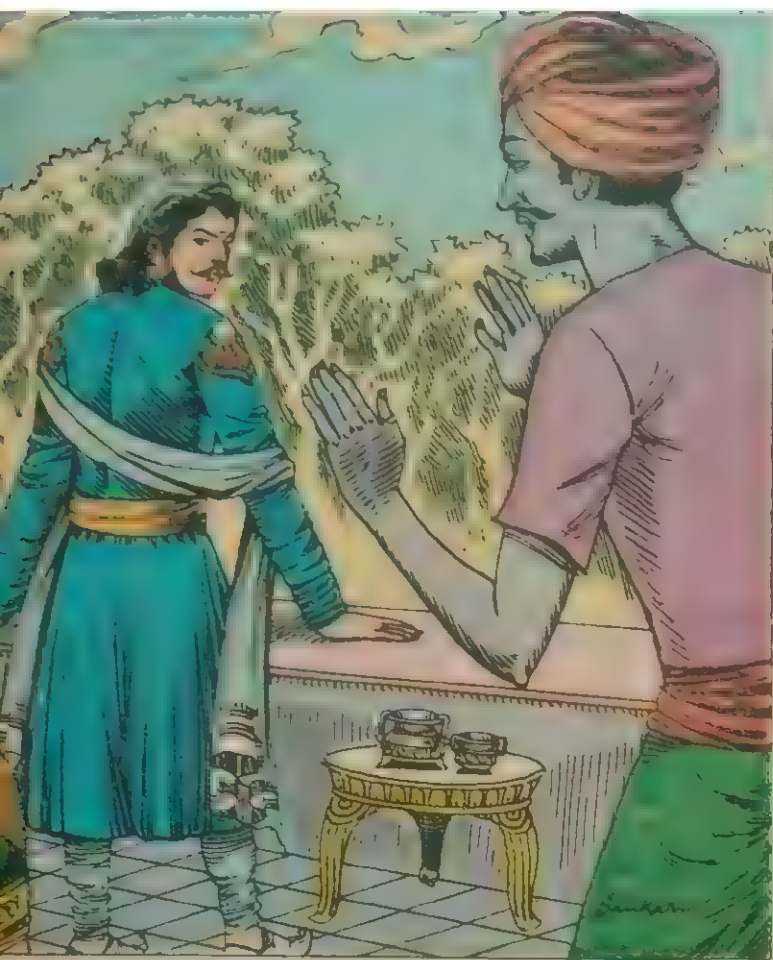
ରାଜା ବିଜୟର ଏ ପରାମର୍ଶ ଶୁଣି ଯେତକ
ବସ୍ତ୍ର ଫେଲେ, ସେତକ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ।
ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ସେ କାମ କଲେ ଓ
ସପ୍ତାହକ ପରେ ସତକୁ ସତ ମୂଲ୍ୟାର
ଛଦ୍ମବେଶ ପକାଇ ଆସିଥିବା ଡାକୁ ଓ ତା’ର
ଜଣେ ସହକାରୀ ଧରା ପଡ଼ିଲେ । ରାଜାଙ୍କ
ଆନନ୍ଦ କହୁଲେ ନ ସରେ ।

ଏହାର ଦୁଇ ତିନିମାସ ପରେ ରାଜାଙ୍କ
ଆଗରେ ଦେଖାଦେଇ ଏକ ନୂତନ ସମସ୍ୟା ।
ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରଶୀଳକୁ ଲାଗିଥିଲା କପାଳପୁର
ରାଜ୍ୟ । କପାଳପୁର ଚନ୍ଦ୍ରଶୀଳ ଭୂମିନାରେ
ବଡ଼ ରାଜ୍ୟ ଥିଲା ଓ ସେଠାକାର ସୈନ୍ୟବାହନ
ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଥିଲେ । କପାଳପୁରର
ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରଶୀଳ ରାଜ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛନ୍ତି ବୋଲି ରାଜା କମଳଦେବ
ଖବର ପାଇଲେ ଓ ବିଶେଷ ଚିନ୍ତିତ ହେଲେ ।

ସେ ଯାଇ ଦେଖିଲେ ବିଜୟ ତାଙ୍କ
ଅନ୍ତଃପୁର ପାଖ ଉଦ୍ୟାନରେ ପାଣି ଦେଉଛୁ ।
ସେ ତାକୁ ଡକାଇଲେ ଓ ନିଜ ସମସ୍ୟା କଥା
କହି ପଚାରିଲେ, “ବିଜୟ, ତମେ ମୋ
ସ୍ଥାନରେ ଥିଲେ କ’ଣ କରିଥାନ୍ତି ?”

ବିଜୟ କହିଲା, “ମହାରାଜ, କପାଳପୁର ଆମ ରାଜ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି ବୋଲି ଆଗରୁ ସମ୍ବାଦ ମିଳିଛି । ଏହା ଆମର ସୌଶ୍ରୀୟ । ଆପଣ ତ ଜାଣନ୍ତି, କପାଳପୁରରୁ ଚନ୍ଦ୍ରଶିଳା ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ରାସ୍ତା ରହିଛି । ତାହା ପାବନ୍ୟ ରାସ୍ତା । ସେହି ରାସ୍ତାରେ କପାଳପୁରର ସୈନ୍ୟବାହନ ଆସିବେ । ଆମ ସୈନ୍ୟମାନେ ଅଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟାରେ ଘାଟି ରାସ୍ତା ଆଗରେ ଜଗି ରହିବେ । କପାଳପୁରର ସୈନ୍ୟବାହନ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ଲଢ଼େଇ କରିବେ । ଆମ ସୈନ୍ୟ ସହଜରେ ପରାସ୍ତ ହେବେ । ଆନନ୍ଦରେ କପାଳପୁର ସୈନ୍ୟ

ଘାଟି ଭିତର ଦେଇ ମାଡ଼ି ଆସିବେ । ଆମ ସୈନ୍ୟଦଳର ଅଧିକାଂଶ କନ୍ୟା ସେ ପାହାଡ଼ ସବୁ ଉପରେ ରହିଥିବେ । ସେମାନେ ଶ୍ରେଣୀ ପଥରମାଡ଼ ଆରମ୍ଭ କରିବେ । ବଡ଼ ବଡ଼ ଶିଳା ଶତ୍ରୁମାନ ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଖିଥିବେ; ଗଡ଼ାଇ ଦେବେ । ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷରୁ ଯେତକି ସୈନ୍ୟ ଘାଟି ଟପି ଏ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଏ ପାଖରେ ଥିବା ଆମ ସୈନ୍ୟମାନେ ବନ୍ଦୀ କରିନେବେ ।”

ରାଜାଙ୍କୁ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ବେଶ୍ ଯୁକ୍ତଯୁକ୍ତ ମନେ ହେଲା । ସେ ସେହି ଅନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିଲେ ଓ କପାଳପୁରର ଆକ୍ରମଣକାରୀ ସୈନ୍ୟଦଳକୁ ପରାସ୍ତ କଲେ । ବନ୍ଦୀ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶଲ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ କପାଳପୁର ବହୁତ ଶିଳାପୁରଣ ଦେଲା ।

ରାଜା ଦିନେ ବିଜୟକୁ ଡାକି କହିଲେ, “ବିଜୟ, ତମ ଭଳି ଛୋଟ ଓ ବଞ୍ଚା ବ୍ୟକ୍ତି ମୋର ସେବକ ହୋଇ ରହିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ତମେ ମୋର ପରାମର୍ଶଦାତା ରୂପେ ରୁହ ।”

“ମହାରାଜ, ଆପଣ ଜଣେ ସାମାନ୍ୟ ସେବକର ପରାମର୍ଶରେ କାମ କରୁଛନ୍ତି, ଏକଥା କେହି ନ ଜାଣିବା ଉଚିତ । ମୁଁ ଯେମିତି ଅଛି, ଆପଣ ମୋତେ ସେମିତି ରହିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ।” ବିଜୟ କହିଲା ।

ରାଜା ଆଉ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । ଏହାର କିଛିଦିନ ପରେ ଦେଖାଦେଲା ଆଉ ଏକ

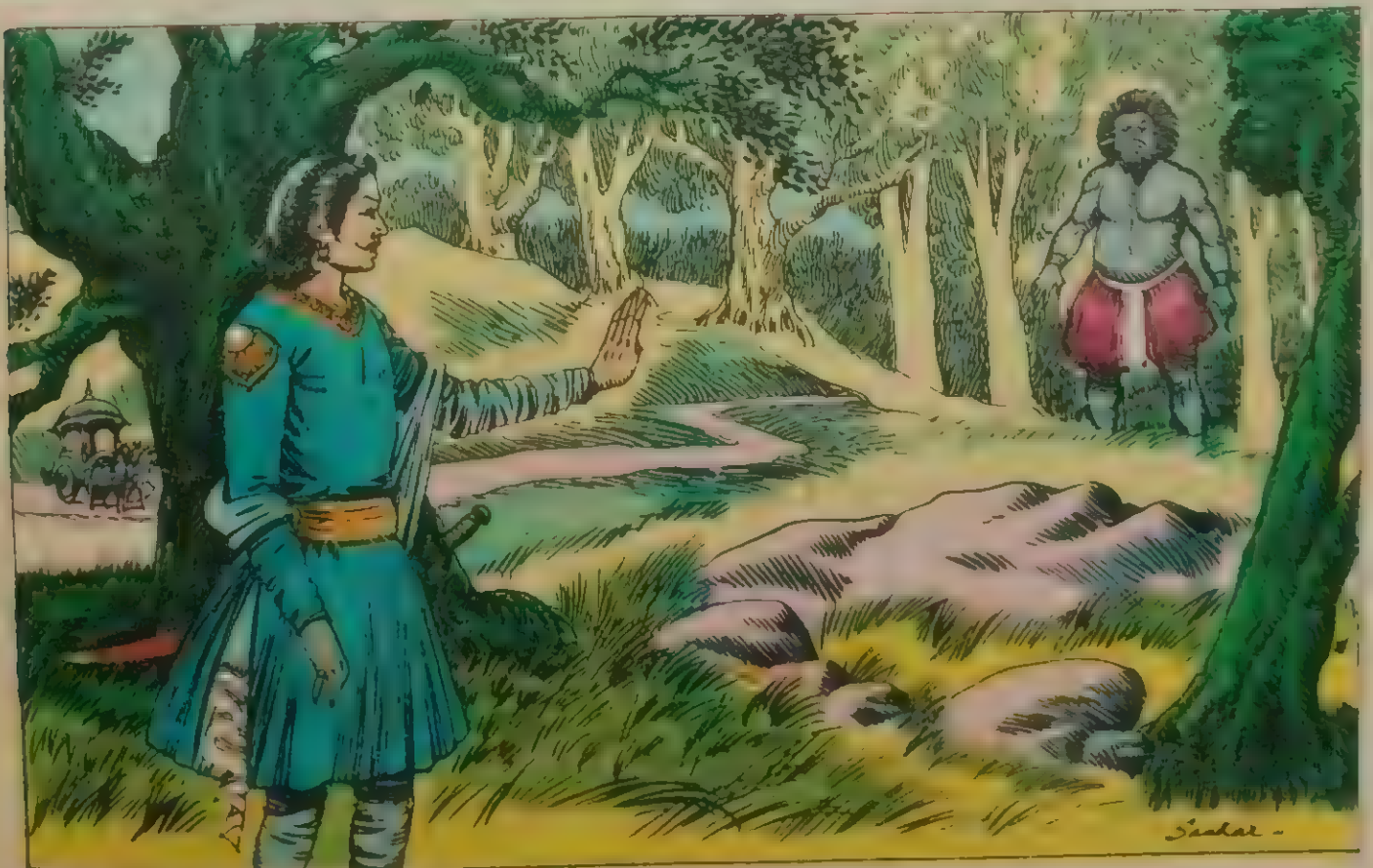
ପ୍ରବଳ ସମସ୍ୟା । ରାଜ୍ୟ ମୀମାଂସାରେ ଥିବା
ବଣ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଲଭ ରାକ୍ଷସ
ଆସି ଦେଖା ଦେଲା । ବାଟରେ ଯାଉଥିବା
ଲୋକଙ୍କୁ ସେ ଖାଲି ଯେ ଗ୍ରାସ କରୁଥାଏ,
ଚାହା ଦୁହେଁ, ସେମାନଙ୍କୁ ନାନା ପ୍ରକାରେ
କଲଚଲ କରୁଥାଏ । ସେ ନିଷ୍ଠୁର ପ୍ରକୃତର
ରାକ୍ଷସ । ସତେ ସତେ ରାକ୍ଷସ ଗର୍ବ । ସେ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ କହୁଥାଏ ଯେ ସେ ରାଜାଠାରୁ ବଡ଼ ।

ରାକ୍ଷସ ବିଷୟରେ ରାଜା କମଳଦେବ
ବିଜୟକୁ କହିଲେ । ବିଜୟ ଏ ବିଷୟରେ
ରାଜାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ପରାମର୍ଶ ଦେଲା । ରାଜା
ଚାହା ଗ୍ରହଣ କରି ନିଜେ ରଥ ଚଢ଼ି ବଣ
ଅଭିମୁଖେ ଚାଲିଲେ । ବଣ ବାହାରେ ରଥ
ରଖି ସେ ଭିତରକୁ ଗଲେ ଓ ଅନେକ

ସମୟ ଏକାକୀ ବୁଲିବା ପରେ ରାକ୍ଷସକୁ
ଭେଟିଲେ ।

“ମୁଁ ତମକୁ ଖୋଜୁଛି !” ସେ ଚିତ୍କାରିଲା ।
ରାକ୍ଷସ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା, “ଏଡ଼େ
ସାହସ ? ତମେ କିଏ ?”

“ମୁଁ ଏ ରାଜ୍ୟର ରାଜା । ତୁମକୁ ଦୁଇଟି
କଥା କହିବାକୁ ଆସିଛି । ତମେ ଯାହାକୁ
ପାଉଛ ଧରି ଖାଇ ଯାଉଛ । ସେଥିରେ
ଲୋକେ ଭୟରେ ଏଆଡ଼େ ଆସୁ ନାହାନ୍ତି ।
ବଣ ସେପାଖରେ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳ ସହକ ବେପାର
ବଞ୍ଚିତ ହୁଏ । ଚାହା ବନ୍ଦ ହୋଇ ଲେଖି ।
ମୁଁ ବରଂ ସବୁଦିନେ ଯୋଡ଼ିଏ ଲେଖାଏଁ
ମୋଟା ଲୋକ ତମ ପାଖକୁ ପଠାଇ ଦେବି ।
ତମେ ଖାଇବ । ଯାହାକୁ ଚାହାକୁ ଧବେ

ନାହିଁ । ଏହା ପ୍ରଥମ କଥା ।” ରଜା କହିଲେ ।

“ହଉ, ଦେଖିବା । କିଞ୍ଚିତ୍ କଥା କ’ଣ?” ରକ୍ଷସ ଗର୍ବିତ ହୋଇ ପଚାରିଲା ।

“ତମେ ନିଜକୁ ମୋଠୁଁ ବଡ଼ ବୋଲି କହୁଛ । ଖାଲି କହିଲେ ତ ହେବ ନାହିଁ, ସେକଥା ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣିକି ମୁଁ ନିଜେ ସ୍ତ୍ରୀକାର କରିବି ଯେ ତମେ ମୋଠୁଁ ବଡ଼ ।” ରଜା କହିଲେ ।

“କିପରି ପ୍ରମାଣ ରୁହେଁ?” ରକ୍ଷସ ଉତ୍ସାହରେ ପଚାରିଲା ।

“ବଣ ବାହାରେ ଗୋଟିଏ ସରୋବର ଅଛି । ଡାକୁମାନେ ସୁନାଟଙ୍କା ଭର୍ତ୍ତି ଗୋଟିଏ

ଫିରୁଦ୍ଦ ଉପରକୁ ଉଠିବା କଥା ଲୋକମାନଙ୍କ ମଝିକୁ ଘୋଷାଡ଼ ଦେଇଥାନ୍ତି । ମୁଁ ତେଣୁ ବାହାର କରି ନାହିଁ ନାହିଁ । ତମେ ଯଦି ପାରିବ, ତେବେ ତମେ ମୋଠୁଁ ବଡ଼ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ହୋଇଯିବ ।” ରଜା କହିଲେ ।

ରକ୍ଷସ ରଜା ହୋଇ ରଜାଙ୍କ ସହ ସରୋବର ଆଡ଼େ ଚାଲିଲା । ଉଭୟ ଲ’ପା ଦେଇ ସରୋବର ମଝିକୁ ଚାଲି ଯିଲେ । ସେ ସରୋବରର ବିଶେଷତ୍ତ୍ୱ ହେଲା, ଚାହିଁ ମଝିରେ ଭାସି ଯିଲା । ଅଠା ଲ’ପା । ସେଠାରେ ଥରେ ପଡ଼ିଗଲେ କେମିତି ଚାହିଁ ଆସି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ରକ୍ଷସର ଗତି ବି ସେଇଆ ହେଲା । ସେ ମଲା ।

ଏହାର କିଛିଦିନ ପରେ ରଜା ବିଜୟକୁ ଡାକି ଏକାନ୍ତରେ ପଚାରିଲେ, “ବିଜୟ, ମୋ କର୍ମଗୁହମ ନିଜ ଭିତରେ ଦୁର୍ନୀତି ବ୍ୟାପିଛି । କିଭଳି ଉନ୍ମାଦରେ ତହା ବନ୍ଦ କରାଯିବ?”

“ମହାରଜ, ମୁଁ ଜଣେ ସାମାନ୍ୟ ସେବକ । ମୁଁ ହୋଇ କି ପ୍ରତିକାର କରୁଛି? ଆପଣ ନିଜେ ଚିନ୍ତା କରି, ତହୁଁର ହୋଇ ଏ ଅବସ୍ଥା ସୁଧାରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମୋତେ ଜମା କରନ୍ତୁ । ମୁଁ କିଛି କହୁପାରୁନି ନାହିଁ ।” ବିଜୟ କହିଲା ।

ରଜା ମୁଣ୍ଡିର ହୋଇ କହିଲେ, “ତମେ ଯଦି ମୋତେ ପରାମର୍ଶ ନ ଦେବ, ତେବେ ମୋର ଏଠାରେ ରହିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ତମକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବି । ରାଜ୍ୟ ସୀମାନ୍ତରେ ସମୀରଣେ ଚଳିକରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ, ବନ୍ଧୁଆ

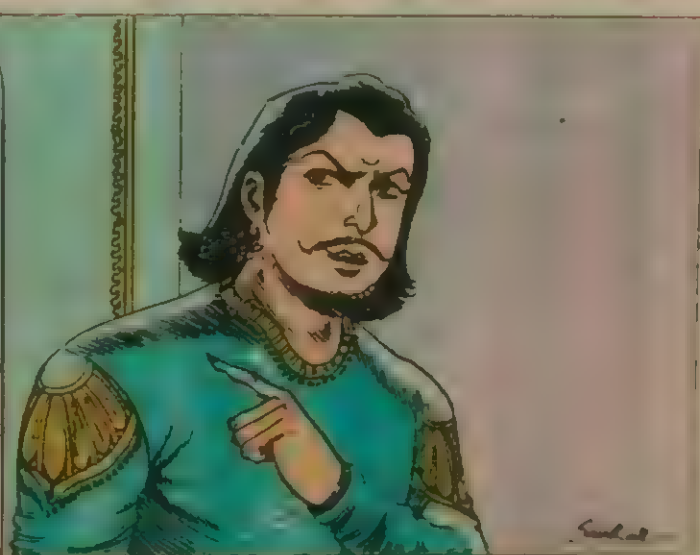
ଲେକେ ବସବାସ କରନ୍ତି । ମୁଁ ଯେଉଁ କର୍ମୀରୂପ-
ମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ଚାହେଁ, ସେମାନଙ୍କୁ
ସେଠାରେ ଥିବା ମୋ କୋଠିକୁ ପଠାଇ ଦିଏ ।
ତମେ ଯାଇ ସେ କୋଠିର ଦାୟିତ୍ବ ନିଅ ।”

ବେତାଳ କାହାଣୀଟି ଏହିଠାରେ ବନ୍ଦ
ରଖି କଠୋର କଣ୍ଠରେ ରାଜା ବିନମାର୍କଙ୍କୁ
ପଚାରିଲା, “ରାଜା, ମୋର କେତେକ ସନ୍ତେଡ଼
ରହିଛି । ବିଜୟ ବରାବର ରାଜାଙ୍କୁ ସବୁ
ପରାମର୍ଶ ଦେଉଥିଲା । ହଠାତ୍ ସେ କାହିଁକି
ପରାମର୍ଶ ଦେବାରୁ ଶାନ୍ତ ହେଲା ? ରାଜା ତା’
ପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ତାକୁ ଦଣ୍ଡ
ଦେଲେ କାହିଁକି ? ରାଜା, ପାରିଲେ ମୋ
ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ । ଉତ୍ତର ଦେବାର ଶକ୍ତି
ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଯଦି ନିରୁତ୍ତର ରହିବ, ତେବେ
ତମ ଶୀର ହେବ ସୁନ୍ଦରୀତ ।”

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମଧ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ନକରି ରାଜା
ବିନମାର୍କ କହିଲେ, “ବିଜୟ ଓ ରାଜାଙ୍କ
ଉତ୍ତରେ କୌଣସି ଭୁଲ୍ ବୁଝାମଣା ହୋଇ

ନାହିଁ । ବିଜୟ ଶାଳି ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ ନୁହେଁ,
ବିବେକୀ । ସେ ଦେଖିଲା, ରାଜା ଏଣିକି ସବୁ
କଥାରେ ତା’ ବୁଦ୍ଧି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛନ୍ତି ।
ଫଳରେ ରାଜା ନିଜେ ସମସ୍ୟା ସବୁର
ସମାଧାନ ଦିଗରେ ଚିନ୍ତା କରୁ ନାହାନ୍ତି ।
ଏହା ରାଜାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅନୁଚିତ । ତେଣୁ ସେ
ପରାମର୍ଶ ଦେବାରୁ ଶାନ୍ତ ହେଲା । ରାଜା ତାକୁ
ସମୀରଗଡ଼ ତାଲୁକକୁ ପଠାଇ ଦଣ୍ଡ ଦେଇ
ନାହାନ୍ତି, ଦଣ୍ଡ ଦେବା ଆଳରେ ତାକୁ ବଡ଼
କର୍ମୀରୂପ ପଦ ଦେଲେ । ନିଜ ଉତ୍ତାପରେ
ସାଧାରଣ ସେବକକୁ ହଠାତ୍ ବଡ଼ ପଦ ଦେବା
ଅନେକଙ୍କ ଆଖିକୁ ଭଲ ଦିନ୍ତା ନାହିଁ ।
ତେଣୁ ରାଜା ତାକୁ ଭୁରକୁ ପଠାଇଦେଇ
ନିଜେ ବିବେକୀ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ଦେଲେ ।”

ରାଜାଙ୍କ ଉତ୍ତର ଦାନ ଶେଷ ହେବା ମାତ୍ରେ
ଶବ୍ଦ ସହ ଶବ୍ଦପୂର୍ବକ ବେତାଳ ତାଙ୍କ କାନ୍ଦରୁ
ଶମ୍ଭିଯାଇ ପୁନର୍ବାର ସେ ବୃକ୍ଷ ଡାଳରେ
ଝୁଲି ପଡ଼ିଲା । (କଳ୍ପିତ)

ରାମଦାସର ଚାନ୍ଦି

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ଗୀତା ତାଙ୍କ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ କବିତାକୁ ଏହି ଗୋଟିଏ ଚୂଡ଼ାରେ ଦେଖି
ଅନେକ ସେହିପରି ଅନ୍ୟ ଚୂଡ଼ାରେ ତିଆରି କରିଦେବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେଲା ।

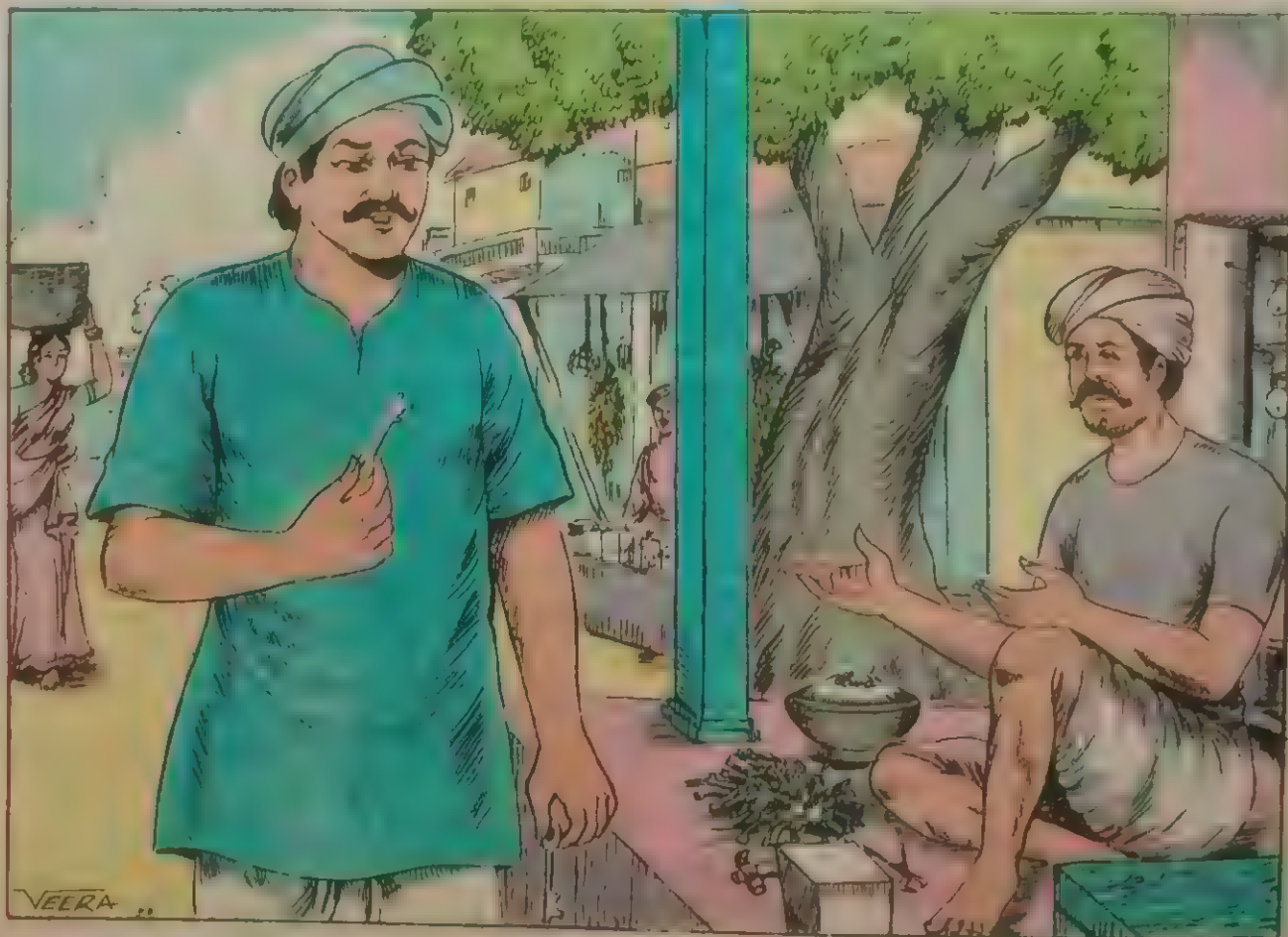
କିନ୍ତୁ ରାମଦାସ ନାମକ ଲୋକଟିଏ ଆମ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଚୂଡ଼ାରେ ଦେଇ ସେହିପରି
ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଚୂଡ଼ାରେ ତିଆରି କରିଦେବାକୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ । ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ କହିଲେ, “ହେଁ !
ଆଗାମୀ କାଲି ଆସି ନେଉଥିବ ।”

ପରଦିନ ରାମଦାସ ଆମ ପହଞ୍ଚିବା ମତେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ସହ ନକଲ ଚୂଡ଼ାଟିଟି
ତାଙ୍କୁ ଦେଇଦେଲେ । ରାମଦାସ ନୂଆ ଚୂଡ଼ାଟି ଆଜ୍ଞା ସମ୍ମତ ହେବା ପରେ ଅନାଇ କହିଲେ,
“ଏଇଟା ଠିକ୍ କାମ ଦେବ ତ ?”

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ କହିଲେ, “ଆଜ୍ଞା ଭଲ, ମୁଁ ତିଆରି କରିଦେଇଥିବା ନକଲ ଚୂଡ଼ାଟି ମୂଳ
ଚୂଡ଼ାଟି ଭଲ କାମ କରି ନାହିଁ, ଏମିତି କଥା କେବେ ଶୁଣିଛୁ ?”

ରାମଦାସ ଟିକିଏ ଧରମତ କରି କହିଲେ, “ମାନେ, ମୂଳ ଚୂଡ଼ାଟି କାମ କରୁନାହିଁ
ବୋଲିତ ଆଉ ଗୋଟିଏ ତିଆରି କରାଇଲ ।”

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ଆଉ କହିବ କ’ଣ ? ରାମଦାସ ଆଜ୍ଞା ଜଳଜଳ ଅନାଇ ରହିଲେ ।

“ଜହ୍ନୁମାମୁଁ” ର ସାଜନ ନମନ୍ତ୍ରଣ

ମହାନ

ଭାରତୀୟ ଆଦିହ୍ୟ

ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ

ଚିନ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ

ପ୍ରତିଯୋଗିତା—୧

ଭାରତର ବିଖ୍ୟାତ ନରପତି ବୃନ୍ଦ

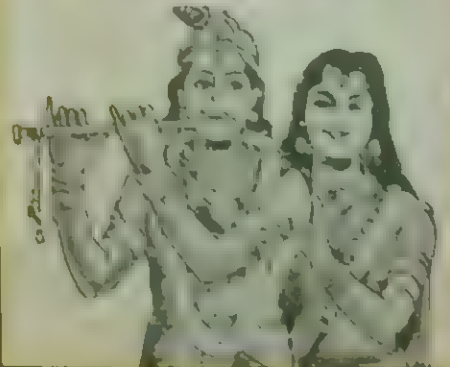
ପ୍ରତିଯୋଗିତା—୨

ଭାରତର ବିଖ୍ୟାତ ସୁଖୀ ବୃନ୍ଦ

ପ୍ରତିଯୋଗିତା—୩

ଭାରତର ବିଖ୍ୟାତ ସୁଖୀ

୧,୩୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରୁ ଉଦ୍ଧୃତ
ପୁରସ୍କାର ବିତରଣ ହେବ !

୧୧ଟି ଶ୍ରୀକ୍ଷାରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପାଇଁ

ଅଲଗା ଅଲଗା ପୁରସ୍କାର

୧୧ଟି ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର : ୨୦୦୦ ଟଙ୍କାର ବୁକ୍ସ

୧୧ଟି ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରସ୍କାର : ୧୦୦୦ ଟଙ୍କାର ବୁକ୍ସ

୧୧ଟି ତୃତୀୟ ପୁରସ୍କାର : ୫୦୦ ଟଙ୍କାର ବୁକ୍ସ

ଏକାକୀତା ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର

୧ମ ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର: ୧୦,୦୦୦ ଟଙ୍କାର ବୁକ୍ସ

୨ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର: ୫୦୦୦ ଟଙ୍କାର ବୁକ୍ସ

୩ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର: ୨୫୦୦ ଟଙ୍କାର ବୁକ୍ସ

*ପାଞ୍ଚବର୍ଷରେ ପାଞ୍ଚଟି ସମାନ ବର୍ଷରେ ପ୍ରତିଦିନ ହେବ

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ୨୨୦୦ଟି ସାମାନ୍ୟ ପୁରସ୍କାର

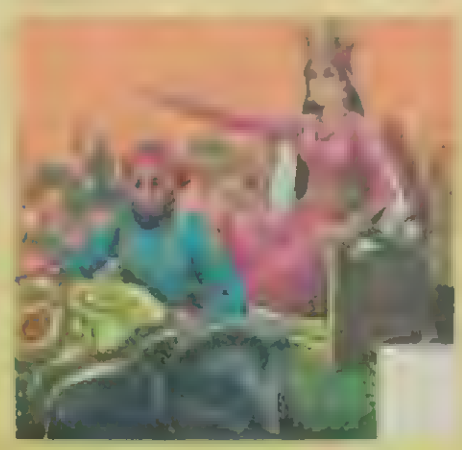
ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ୨୨୦୦ଟି ସାମାନ୍ୟ ପୁରସ୍କାର

[illegible]

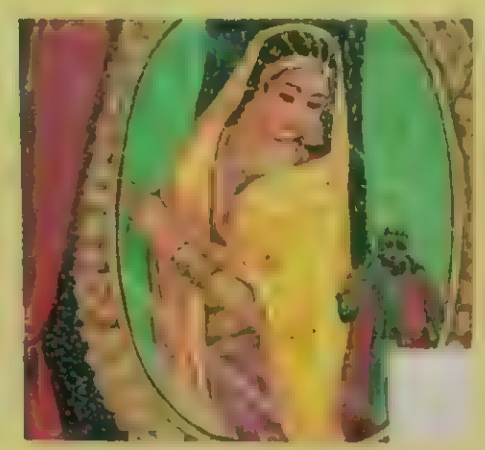
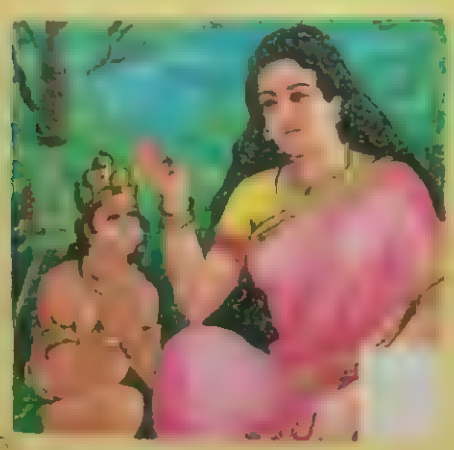
ଦିନେ ଏମ ପ୍ରତ୍ୟୋଦିତାରେ ଭ୍ରମ ନେଇ ନନ୍ଦିନୀ ଏ
ଏ ମଧୁ ପ୍ରତ୍ୟୋଦିତାରେ ଭ୍ରମ ନେଇ ଯାଉଛି । ଅନ୍ଧ
ନନ୍ଦିନୀ, ଏକ ପ୍ରତ୍ୟୋଦିତାରେ ଭ୍ରମ ନେଇ ଯେଉଁ
ପ୍ରତ୍ୟୋଦିତା ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟୋଦିତା : ଭ୍ରମ ନେଇ
ଯାଉଛି ।

(ପ୍ରବେଶିକା ଫର୍ମ)

ନମୁନା ଅବଲମ୍ବନ କରି ଏ ଛଅଜଣ ବର୍ଣ୍ଣିକ ଛବି ସହ ନାମର ଯୋଗାଯୋଗ କରି ଛବିରେ ଥିବା ଧଳା ସ୍ଥାନରେ ଠିକ୍ ନମ୍ବରଟି ଲେଖ ।

ମମତାକ ମହଲ	୧	ପଦ୍ମିନୀ	୪	କୁନ୍ତୀ	୭
ନରଜାହାନ	୨	ବଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ	୫	ବଜ୍ରା ସୁଲତାନା	୮
ସୀତା	୩	କିନ୍ନର ଚେନାୟା	୬	ଗାନ୍ଧାରୀ	୯

ଏ ଲେବେଲ୍ ଖଣ୍ଡିକ ବର୍ଣ୍ଣିକ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପାଇଁ ରଖି ଯୋଗଦେଲେ ବର୍ଣ୍ଣିକ ପୁରସ୍କାର ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରିବ (ଉପେନ୍ଦ୍ରର ସୃଷ୍ଟି ଯୋଗିତା ପରେ) ସେତେବେଳେ ଏ ଲେବେଲ୍ ଖଣ୍ଡିକ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଫର୍ମ ଉପରେ ଲଗାଇବାକୁ ହେବ ।

ପ୍ରତିଯୋଗିତା ୨

ପ୍ରବେଶିକା ଫର୍ମ

ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୃଷ୍ଠାରେ ଦିଆ ଛଅ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ଯେ କୌଣସି ଜଣେ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ର ବାଛନ୍ତେ
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବାକ୍ୟଟି ପୂରା କର । “କାରଣ” ଶବ୍ଦ ପରେ ପଦରୁ ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର
କରିବ ନାହିଁ ।

“ମୁଁ ଶାସି ..... କୁ ମରୁଛି ଅଧିକ ପ୍ରଶଂସା କରେ, କାରଣ

.....
.....
.....
.....

ନାମ .....

ବୟସ ..... ଠିକଣା .....

ଏ କାରଣ ଶାସ୍ତ୍ରୀକ ବାଟ ନିଅ । ‘ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିଯୋଗିତା-୨’ ଲେଖାଯିବା ଦୂରଦୃଶ୍ୟ
ଶାସ୍ତ୍ରୀକ ପାଠରେ ଲାଗି । ପ୍ରବେଶିକା ଫର୍ମ ମାଗିବା ବେଳେ ଲକ୍ଷ୍ୟାତ୍ମକ ଭାବରେ
“ପ୍ରତିଯୋଗିତା-୨” ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କର । ପଠାଯିବା କଥା :

ଜୟମାମୁ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ୨

ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ୨

୧୮ ଆକୋଟ ବେଡ଼

ମାତ୍ରା ୨୦୦ ୦୨୭

ପ୍ରତିଯୋଗିତା ୧ ର ଶେଷ ତାରିଖ-୩୦ ନଭେମ୍ବର ୧୯୮୭

ଏ ଲେବେଲ ଶାସ୍ତ୍ରୀକ ବିଶିଷ୍ଟ
ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପାଇଁ ରଖ

ମହାନ
ଭାରତୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନ
ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ

ଫତେପୁର ସିକ୍ରି

ଆଗ୍ରାର ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମରୁ ଗୁଲଶ
କଲେମିଟର ଦୂରରେ ଗୋଟିଏ ପାହାଡ଼
ଉପରେ ଅବସ୍ଥିତ ଫତେପୁର ସିକ୍ରି
ଦୁର୍ଗ । ବାଦ୍‌ଶାହ୍ ଆକବର ପେତେ
ଛୁରନ୍ତ ଏହାକୁ ନିର୍ମାଣ କରୁଥିଲେ,
ସେତେ ଛୁରନ୍ତ ଏହାକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କ
କଲେ । ଏ ରଜାଳ ଦୁର୍ଗ ପରିତ୍ୟକ୍ତ
ରୁତ୍ନାମା ଭଳି ପଡ଼ିଛି ସତ, କିନ୍ତୁ
ଏହା ଦେଖିବା ଭଳି ରମାରତ୍ନ ମାଳ ।

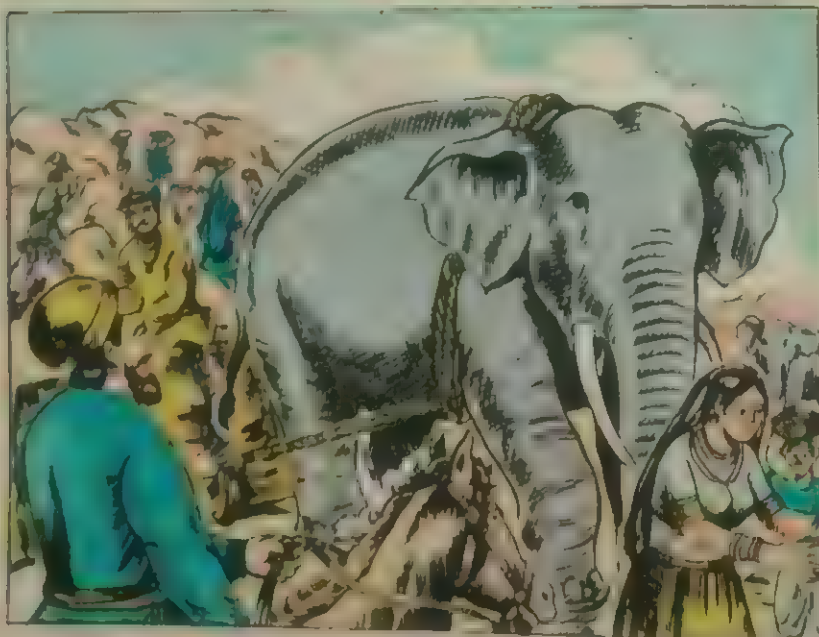
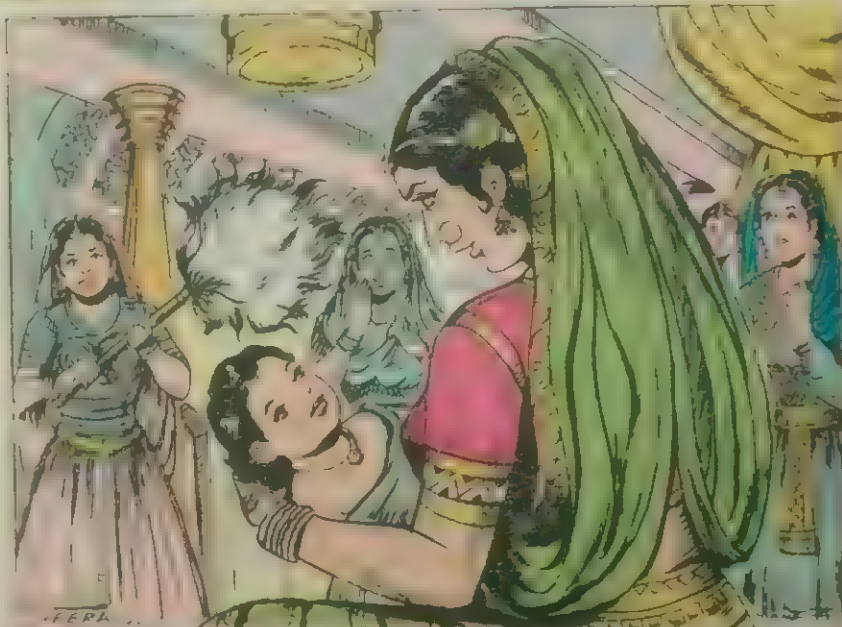

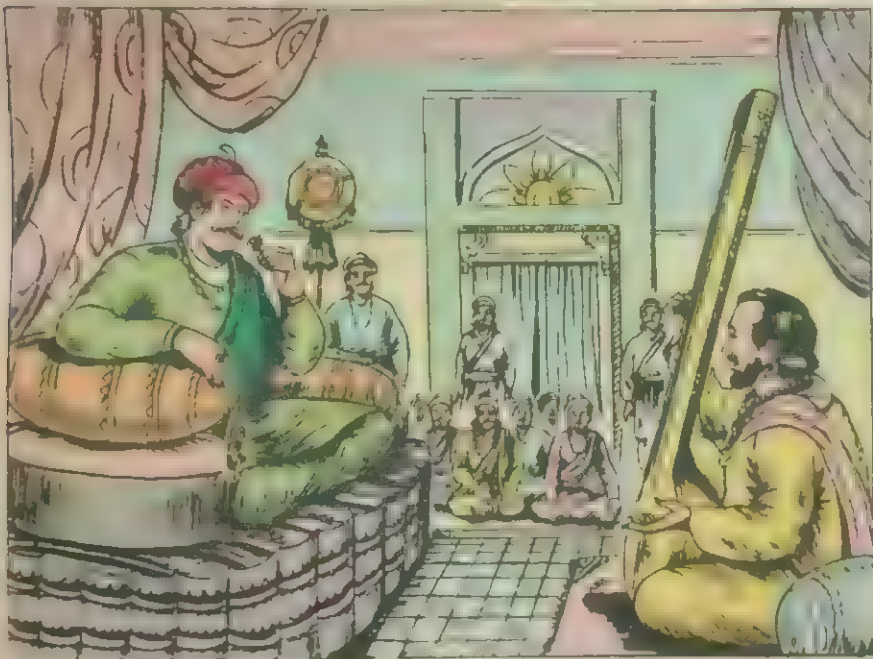
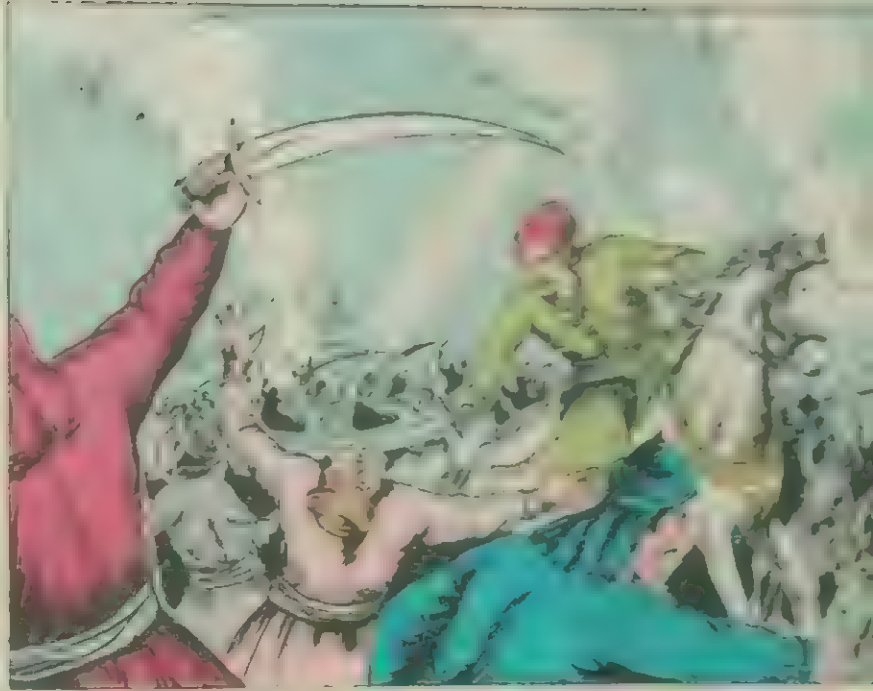
ଆକବର ଭାବରେ ଅନେକ ରାଜ୍ୟ
ଜୟ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ମନରେ
ସୁଖ ନଥିଲା । କାରଣ ତାଙ୍କର
ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ କେହି ନଥିଲେ । ସିନ୍ଧୁ
ନାମକ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଶେଖ୍ ସାଲମ୍,
ଚନ୍ଦ୍ର ନାମକ ଜଣେ ସନ୍ଥ ଥିବା ତଥା
ଶୁଣି ସେ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ
ଭାଗ୍ୟ କଲେ ।

ଏହାପରେ ଆକବରଙ୍କ ହୃଦୟ ପତ୍ନୀ
ଜୋହାର ସୁଖ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ ଦେଲେ ।
ଆକବର ତା' ନାମ ସେ ସନ୍ତାନ
ନାମାନ୍ତରାରେ ରଖିଲେ ସାଲମ୍ । ଏହି
ଶିଶୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାହାଙ୍ଗୀର
ନାମରେ ଖ୍ୟାତ ହେଲେ । ଆକବର
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ସାଲମ୍, ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟନ୍ତ
କୃତଜ୍ଞ ହୋଇ କଲେ ।

ଆକବର ସେ ସନ୍ତାନ ପାଖରେ ରହିବା
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆଗ୍ରାକୁ ତାଙ୍କ ରାଜଧାନୀ
ସେହି ସିନ୍ଧୁ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଉଠାଇ
ଆଣିଲେ । ଶୀଘ୍ର ଗଡ଼ରେ ଦୁର୍ଗର
ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଲା ।

୧୫୭୩ ମସିହାରେ ଆକବର ସିକ୍ରି
ଦୁର୍ଗରୁ ଗୁଜରାଟ ଅଭିଯାନ କଲେ ।
ଘମାଘୋଷ ଲଢ଼େଇ କରି, ଅନେକ
କପଦ ସଜ୍ଜେ ସେ ଅବଶେଷରେ ଜୟ
ଲାଭ କରି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ । ସିକ୍ରି
ନାମ ପୁରୁଷ ସେ ଯୋଡ଼ାଦେଲେ
ପତେପୁର ଅର୍ଥାତ୍ ବିଜୟ ନଗରୀ ।

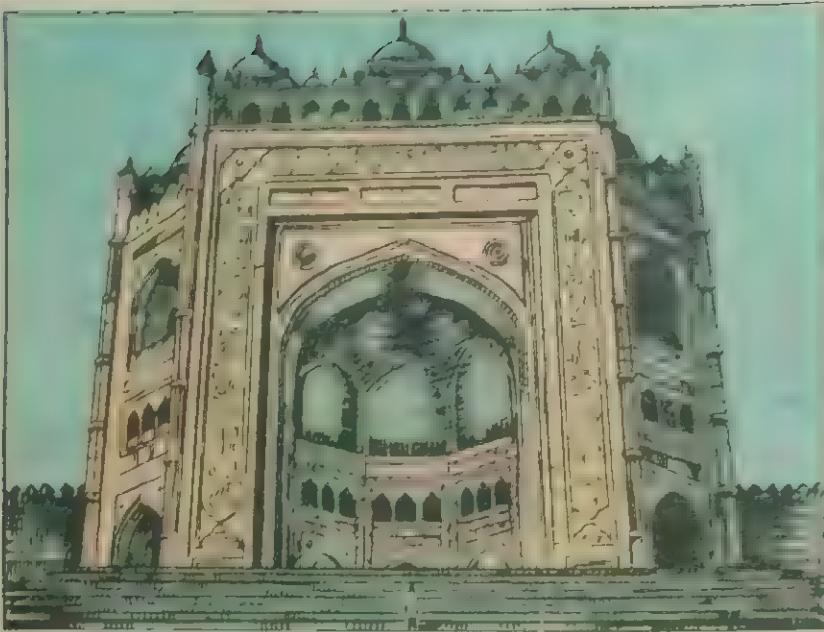

ତେଣିକି ପତେପୁର ସିକ୍ରି ନାମଲେ
ବିଦିତ ସେ ଦୁର୍ଗରେ ଆକବର ପ୍ରାୟ
ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ରହଲେ । ତାଙ୍କ ପାଖରେ
ଥାନ୍ତି ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ବନ୍ଧୁ
ଗାରବଲ । ତାହାସେଇ ବ ସେ ସ୍ଥାନକୁ
ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ବୋଲି କଥା
ଅଛି—ବଶେଷତଃ ବର୍ଷା ଓ ବସନ୍ତ
ଋତୁରେ ।

କିନ୍ତୁ ସେ ଆନନ୍ଦମୟ କିନି ଶାନ୍ତିସ୍ଥାୟୀ
ହୋଇ ନଥିଲା ! ଦୁର୍ଗ ପ୍ରବେଶ ପରେ
ପରେ ସେଠାରେ ସୈନ୍ୟ ସାମନ୍ତ,
କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କଟକାକୁ
ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଗୃହଦା
ମେଣ୍ଟାଇବା ଭଳି ପାଣି ମିଳିବାର
ସୁବିଧା ସେଠାରେ ନଥିଲା । ପାଣିର
କୌଣସି ନୂତନ ଉତ୍ସ ଖୋଜି ବାହାର
କରାଗଲା ସମ୍ଭବ ହେଲା ନାହିଁ ।

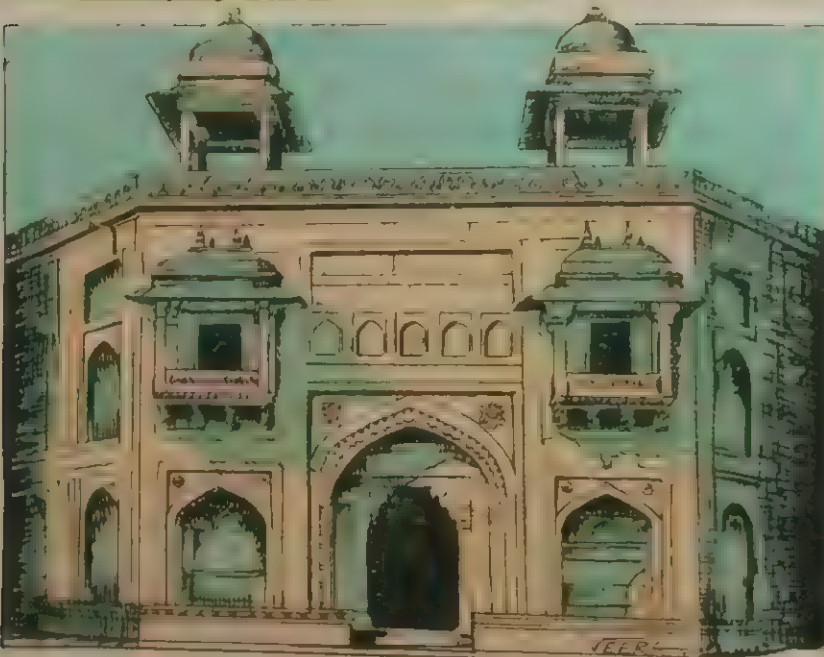
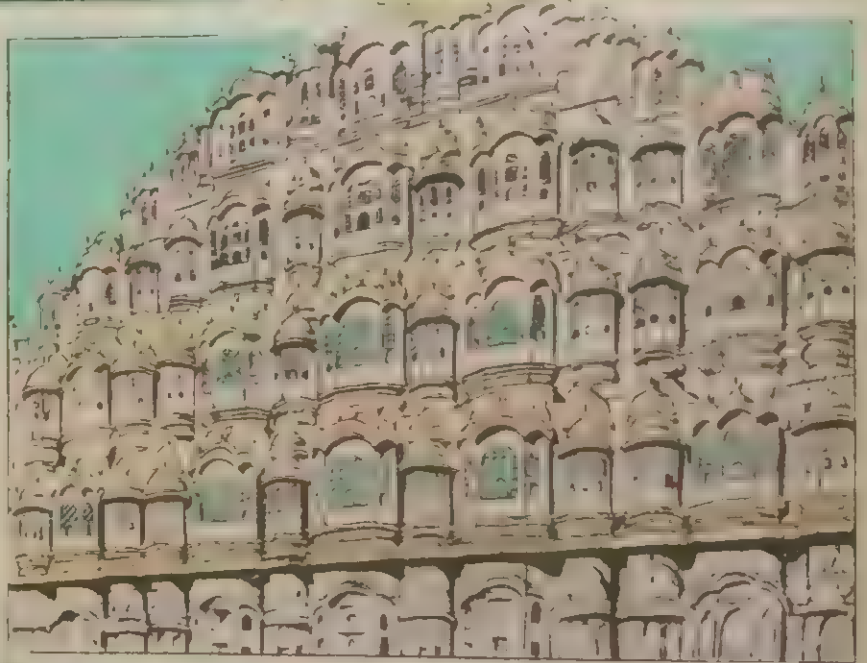

ଏହାରେ ଅଛି ଭାରତର ବୃହତ୍ତମ
ତୋରଣ ଦ୍ଵାର ବୁଲନ୍ଦ ଦରୱାଜା ।
ମୂଳରୁ ଏହାର ଉଚ୍ଚତା ୧୭୨ ଫୁଟ
ଏବଂ ଉଦ୍ଘ୍ରାହ ଠାରୁ ୧୩୪ ଫୁଟ ।
ଶଙ୍ଖମଲମଲ ତଥା ବାଇପଥର ଦ୍ଵାରା
ନିର୍ମିତ ଏ ତୋରଣ ଦେଖିବାକୁ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚମତ୍କାର ।

ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦର୍ଶନୀୟ ରମାରତ୍ନ
ହେଲା ହାଡ଼୍ ମହଲ । ପାଞ୍ଚ ମହଲ
ବଶିଷ୍ଠ ଏ କୋଠାରେ ପବନର
ମାତାମୃତ ଅକାରତ । ଦୁର୍ଗର ମହଲ-
ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏ କୋଠା ଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରିୟ । ଅବଶ୍ୟ କେଶିଦନ ଏଠାରେ
କେହି ରହୁପାର ନଥିଲେ ।

ଆକର ଯେତେବେଳେ ଏଠାକୁ
ରାଜଧାନୀ ଉଠାଇନେଲେ, ସେତେ-
ବେଳେ ଏ ବନ୍ଦୁଟ ଦୁର୍ଗର ରକ୍ଷଣା-
ବେକ୍ଷଣା ସହଜ ହେଲାନାହିଁ । ବହୁ
ଦିନ ଧରି ଏହା ଜନଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ି
ରହିବା ପରେ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ପରିକ୍ରାଜକ-
ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ଭାବରେ
ଜନମୁଖର ହୋଇ ଉଠିଛି ।

ଧଳା ଠେକୁଆ

ଜାପାନ ଦେଶର ଅଦୂରରେ ସମୁଦ୍ର ଉତ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ଦ୍ଵୀପଥାଏ । ସେଥିରେ ରହୁଥିଲେ କେବଳ ଠେକୁଆମାନେ । କିଏ ଲାଲ୍ ରଙ୍ଗର ତ କିଏ ନୀଳ ରଙ୍ଗର । କିଏ ବାଇଗଣି ରଙ୍ଗର ତ କିଏ ସବୁଜ । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଠେକୁଆ ଥିଲା ଯିଏ ଦେଖିବାକୁ ପୁରା ଧଳା । ସେ ଯେ ଖାଲି ଦେଖିବାକୁ ଧଳା ତାହା ନୁହେଁ, ତା' ହୃଦୟ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ନିର୍ମଳ ।

ଅନେକ ସମୟରେ ଦ୍ଵୀପ କୁଳରେ ବସି ରହୁ ସେ ଠେକୁଆ ଜାପାନ ଭୂଖଣ୍ଡର ଗଛଲତା ଆଡ଼େ ଅନାଇଥାଏ । ସେଠାରେ ବି କ'ଣ ଖାଲି ଠେକୁଆ ଅଛନ୍ତି ? ତା' ମନକୁ ଏହିପରି ନାନା ପ୍ରଶ୍ନ ଆସୁଥାଏ ।

ଅନେକ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ କୁମ୍ଭୀର ଆସି ସେ ଦ୍ଵୀପର ନରମ ବାଲି ଉପରେ ବିଶ୍ରାମ

କରୁଥାଏ । ହମେ ଧଳା ଠେକୁଆ ସେ କୁମ୍ଭୀର ସହ ବହୁତା କଲ । ତାହାଠାରୁ ଶୁଣିଲ ଜାପାନର କଥା । ସେଠାରେ ମଣିଷ ନାମକ ଜୀବ ରହନ୍ତି । ସେମାନେ ତଳ ଦୁଇ ଗୋଡ଼ ବ୍ୟବହାର କରି ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ କରି ଚାଲନ୍ତି ଓ ଉପରେ ଦୁଇ ଗୋଡ଼କୁ ହାତ ବୋଲି କହି ତାହା ସାହାଯ୍ୟରେ ନାନା କାମଦାମ କରନ୍ତି ।

ସେ ଅଦୂର ମଧ୍ୟ ଶୁଣିଲ କି ସେ ମଣିଷମାନଙ୍କ ଉପରେ ଯିଏ ନେତା, ତାକୁ ସମ୍ରାଟ କୁହାଯାଏ । ସେ ସମ୍ରାଟଙ୍କର ଜଣେ କନ୍ୟା ଅଛନ୍ତି । ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦରୀ ଓ ଦୟାବତୀ । ତାକୁ ବିଷା ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚାଲିଯିବା ସାମନ୍ତ ରାଜପୁତ୍ର ଆସୁଛନ୍ତି । ରାଜକନ୍ୟା ଯାହାକୁ ମନୋନୀତ କରିବେ, ତାକୁ ବିଷା ଦେବେ । ବିବାହ ବେଳେ ବିଷାଟି ଉତ୍ସବ ହେବ । ସେପାଇଁ ରାଜଧାନୀରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଦୋମଳ ନୁହେଁ । ତଥାପି ନୂଆ ଗର
ଦେଖିବାର ଆନନ୍ଦରେ ସେ ଟିକିଏ ଆଗରେ
ହୋଇଛି, ଗୋଟାଏ କୁକୁର ତାକୁ ଦେଖି
ପକାଇଲା ଓ ତାକୁ କାମୁଡ଼ିବା ପାଇଁ
ଗୋଡ଼ାଇଲା । ଠେକୁଆ ଦୌଡ଼ି ଯାଇ
କୌଣସି ମତେ ଗୋଟାଏ କଥାବୁଝା ଭାବରେ
ପଢ଼ିଲେ, କିନ୍ତୁ ତା'ର ପୂର୍ବରୁ କୁକୁର ତା'ର
ଗୋଟାଏ ଗୋଡ଼କୁ କାମୁଡ଼ି ଦେଲା ।

“ହାୟ, ମୁଁ କାହିଁକି ମୋ ନିଜ ଦ୍ଵୀପ
ଛାଡ଼ି ଏଠାକୁ ଆସିଲି ? ଏଠାରେ ତ ପ୍ରତି
ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବିପଦ !” ଠେକୁଆ ଏଇଆ ଭାବି
ଅନେକ ସମୟ କାନ୍ଦୁ ବୁଝା ଭାବରେ ରହିବା
ପରେ କିଛି ନୂଆ ପ୍ରକାର ଧୂନ ଶୁଣି ବାହାର
ଆସିଲା । ସେ କୁମ୍ଭୀର ପାଖରୁ ମଣିଷ ଓ
ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତନା ଶୁଣିଥିଲା । ତେଣୁ
ଗୁରୁଜଣ ମଣିଷ ଯେ ଘୋଡ଼ା ଡ଼େ ପାଉଛନ୍ତି,
ଏହା ବୁଝିବାକୁ ତା'ର ବିଳମ୍ବ ହେଲା ନାହିଁ ।
ସେ ଅନାଇ ଦେଖିଲା, ସେମାନେ ତା'
ଅଗ୍ରେ ଆସି ରହିଗଲେ । ଜଣେ ପଚାରିଲେ,
“କେଉଁ ବାଟରେ ଗଲେ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଉତ୍ଥାନକୁ
ବାଟ ପାଖ ହେବ ? ପୋଲ ଉପରଦେଇ
ଯିବା ନା ତଳ ଦେଇ ଯିବା ?”

“ତଳ ଦେଇ ।” ବୋଲି ଆଉ ଜଣେ
କହିଲା ।

“ଆମ ଭିତରୁ ଜଣେ ସମ୍ରାଟଙ୍କ କାମ ତା
ହେବ । ପୋଲତଳ ଦେଇ ଯିବା ଆମ

ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି । ଜାପାନ ଯାଇ ମଣିଷ-
ମାନଙ୍କୁ ଓ ସେ ବିବାହ ଉତ୍ସବ ଦେଖିବାକୁ
ଧଳ ଠେକୁଆର ଭାରି ମନ ହେଲା । ସେ
ସଙ୍କୋଚ କଟାଇ କହିଲା, “କୁମ୍ଭୀର ଗଲ !
ତମେ ମୋତେ ତମ ପିଠିରେ ବସାଇ ସେ
କୁଳକୁ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ନାହିଁ ?”

“ସେଥିରେ ଅସୁବିଧା କ'ଣ ? ତମେ ଭୟ
ନକଲେ ହେଲା ।” କୁମ୍ଭୀର ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

ଠେକୁଆ ଖୁସି ହୋଇ କୁମ୍ଭୀର ପିଠିରେ
ବସିଲା । କୁମ୍ଭୀର ତାକୁ ନେଇ ଆଉ କୁଳରେ
ଗୁଡ଼ିଦେଲା ।

ଠେକୁଆ ଦେଖିଲା ସେଠାରେ ମାଠି ବଡ଼
କଙ୍କିଟା । ତା' ନିଜ କୁନି ଦ୍ଵୀପର ବାଲି ଭଳି

ପସରେ ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ ।” ଆଉ ଜଣେ କହିଲା ।

ଠେକୁଆ ବୁଝିଲା ଯେ ଏଇ ଗୁରୁଜଣ ହେଲେ ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କ ପାଣିପ୍ରାପ୍ତି । ଏମାନେ ଚିଣ୍ଡୁ ମହର ପ୍ରକୃତର ଯୁବକ ହୋଇଥିବେ ବୋଲି ଧରିନେଇ ଠେକୁଆ କହିଲା, “ବାବୁମାନେ ! ମୋତେ ସାଜରେ ନେଇଯିବ ? ମୁଁ ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କୁ ଦେଖନ୍ତି !”

ସାମନ୍ତ ରାଜପୁତ ଗୁରୁଜଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ତା’ ଆଡ଼େ ଅନାଇଲେ । ଜଣେ କହିଲା, “ଏମିତି ଠେକୁଆ ଆମ ଦେଶରେ ନାହାନ୍ତି । ଏହାକୁ ଉଠାଅ । ଆଜି ରାଜାଙ୍କ ଅଭିଯୁକ୍ତବନରେ ଏହାର ମାଂସ ଗୁଣିବା ।”

ଠେକୁଆର ହାତ ଲୟରେ ଥରିଗଲା । ସେ ଛେଟା ହୋଇଥିବାରୁ ପଲାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ସେତିକିବେଳେ ଆଉ ଜଣେ ଯୁବକ ସେ ଶକ୍ତିଆ ହୋଇଥିବାର ଦେଖି ପଚାରିଲା, “ତୁ ଶକ୍ତିଆ ହେଲୁ କିପରି ?”

“କୁକୁର କାମୁଡ଼ି ଦେଲା ।” ଠେକୁଆ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

“ଛାଡ଼ । ଏହାକୁ ଆମେ ଖାଇବା ନାହିଁ । କୁକୁର କାମୁଡ଼ିଥିବା ଜୀବ ବିଷାକ୍ତ ହୋଇପାରେ ।” ଏହା କହି ସେ ଯୁବକମାନେ ଚାଲିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଯିବାବେଳେ କହିଗଲେ, “ହେଇଟି, ସେପଟେ ଲୁଣ ମରା ହେଉଛି । ଲୁଣ ଉପରେ ଗଡ଼ଗଲେ ତୋ କଷ୍ଟ ଚାଲିଯିବ ।”

ଠେକୁଆ ଯାଇ ଲୁଣ ଉପରେ ଗଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ତା’ ଶକ୍ତିଆରେ ଲୁଣ ଲାଗି ତାକୁ ଭାଷଣ କଷ୍ଟ ଦେଲା । ସେ ଧୂଣି ଫୁଟ ହାନକୁ ପଲାଇ ଆସି ବସି କାନ୍ଦିଲା ଓ କହିଲା, “ବାପ୍ରେ, ମଣିଷମାନେ ଏପରି ଜୀବ ? ସେମାନେ ମୋତେ ଖାଇଥାନ୍ତେ । ଯଦି ନଖାଇ ପାରିଲେ, ବିନା କାରଣରେ ମୋତେ କଷ୍ଟ ଦେଲେ କାହିଁକି ?”

ସେ ବସି କାନ୍ଦୁଥାଏ, ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ମଧୁର କଣ୍ଠସ୍ଵର ଶୁଣିଲା, “ଧଳା ଠେକୁଆ, କାନ୍ଦୁଛ କାହିଁକି ?”

ସେ ଅନାଇ ଦେଖିଲା, ଜଣେ ଯୁବକ ତା’ ବୋଝ ତଳେ ଥୋଇଦେଇ ତାକୁ ଅନାଇ

କହିବୁ । ଠେକୁଆର ମନେ ହେଲା, ଏ
ଯୁବକ ଅନ୍ୟ ମଣିଷଙ୍କଠାରୁ ଅଲଗା । ସେ
ତାକୁ ସବୁ କହିଲା । ଯୁବକଟି ଘରକୁ ଫେରି
କହିଲା, “ସେ ଗୁରୁ ଯୁବକ ବାସ୍ତବିକ ନିଶ୍ଚୟ ।
କିନ୍ତୁ ତ’ଣି କରାଯିବ ! ମୋ ବାପାଙ୍କ ଗର୍ଜନ
ସେମାନେ ଛଡ଼ାଇ ନେଇଛନ୍ତି । ମୋତେ
ଦାସ କରି ରଖିଛନ୍ତି । ସେହିମାନଙ୍କ ବୋଧେ
ଧରି ମୁଁ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଉତ୍ତରକୁ ପାଉଛି ।”

ଏହାପରେ ଯୁବକ ଗୋଟିଏ ହିସପ ଗରେ
ପହଞ୍ଚି ରସ ନିଗାଡ଼ ଠେକୁଆର ଶରୀରେ
ଦେଲା । ଠେକୁଆର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଚାଲିଗଲା ।
“ଠେକୁଆ, ତମେ ଏଠାରେ ଏକୂଟିଆ ରହଲେ
ପୁଣି କୁକୁର କାମୁଡ଼ିବ ବା ଅନ୍ୟ ମଣିଷ
ତମକୁ ଧରିନେବ । ମୋ ସହ ଚାଲ । ମୁଁ
ତମକୁ ତମ ଦ୍ଵୀପକୁ ପଠାଇ ଦେବି ।”

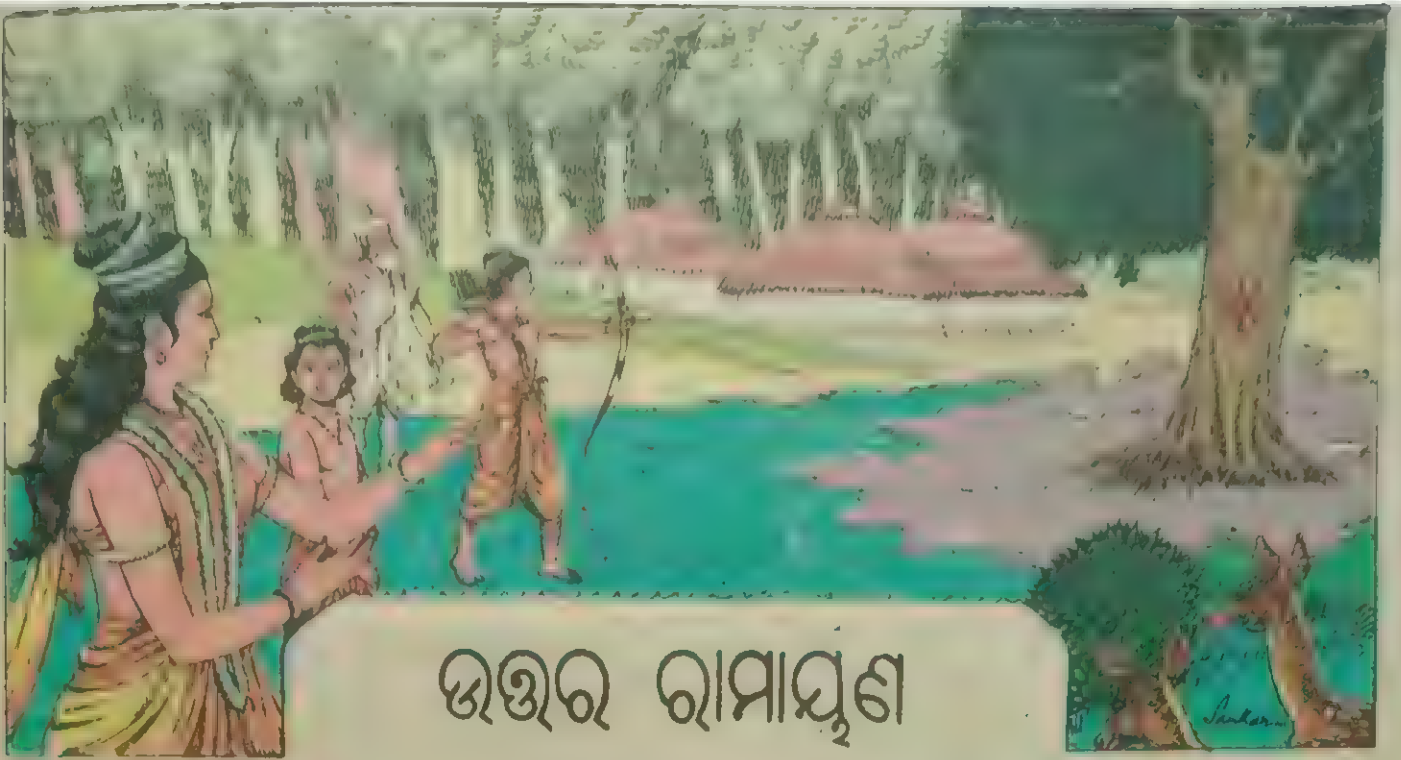
ଠେକୁଆ ଆନନ୍ଦରେ ରାଜି ହେଲା । ଯୁବକ
ତାକୁ ନେଇ ଉତ୍ତର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ମାନ୍ଦେ
କେତେଜଣ ପ୍ରହରୀ ଆସି ତାକୁ କହିଲେ,

“ରାଜକନ୍ୟା ତାଙ୍କ ପ୍ରାସାଦର ବାଡ଼ାଘୁନ
ଦେଇ ତମେ ଗୋଟାଏ ଅଭୂତ ସୁନ୍ଦର ଧଳ
ଠେକୁଆ ଧରିଆଣିବୁ ବୋଲିଲେ । ସେ ତାକୁ
ଥରେ ପାଖରୁ ଦେଖିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ।”

ଯୁବକ ଠେକୁଆକୁ ଧରି ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କ
ପାଖକୁ ଗଲା । ରାଜକନ୍ୟା ତାକୁ ହାତକୁ
ନେଇ କହିଲେ, “ଆହା ! କେତେ ସୁନ୍ଦର !
ଯେଉଁ ଯୁବକର ହୃଦୟ ଏମିତି ସୁନ୍ଦର
ହୋଇଥିବ, ସେହିଭଳି ଯୁବକର ସନ୍ତାନ
ମିଳନ୍ତା କି !”

ଠେକୁଆ କହିଲା, “ରାଜକନ୍ୟା ! ସେହିଭଳି
ସୁନ୍ଦର ହୃଦୟର ଯୁବକହିଁ ଏଠି ଠିଆ
ହୋଇଛନ୍ତି । ତମେ ତାକୁ ବିଷ ଦିଅ ।”
ଏହାପରେ ଠେକୁଆ ତା’ର ସବୁ ଅଭିଜ୍ଞତା
କହିଗଲା । ରାଜକନ୍ୟା ଠେକୁଆକୁ ଆଣିଥିବା
ଯୁବକକୁହିଁ ବିଷ ଦେଲେ । ଠେକୁଆ ଉତ୍ତରରେ
ରହିଲା । ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ସେ ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କ ସହ
ନୌକାରେ ଯାଇ ନିଜ ଦ୍ଵୀପକୁ ଚାଲି ଆସେ ।

ଉତ୍ତର ରାମାୟଣ

ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଅଶ୍ୱମେଧ ଯଜ୍ଞରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ମହର୍ଷି ବାଲ୍ମୀକି ମଧ୍ୟ ଆସିଥିଲେ । ସେ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଋଷି-ବାଟିକାରେହିଁ ରହିଥାନ୍ତି । ତାହା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗ୍ରାମରେ କରାଯାଇଥାଏ । ବାଲ୍ମୀକି, ଲବକୁଶ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସବଦ ରାମାୟଣ ଗାନ କରିବାକୁ କହିଲେ । ବିଶେଷ କରି ସେ କୁଶ ଲବଙ୍କୁ କହିଲେ, “ପିଲାମାନେ, ଯଦି ତୁମକୁ କେହି ପଞ୍ଚରେ ତୁମେ କାହାର ପୁତ୍ର ବୋଲି ତୁମେ ଉତ୍ତର ଦେବ ଯେ ତମେ ବାଲ୍ମୀକିଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ । କେହି ଧନ ଦେଲେ ତୁମେ ଗ୍ରହଣ କରିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଶ୍ରୀରାମ ତୁମକୁ ଡାକିପଠାନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିନମ୍ରତାର ସହିତ ବ୍ୟବହାର କରିବ ।”

“ଯଥା ଆଜ୍ଞା, ମହର୍ଷି ।” ଏତକ କହି ଦୁଇଭାଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରୁ ବାହାର ଆସି ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱରରେ ରାମାୟଣ ଗାନ କରି କରି ବୁଲିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ମଧୁର ଗୀତ ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ମୁଗ୍ଧ ହେଲେ । ରାମାୟଣ ହେଉଛି କରୁଣାସେ ପ୍ରଧାନ । ଯିଏ ଶୁଣୁଥିଲା ତା’ର ଆଖି ଲଜ୍ଜରେ ଉଛୁଳି ଉଠୁଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା ଶୁଣି ଶ୍ରୀରାମ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଗୀତ ପାଇଁ ଏକ ବିଶାଳ ସଭାର ଆୟୋଜନ ହେଲା ।

ପ୍ରଥମ ଦିନର ରାମାୟଣ ଗାୟନ ଏତେ ଚତୁର୍ଦ୍ଧାକ୍ଷର ହୋଇଥିଲା ଯେ ମନେ ହେଉଥିଲା ଦେବତାମାନେ ବୋଧହୁଏ ଏହା ଶୁଣିବାକୁ ସ୍ୱର୍ଗରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିବେ । ଶ୍ରୀରାମ ଗୀତ

ଶୁଣି ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ କହିଲେ,
“ଏହି ସୁନ୍ଦର ବାଳକ ଦୁଇଟିଙ୍କୁ ଅଠର
ସହସ୍ର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ଉପହାର ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
କର ।”

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ଅର୍ପଣ
କରିବାରୁ, ସେମାନେ କହିଲେ, “ଅରଣ୍ୟ-
ବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ସବୁର କୌଣସି
ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।”

ଶ୍ରୀରାମ ପିଲାଙ୍କ ଉତ୍ତର ଶୁଣି ବିସ୍ମିତ ଓ
ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ । ସେ କହିଲେ, “ତମେ-
ମାନେ ମହାନ । କହିପାରିବ କି ତମେମାନେ
ଗାନ କରୁଥିବା ବିଷୟ କେତେ ବଡ଼ ଓ
ତାହାର ରଚୟିତା କିଏ ?”

“ରାଜନ୍, ମହାମୁନି ବାଲ୍ମୀକି ଏହି ଚର୍ଚ୍ଚା-
ରଚୟିତା । ଆପଣଙ୍କୁ ଯଦି ଏହି ଗୀତ ଚ-
ଲୁଛି ତେବେ ଅମେ ପ୍ରତିଦିନ ଅତି ଆନନ୍ଦକୁ
ଏହା ଶୁଣାଇବୁ ।” ଲବକୁଶ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

ପ୍ରତିଦିନ ରାମାୟଣ ଶୁଣିବ କୁ ଶ୍ରୀରାମ ଇଚ୍ଛା
ପ୍ରକାଶ କଲେ । କୁଶଲବ ପ୍ରତିଦିନ ରାମ ଘରେ
କିଛି ଅଂଶ ସଙ୍ଗରେ ଗାନ କରି ଶୁଣିଉଥା’ନ୍ତି ।
ଯଜ୍ଞର ସବୁ ଆୟୋଜନ ଭୁଲି ସମସ୍ତେ
ରାମାୟଣ ଶୁଣିବାକୁ ଶୁନିରେ ଆସୁଥା’ନ୍ତି ।
ହମେ ଏକଥା ମଧ୍ୟ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ସେହି
ବାଳକଦ୍ୱୟ ଯୁଅନ୍ତ୍ୟ କେହି ନୁହନ୍ତି ସ୍ୱୟଂ ଶ୍ରୀରାମ
ଓ ସୀତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଲବକୁଶ ।

ସବୁ ଜାଣିପାରିବା ପରେ ଶ୍ରୀରାମ ବାଲ୍ମୀକିଙ୍କ
ପାଖକୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ, “ମହାମୁନି,
ସୀତାଙ୍କୁ କୁହନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସେ
ଥରେ ତାଙ୍କର ପବିତ୍ରତା ପ୍ରମାଣ କରନ୍ତୁ ।”

ବାଲ୍ମୀକି ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପଠାଇଲେ
କି ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଇଚ୍ଛାନୁଯାୟୀ ଦେବୀ ସୀତା
ଶପଥ ହେଣ କରିବେ । ଦୁଇଠାରୁ ଏ ସମ୍ବାଦ
ପାଇ ଶ୍ରୀରାମ ଏକ ବିରଟ ସଙ୍ଗ ଡିକାଇଲେ
ଓ ଦେବୀ ସୀତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ସେ ଯାହା
ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି ତାହା ଜଣାଇଲେ । ସମସ୍ତେ
ତାଙ୍କର ସାଧୁବାଦ କଲେ ।

ପରଦିନ ଯଜ୍ଞବାଟିକା ନିକଟରେ ସମସ୍ତେ
ଆସି ଏକତ୍ରିତ ହେଲେ । ସ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନରବତୀ
ମଧ୍ୟରେ ବାଲ୍ମୀକିଙ୍କ ପଛରେ ଧୀରେ ଧୀରେ

ଚୁଲି ଚୁଲି ଆସିଲେ ଦେବା ସୀତା । ମନ
ଅବନତ, କରୁଣାର ମୂର୍ତ୍ତି ସୀତାଙ୍କୁ ଅତି ଦାନ
ସ୍ବରରେ ଚୁଣି ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ଲୁଲୁପ୍ତକାର
ଦେଖି ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟ ଦୁଃଖରେ ତେପା
ବଦଳି ହେଉଥିଲା । କି ବଡ଼ମୁନା ସାହାର
ପଦଦ୍ବୟରେ ଗଙ୍ଗା ପବନ ହେଉଥିଲା ଓ
ପାବକ ମଧ୍ୟ ନିଜକୁ ଗର୍ବିତ ମନେ କରୁଥିଲେ
ସେଇ ସୀତାଦେବୀଙ୍କର ଭାଷ୍ୟରେ ଏତେ
ଦୁଃଖ ଏତେ ଯାତନା ଥିଲା ।

ମୁନି ବାଲ୍ମୀକି ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ କହିଲେ, “ହେ
ରାମ, ସତୀ ଶିରୋମଣି ସୀତାଙ୍କ ପବନତା
ଦିବ୍ୟବନ ବିଶ୍ୟାତ, ସାରା ଜଗତକୁ ପାବନ
କରୁଥିବା ଅଶ୍ବି ଓ ଗଙ୍ଗା ସୀତାଙ୍କ ଯୋଗୁ
ଅଧିକ ପବନ ହୋଇଛନ୍ତି । ତମେ ମୂର୍ଖ
ପ୍ରଜାଙ୍କର ସନ୍ଦେହକୁ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ସୀତାଙ୍କୁ
ତ୍ୟାଗ କରିଛ । ସେହି ଦିନଠାରୁ ସେ ମୋ
ଆଶ୍ରମରେ ତପସ୍ବିନୀ ଜୀବନ ବିତାଇଛନ୍ତି । ଆଜି
ସୀତା ସମସ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନିଜର ପବନତା
ସ୍ବପର୍କରେ ପେଥ ନେବେ । ଯଦି ସୀତାଙ୍କ
ଭିତରେ ଅଶ୍ରୁମାନ୍ଦ ଅପବନତା ଥାଏ ତେବେ
ମୋର ସମସ୍ତ ତପସ୍ୟା ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଯିବ । ମୁଁ
ଜାଣେ ତୁମ ମନରେ ସୀତା ପ୍ରତି କିଛି ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ ତଥାପି ଲୋକ ଅପବାଦ ଭୟରେ ତୁମେ
ଏପରି ଏକ ନିର୍ମମ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛ ।”

ଶ୍ରୀରାମ ମୁନି ବାଲ୍ମୀକିଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କରି
କହିଲେ, “ଆପଣ ଯାହା କହିଲେ ତାହା

ନିଶ୍ଚୟ ସତ୍ୟ । ବନବାସ ସମୟରେହିଁ ଅଶ୍ବି-
ଦେବ ସୀତାଙ୍କ ପବନତା ପ୍ରମାଣ କରିଥିଲେ ।
ତଥାପି ମଧ୍ୟ ଏହି ମହାସଭାରେ ଯଦି ସୀତା
ନିଜର ପବନତା ପ୍ରମାଣ କରିବେ ତେବେ
ମୁଁ ଆନନ୍ଦର ସହିତ ତାଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବି ।
ମହାମୁନି, ମୁଁ ଜଣେ ରଜା । ପ୍ରଜାଗଣଙ୍କର
ଅନୁରଞ୍ଜନ କରିବା ମୋର ସର୍ବାଗେଶ୍ୟ ବଡ଼
ଧର୍ମ । ସେହି କାରଣରୁ ମୁଁ ଦେବୀ ସୀତାଙ୍କର
ଶପଥ ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଏତେ ଉତ୍ସୁକ ।”

ଚେରୁଆ ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧିଥିବା ତପସ୍ବିନୀ ସୀତା
ହାତଯୋଡ଼ି ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି
କହିଲେ, “ହେ ଗୃଥିବାମାତା, ଯଦି ମୁଁ ନିଜ
ହୃଦୟରେ ରାମଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ କେବେ ମଧ୍ୟ ଆଉ

କାହାକୁ ସ୍ମରଣ ନ କରିଥାଏ, ତେବେ ତୁ ବିଦାଣ୍ଟି ହୋଇଯାଆ, ମୁଁ ସେହଠାରେ ଚିର ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କରେ । ହେ ପୃଥ୍ବୀମାତା, ଯଦି ମୁଁ କାୟମନୋବାକ୍ୟରେ କେବଳ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଆରାଧନା କରିଥିବି ତେବେ ତୁ ବିଦାଣ୍ଟି ହୋଇଯାଆ ମୁଁ ତୋ ଭିତରେ ଚିର ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କରେ । ଯଦି ମୁଁ ରାମମୟ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ମା' ମୋତେ ତୋ କୋଳରେ ଆଶ୍ରୟ ଦେ ।”

ସୀତାଙ୍କର ଏହି ଶପଥ ମୁହଁରୁ ବାହାରିବା ମାତ୍ରେ ପୃଥ୍ବୀ ଗର୍ଭରୁ ବିଦାଣ୍ଟି ହେଲା ଓ ମହାନାଗ ନିଜର ମସ୍ତକ ଉପରେ ଏକ ଦିବ୍ୟ ସିଂହାସନ ଧରି ପୃଥ୍ବୀ ଗର୍ଭରୁ ଉପରକୁ

ଉଠିଲେ । ସେହି ଦିବ୍ୟ ସିଂହାସନ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଚମତ୍କୃତ ହେଲେ । ସେହି ସିଂହାସନ ଉପରେ ସ୍ୱୟଂ ପୃଥ୍ବୀମାତା ଭୂଦେବୀ ମନୁଷ୍ୟ ରୂପରେ ବିରାଜମାନ କରୁଥିଲେ । ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବାହୁଲ୍ୟବ ସହ କରପ୍ରସାରଣ କରି ନିଜର କନ୍ୟା ସୀତାକୁ ତୋଳି ନେଇ କୋଳରେ ବସାଇଲେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ସିଂହାସନ ପୃଥ୍ବୀ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ଏସବୁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଘଟିଲା ଯେ ସମସ୍ତେ ହତବୁଦ୍ଧି ଓ ନିର୍ବାକ ହୋଇ କେବଳ ବଢ଼ି ଦେଖୁଥା'ନ୍ତି । ସୀତା ଚାଲିଯିବା ପରେ ସମସ୍ତେ ହାହାକାର କରି ଉଠିଲେ । ନରବାନରମାନେ ସନ୍ଦନ୍ କଲେ । ମୁନିଋଷିମାନେ ସଜ୍ଜା ସୀତାଙ୍କର ସାଧୁବାଦ କଲେ ।

ଶ୍ରୀରାମ ନିର୍ବାକ ଓ ପ୍ରମୁତ୍ତ ହୋଇ ରହିଗଲେ । ସେ ତାଙ୍କର କରଦଣ୍ଡ ଉପରେ ଭରଦେଇ ରୋଦନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଦୁଃଖରେ ଅଶ୍ରୁପାତ କରୁ କରୁ ସେ କହିଲେ, “ହେ ପୃଥ୍ବୀମାତା, ମୁଁ ଏତେ ଦୁଃଖ କେବେ ଜୀବନରେ ପାଇନଥିଲି । ସୀତାକୁ ମୋତେ ଫେରାଇ ଦେ ମା' ନହେଲେ ମୋତେ ମଧ୍ୟ ତୋ ଭିତରକୁ ନେଇ ଯା ।”

ଋଷିମୁନିମାନେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ସାନ୍ତୁନା ଦେଲେ । ବାଲ୍ମୀକି ଲବକୁଶକୁ ନେଇ ପର୍ବତାଳିକୁ ଲେଉଟି ଗଲେ । ସମସ୍ତେ ସୀତାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରି କରି ସାବ ସତ ବିଚାରିଲେ ।

ପରଦିନ ସକ୍ଷରେ ଲବକୁଶ ସମାୟୁକ୍ତ ଗାନ କଲେ । ଯଜ୍ଞ ସମାପ୍ତ ହେଲା । ଶ୍ରୀରାମ ବିପୁଳ ଅର୍ଥ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଅତ୍ୟୁତ ଅଭ୍ୟାଗତଙ୍କର ସଜ୍ଜାର କଲେ । ତା'ପରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଅନେକ ଯଜ୍ଞ କରାଇଥିଲେ । ସବୁଥିରେ ସୀତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ସୀତାଙ୍କର ଏକ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିମା ରଖୁଥିଲେ । ସେ ଜଣେ ନ୍ୟାୟଶୀଳ, ଧର୍ମରକ୍ଷାକାରୀ ଓ ପ୍ରଜାବତ୍ସଳ ରାଜା ଭାବରେ ସୁଖ୍ୟାତି ଲାଭ କଲେ । ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ, ଦୁଃଖ ଓ ଦୈବୀ ବିପଦ କେବେ ମଧ୍ୟ ଘଟୁ ନଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଆଜିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଭଲ ଶାସନ ପଦ୍ଧତି ଦେଖିଲେ ଲୋକେ କୁହନ୍ତି ଏହା “ରାମରାଜ୍ୟ” ପରି ।

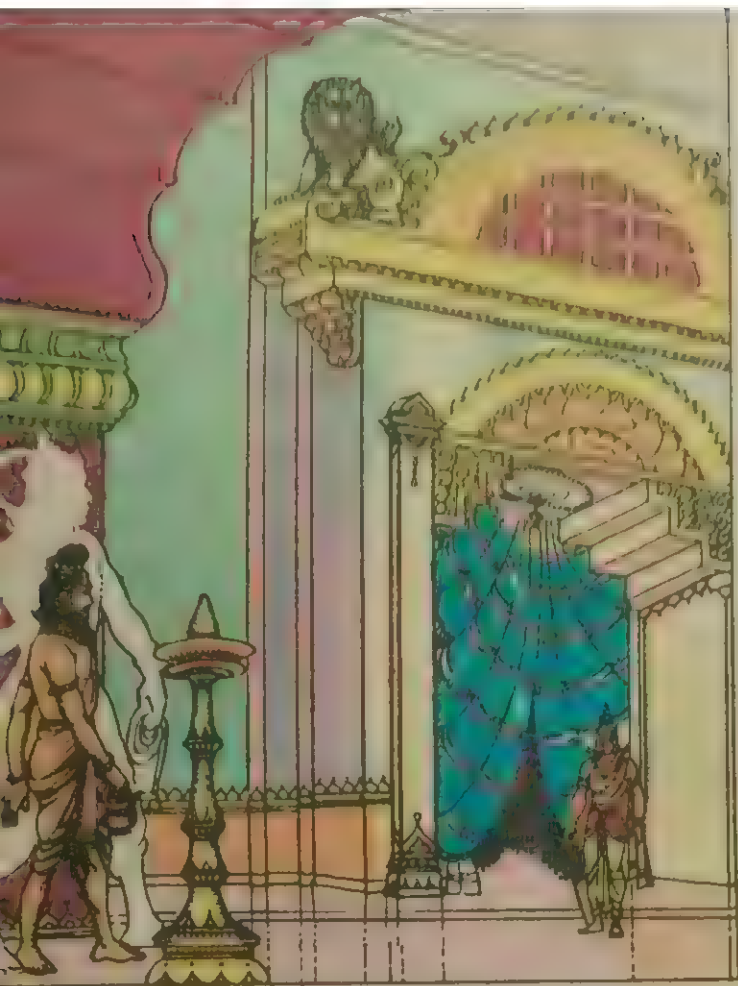
ସମୟ କ୍ରମେ କୌଶଲ୍ୟା, ସୁମିତ୍ରା ଓ କୈକୟୀଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା । ଶ୍ରୀରାମ ସେମାନଙ୍କର ଯଥାବିଧି ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଟିଦିବ୍ୟା ସମାପନ କରି ବହୁବିଧ ଦାନ ଦେଉଥିଲେ ।

କିଛିଦିନ ପରେ କୈକୟୀଙ୍କ ଭାଇ ଯୁଧାମାନୁ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ନିକଟକୁ ଦଶହଜାର ଅଶ୍ୱ ଉପହାର ପଠାଇଲେ ଏବଂ ଏକ ବାଉଁଶରେ ଲେଖିଥିଲେ, “ଶ୍ରୀରାମ, ସିନ୍ଧୁନଦୀର ଉତ୍ତର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ସ୍ଥିତ ଗନ୍ଧର୍ବ ଦେଶ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋରମ । ସେଠାରେ ଶୈଲ୍ୟ ଛାଡ଼ି ତନିକୋଟି ବଳବାନ୍ ପ୍ରଜା ବାସ କରନ୍ତି । ଆପଣ ସେମାନଙ୍କୁ ପରାଜିତ କରି ଦେଶଟିକୁ ନିଜ ଅଧିନରେ ରଖନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ହେଉ ।”

ମାୟୁ ଯୁଧାମାନୁଙ୍କର ବାଉଁଶ ଶୁଣି ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର କହିଲେ, “ଭରତର ଦୁଇ ପୁଅ ତଣ୍ଡ ଓ ପୁଷ୍କରଙ୍କୁ ନେଇ ସେହି ଗନ୍ଧର୍ବ ଦେଶକୁ ପରାଜିତ କରି, ଦେଶକୁ ଦୁଇଭାଗ କରି, ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ସେଠାରେ ସିଂହାସନରେ ବସାଇ, ପୁଣି ଅଯୋଧ୍ୟା ଫେରି ଆସିବ ।”

ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ଅନୁସାରେ ଭରତ; ପୁନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଓ ଏକ ବିରାଟ ସେନାବାହିନୀ ନେଇ ମାୟୁ ଯୁଧାମାନୁଙ୍କ ସହିତ ଦେଶା କଲେ ଓ ପରେ ଗନ୍ଧର୍ବ ଦେଶ ଜୟ କରିବା ପାଇଁ ଯୁଦ୍ଧ ଅଭିଯାନରେ ବାହାରିଲେ । ଯୁଦ୍ଧରେ ବୀର ଭରତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜୟଲାଭ କଲେ । ତା'ପରେ ସେହି ଦେଶକୁ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରି

ଦୁଇ ପୁଅକୁ ଦେଲେ । ତର ଲମ୍ବାନୁସାରେ ସେହି ରାଜ୍ୟର ରାଜଧାନୀ ତରଶାଳ ନାମରେ ଅବହତ ହେଲା । ପୁଣି ପୁଷ୍କଳର ନାମ ଅନୁସାରେ ସେହି ରାଜ୍ୟର ରାଜଧାନୀ ପୁଷ୍କଳବନ୍ଧ ନାମରେ ନାମିତ ହେଲା । ଏବେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ପୁଅ ଅଜୟ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରକେତୁଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ଦେବା କଥା । ରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ସେ ଗୁରୁଦାୟିତ୍ବ ଦେଲେ । ତା'ପରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁସାରେ କାରୁପଥ ନାମକ ଦେଶରେ ଅଜୟ ରାଜା ହେଲେ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ଦେଶରେ ଚନ୍ଦ୍ରକେତୁଙ୍କୁ ରାଜା କରାଗଲା ।

କିଛିଦିନ ବିତଗଲା । ଦିନେ ଯମରାଜ ମୁନିବେଶ ଧାରଣ କରି ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ପାଖକୁ

ଆସିଲେ । ସେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ କହିଲେ, “ତମ, ତମେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ କୁହ ଯେ ମୁଁ ଏକ ମହାନ ମହର୍ଷିଙ୍କର ହୃଦୟ ହୃଦୟ ଏଠାକୁ ଆସିଛି । ମୋର କାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଭ ଗୁରୁଭୟ ।”

ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କଠାରୁ ଏ ଶବ୍ଦର ଶୁଣି ଶ୍ରୀରାମ ମୁନିଙ୍କୁ ସାଦର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରି ଭିତରକୁ ନେଇଗଲେ । ସେ କହିଲେ, “ଶ୍ରୀରାମ ମୋର ଆପଣଙ୍କୁ କିଛି ଗୋପନୀୟ କଥା କହିବାର ଅଛି । ଆମର ବାହୁଲ୍ୟ ମମୟରେ କେହି ଯଦି ଏଠାକୁ ଆସେ ତେବେ ତାକୁ ଆପଣ ମୁହଁଦଣ୍ଡ ଦେବେ । ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ବାହୁଲ୍ୟ କରିବି ।”

ଶ୍ରୀରାମ ଯମରାଜଙ୍କ ସର୍ତ୍ତକୁ ସ୍ୱୀକାର କଲେ ।

ସେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ, “ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ରାଜଭବନର ଦ୍ୱାର ଦେଶରେ ପ୍ରତିଦିନ ପାଖରେ ତମେ ନିଜେ ରହି ଦ୍ୱାର ଜାଣିବ । ଆମର ସର୍ତ୍ତ ତ ଶୁଣିଲ, ସାବଧାନ ଥିବ ।”

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଯିବା ପରେ ଯମରାଜ କହିଲେ, “ଶ୍ରୀରାମ, ମୁଁ ଯମରାଜ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଛଦ୍ମବେଶରେ ଆସିଛି । ବ୍ରହ୍ମା ନିବେଦନ କରି କହିଛନ୍ତି କି ଆପଣ ରବିକୁ ସ୍ୱର୍ଗର କରବାକୁ ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଅବତାର ନେଇଥିଲେ । ଆପଣ ସ୍ୱୟଂ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ । ଏବେ ବୈକୁଣ୍ଠ ଫେରି ଚାଲିଛନ୍ତି ଅବତାର ନେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଲେ ଆପଣ ପୁଣି ଆସିବେ ।”

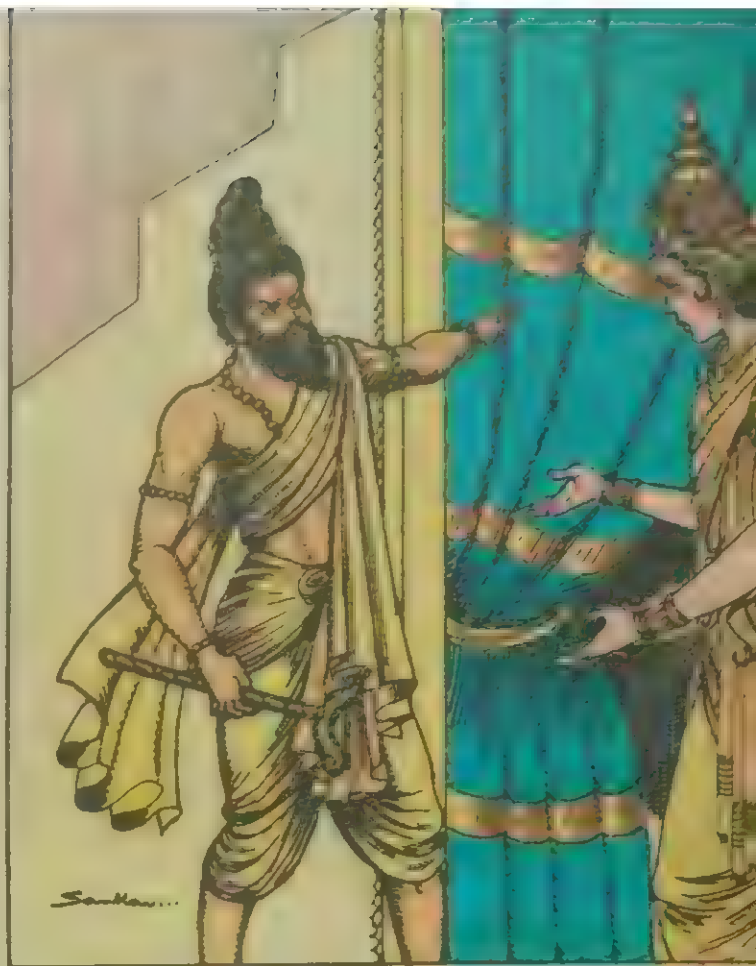
ଶ୍ରୀରାମ କହିଲେ, “ଧର୍ମରାଜ, ଆପଣଙ୍କ ଆଗମନରେ ମୁଁ ବହୁତ ଖୁସି । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସୁଧାମକୁ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ତହୁର ଓ ଆଗସ୍ଥା ।”

ସେତେବେଳେ ଏହି ବାହୁଲ୍ୟପ ଶୂନ୍ୟ ଶେତେବେଳେ ଦ୍ଵାରଦେଶରେ ଦେଖାଦେଲେ ମହାମୁନି ଦୁବାସା । ସେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ମୁଁ ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ସହଚ ଦେଖା କରିବାକୁ ଚାହେଁ ।”

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବିନୀତ ସ୍ଵରରେ କହିଲେ, “ମହାମୁନି, ଶ୍ରୀରାମ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ନେଇ ଜଣେ ଋଷିଙ୍କ ସହ ବାହୁଲ୍ୟପ କରୁଛନ୍ତି । ଆପଣ କିଛି ସମୟ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ମୋତେ କୁହନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ଶୁଭ ଆଗମନର କାରଣ କ’ଣ ?” ଦୁବାସା ଏଥିରେ ଅପମାନ ବୋଧ କରି କହିଲେ, “ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ଯଦି ତମେ ମୋତେ ଭୁଲନ୍ତୁ ରାମଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇ ନ ଯିବ ତେବେ ମୁଁ ଅଭିଶାପ ଦେଇ ତୁମର ବଂଶ ନଷ୍ଟ କରିବି ।”

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଚିନ୍ତା କରି ଦେଖିଲେ ଯେ ଯଦି ଭାଇଙ୍କ ହାତରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ହୁଏ ତ ତାହା ଶ୍ରେୟ । କିନ୍ତୁ କୁଳନାଶ ହେବା କଥା ନୁହେଁ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଭବନ ଭିତରକୁ ଯାଇ ଦୁବାସାଙ୍କ ଆଗମନ ବାହୁ ଶୁଣାଇଲେ ।

ଶ୍ରୀରାମ ଉଠି ଆସିଲେ ଓ ଦୁବାସାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି କହିଲେ, “ମୁନିବର, ଆଜ୍ଞା କରନ୍ତୁ ମୁଁ କି ଭାବରେ ଆପଣଙ୍କ ସେବା କରିବି ।”

“ମୋତେ ଭଲ ଘୋଷଣା କରାଅ ।” ଦୁବାସା କହିଲେ ।

ନାନା ପ୍ରକାର ସୁଖାଦ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲା । ଦୁବାସା ଶାଲପିଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଚାଲିଯିବା ପରେ ରାମଙ୍କର ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ କଥା ମନେପଡ଼ି ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ କହିଲେ, “ପ୍ରଭୁ, ଆପଣ ମୋ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଆପଣ ମୋତେ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ଦେଇ ନିଜର ସତ୍ୟ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।”

ଶ୍ରୀରାମ ତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ, ଗୁରୁ, ପୁରୋହିତ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କୁ ଡାକି ଏହି ଧର୍ମସଙ୍କଟ ବିଷୟରେ କହିଲେ । ସମସ୍ତେ ଏକମତ ହୋଇ କହିଲେ, “ଶ୍ରୀରାମ, ତମେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ

ଜାଗ କର । ଏହା ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡର ସମାନ
ହେବ । ସତ୍ୟ ଭଙ୍ଗ କର ନାହିଁ ।”

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କରି ନାରବରେ
ସରଜୁ ତଟକୁ ଯାଇ ଧ୍ୟାନସ୍ଥ ହେଲେ । ଇନ୍ଦ୍ର
ବିମାନରେ ତାଙ୍କୁ ସତ୍ୟରେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ
ନେଇଗଲେ । ବିଷ୍ଣୁ କଲର ଏକ ଅଂଶ ଧୂଣି
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ସହିତ ଲାଜ ହୋଇଗଲା ।

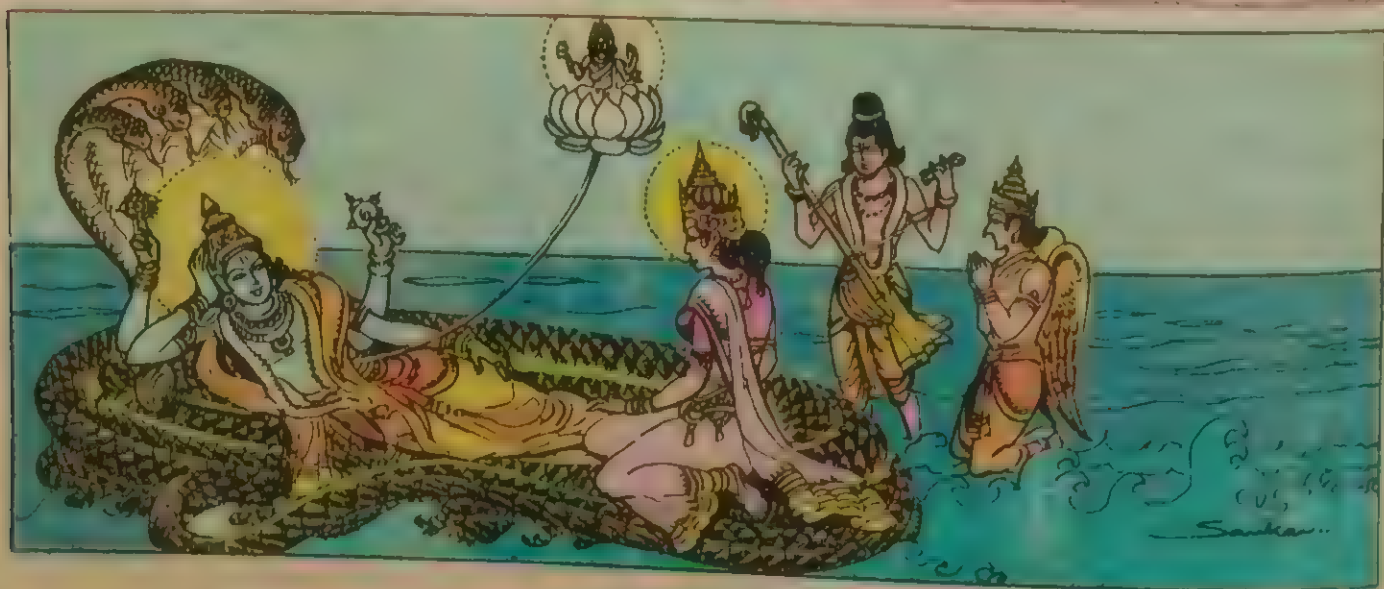
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଯିବା ପରେ ଭଗ୍ନହୃଦୟ ଶ୍ରୀରାମ
ଏକ ବିରାଟ ସଭା ଡାକି କହିଲେ, “ଏବେ
ମୋର ଯିବାର ପାଳି, ଆତ୍ମଶମାନେ ଭରତକୁ
ଡାକି ସିଂହାସନରେ ବସାନ୍ତୁ ।”

ଏକଥା ଶୁଣି ଭରତ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ
କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ କହିଲେ, “ପ୍ରଭୁ,
ଆତ୍ମଶଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ସ୍ୱପାର ମୋ ପାଇଁ
ଶୂନ୍ୟ । ଆପଣ କୁଶଲବଙ୍କର ରାଜ୍ୟାଭିଷେକ
କରନ୍ତୁ । ମୁଁ ଶତ୍ରୁକୁ କହି ପଠାଉଛି କି
ଆମେ ସ୍ୱର୍ଗଲଭ ପାଇଁ ଏବେ ପ୍ରସ୍ତାନ
କରିଛୁ ।”

ଶତ୍ରୁ ଶବର ପାଇ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ସୁରକ୍ଷିତ
କରି ନିଜର ଦୁଇ ପୁଅ ସୁବାହୁ ଓ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ
ଦେଲେ ଓ ଅଯୋଧ୍ୟା ଫେରି ଆସିଲେ । ଏ ସମ୍ବାଦ
ଶୁଣି ବିଭୀଷଣ ସପରବାରେ ଅଯୋଧ୍ୟାରେ
ପହଞ୍ଚିଲେ । ସୁଗ୍ରୀବ ଅଙ୍ଗଦର ରାଜ୍ୟାଭିଷେକ
କରି ଆସି ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ମହାପ୍ରୟାଗ ସମୟରେ ଶ୍ରୀରାମ ନାରବରେ
ରୁଲିଆ’ନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସହିତ ଭକ୍ତର ସହିତ
ରୁଲିଆ’ନ୍ତି ଅନ୍ତଃପୁରର ନାରମାନେ, ଧରତ,
ଶତ୍ରୁଘ୍ନ, ମନ୍ଥୀ, ରାଷସଗଣ, ବାନରଗଣ ଓ
ଅନ୍ୟମାନେ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ସେ ସରଜୁ ତଟରେ
ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର
ଆବାହନ ଶୁଣିଗଲା । ଶ୍ରୀରାମ ଭରତ ଓ
ଶତ୍ରୁଘ୍ନଙ୍କ ସହ ବୈଷ୍ଣବ ରୂପ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ
ମହାନାଥୀୟ ପ୍ରାପ୍ତ କଲେ । ଅବତେଜ
ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ନିଜର
ଧ୍ୟାନ ପ୍ରାପ୍ତ କଲେ । (ସପ୍ତର୍ଷି)

ନବକୁବେର

କାଷ୍ଠପୁରରେ ଚନ୍ଦ୍ରନାଥ ନାମକ ଜଣେ ବୈଷ୍ୟ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଅମାପ ସମସ୍ତ ଥିବା ହେତୁ ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ନବକୁବେର ବୋଲି ଡାକୁଥା'ନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଅନେକ ପୁଅପୁଅ ଥିଲେ । ପୁଅମାନେ ଓ ଜ୍ଞାତମାନେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ଧନ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ବଢ଼ିଲା । ଧନଜନ ଗୋପଲକ୍ଷ୍ମୀ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ, ବହୁବାହୁ ପରିବେଷ୍ଟିତ, ନବକୁବେର ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ଦିନ ଅତିବାହିତ କରୁଥା'ନ୍ତି ।

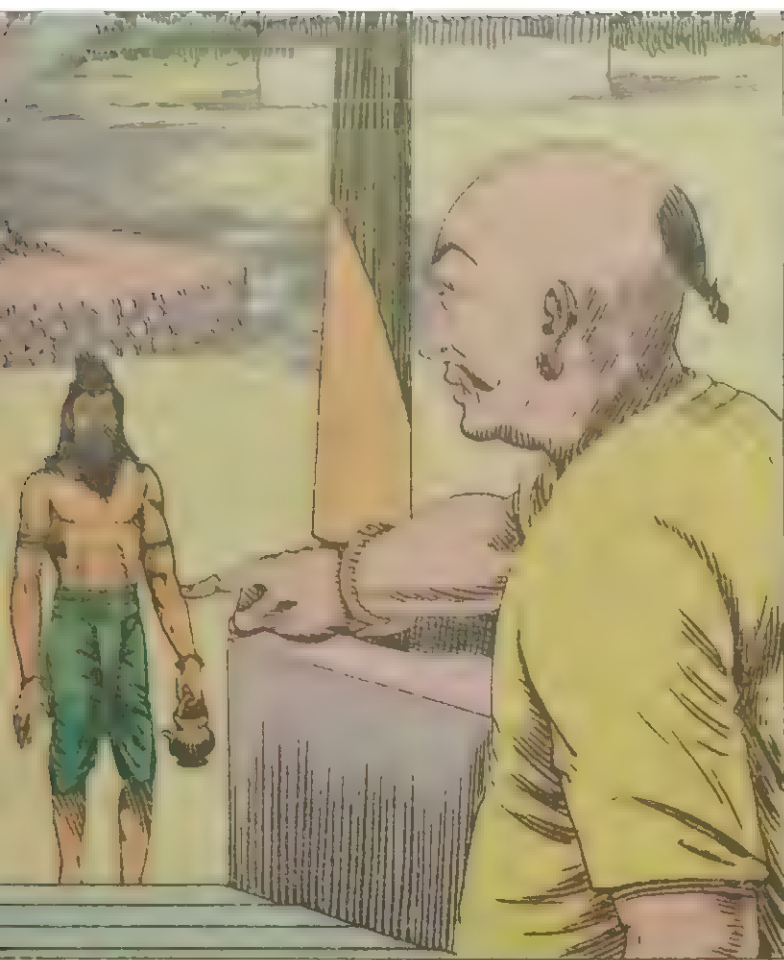
ଏତେ ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟର ଅଧିକାରୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ନିଜ ପରିବାର ବ୍ୟତୀତ ବାହାରେ କାଣି-କଉଡ଼ିଟିଏ ବି କାହାକୁ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଦୁଃଖୀ, ଭ୍ରାତା ବା ଦାନଧର୍ମୀ, ଏସବୁ ସେ କିଛି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଉର୍ଥଯାତ୍ରା ବା ଭଗବାନଙ୍କ ନାମରେ ପଇସାଟିଏ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାର କେନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କୁ ଦେଖିନାହିଁ ।

ଦିନେ ଜ୍ଞାନାନନ୍ଦ ନାମକ ଏକ ସାଧୁ ଆସି ତାଙ୍କ ଗୃହଦ୍ଵାରରେ କିଛି ଭିକା ଚାହିଁଲେ । ସେଥିରେ ନବକୁବେର ରାଗିଯାଇ କହିଲେ, “ଆରେ କୋଡ଼ିଆ, ନିକମା, ଗୌର, କେଉଁଠିକାର, କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ବାବାଜୀ ବେଶ ସାଜି ବୁଲୁଛୁ ?” ନବକୁବେର କହିଲେ ।

ତା'ପରେ ସାଧୁ ଓ ନବକୁବେରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯୁକ୍ତି ତର୍କ ଚାଲିଲା । ପରେ ନବକୁବେର ଚିରନ୍ତ ହୋଇ ଚାକର-ମାନଙ୍କୁ ଡକାଇ ସାଧୁଙ୍କୁ ବାହାର କରିଦେଲେ । ସାଧୁ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଘର ସାମ୍ନା ଗଛମୂଳେ ଆସନ ପାତ ନିରତାରରେ ବସି ରହିଲେ ।

ନବକୁବେର ଥରେ ସାଧୁଙ୍କୁ କହିଲେ, “ତମେ ବରଂ ନିଶାଇ ମରିଯିବ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ତୁମକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଉନାହିଁ ।”

ସାଧୁ ନବକୁବେରଙ୍କ ଘର ଆଗରେ ତନିଦିନ ଓ ତନିରାତି ସେମିତି ଅନାହାରରେ ବସି ରହିଥା'ନ୍ତି । ଏଣେ ନବକୁବେରଙ୍କ ଶୁଭେଚ୍ଛା ମାନେ କହିଲେ ଯେ ଯଦି ସାଧୁ ରାଗିଯାଇ ଅଭିଶାପ ଦିଅନ୍ତି ତେବେ ଫଳ ଖରାପ ହେବ । ତେଣୁ ସାଧୁଙ୍କୁ ଥରେ ଖାଇବାକୁ ଦେଇଦେଲେ ତ ଅତୁଆ ଛୁଣି ଯାନ୍ତା ନବକୁବେର କିନ୍ତୁ ନିଜ କଥାରେ ଅଟଳ ରହିଲେ । ସେପାଖର ଦ୍ଵାର ସେ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଅନ୍ୟ ଦ୍ଵାର ଦେଇ ଯିବା ଆସିବା କଲେ । ଭାବିଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମଲଭ ହୋଇଛି ।

କିଛିଦିନ ପରେ ନବକୁବେର ବନ୍ଦ ରଖିଥିବା ଦ୍ଵାର ଖୋଲିଲେ, ଦେଖିଲେ ସାଧୁ ସେଠି

ଓଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ଧେର, ଏ ସାଧୁ କହିବା କୋହାଡ଼ ପରି ମୋ ପଛରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଯାଇ ପଶୁର ତାଙ୍କର ଦରକାର କ'ଣ ।” ନବକୁବେର ଇଣ୍ଡୋ ଡଙ୍ଗାକୁ କହିଲେ ।

ସାଧୁ ଡଙ୍ଗାକୁ କହିଲେ, “ତୁମ ସେଠକୁ କୁହ ମୁଁ ଏଥର ମାଟିବାକୁ ଆସିନାହିଁ, ବରଂ କଥାବାଣ୍ଟ କରିବାକୁ ଆସିଛି ।”

ନବକୁବେର ସାଧୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାଲି ପଠାଇଲେ କି ଛଅମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର କଥା କହିବାକୁ ପୁରସ୍କର ନାହିଁ । ସାଧୁ ଫେରିଗଲେ । ଠିକ୍ ଛଅମାସ ଯେଉଁଦିନ ପୁରଲ ସେହିଦିନ ସାଧୁ ଆସି ପଡ଼ିଲେ । ଏଥର ମଧ୍ୟ ସେଠିଆ ଆଉ କିଛି କାମର ବାହାନା କରି ସମୟ ଦୁଆଇଲେ ।

ଏହିପରି ବର୍ଷେ କଟିଗଲା । ଅବଶେଷରେ ସାଧୁଠାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବାକୁ ସେ ଥରେ ସମୟ ଦେଇ ତା' କଥା ଶୁଣିବାକୁ ରଜା ହେଲେ ।

ପୁରୀନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ଦିନ ସାଧୁ ଆସି ପଡ଼ିଲେ । ଶେଠିଙ୍କୁ ସେ କହିଲେ, “ମୁଁ ବର୍ଷେ ହେଲା ତୁମର ଗଡ଼ବଧୂ ଉପରେ ନଜର ରଖୁଛି । ପୁରୀଜନ୍ମରେ ତୁମର କିଛି ଚପସ୍ୟା ଫଳ ଥିବା ଯୋଗୁ ଏ ଜନ୍ମରେ ଏତେ ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକାର ହୋଇଛି । ଏବେ ସେହି ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗୁ ଯଦି ଅନ୍ଧ ହେବ ତେବେ ତୁମକୁ ଏହି ପାପପୁଣ୍ୟ ସଂସାରରୁ କିଏ ଉଦ୍ଧାର କରିବ ? ସେଥିପାଇଁ ତୁମେ ନିଜେ ସତକୁ ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ।

“ହଁ, ତୁମର ଗାୟନ ଶୁଣିବାକୁ ମୋତେ ମୋର ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବମାନଙ୍କୁ ସୁଦୂରରୁ ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।”

“ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖିଲେ ଏ ସଫାରରେ କିଏ କହନ୍ତା ? ଭାବିବାଳୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଗାୟନ କେହି ନୁହେଁ । ତମେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଟିକିଏ ଦୂରରେ ରହିଲେ ଜାଣିପାରିବ ସେମାନଙ୍କ ମନୋବୃତ୍ତି ।” ସାଧୁ କହିଲେ ।

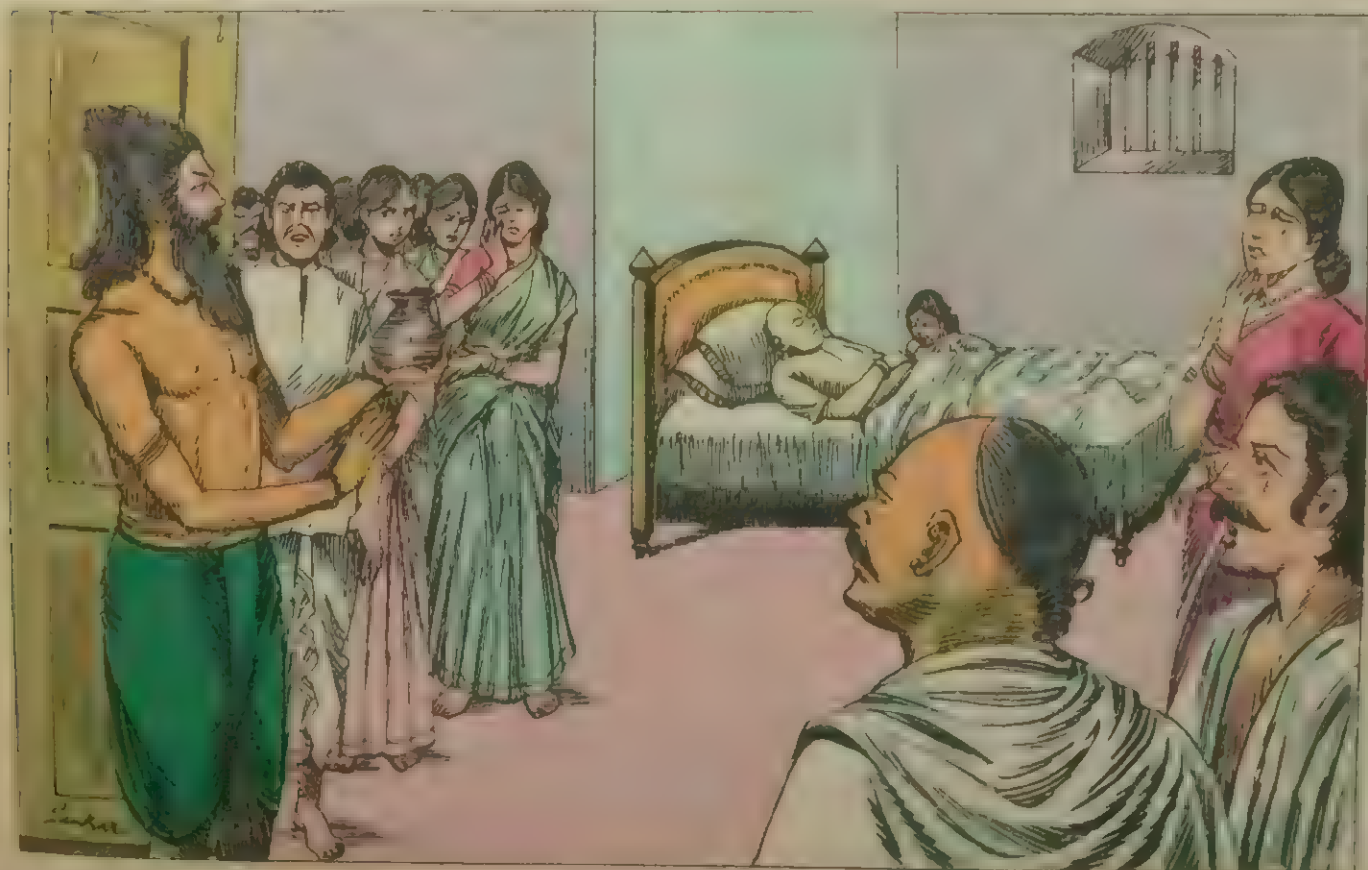
“ଆଜ୍ଞା, ଏସବୁ ତମେ କିପରି ଜାଣିଲ ?” ସେଠିକା ପଚାରିଲେ ।

“ମୁଁ ଓ ତୁମେ ଶବ୍ଦ ଜନ୍ମରେ ଏକାଠି ଉପସ୍ୟା କରୁଥିଲେ । ମୁଁ ଆତ୍ମଉପଲବ୍ଧ କରିଥିବାରୁ ସତ୍ୟ କ’ଣ ଜାଣେ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହେବାରୁ ତମେ ସର୍ବପଥ ଛାଡ଼ି

ଏହି ପଥରେ ଅନୁଭବି ରୁଲିବ । ବୁଦ୍ଧତା ତୁମର ବନ୍ଧୁକଣ ହୋଇଛି । ତୁମର ଏହି ଅଧୋଗତ ଦେଖି ମୁଁ ବାଧ୍ୟ ହେଲି । ଥରେ ତୁମକୁ ସେ ଦିଗଦ୍ୱୟରେ ଢେଙ୍କାଇ ଦେବାକୁ ଆସିଲି ।”

“ଯାହା ସବୁ କହିଲ ମୁଁ ବୁଝୁଛି । କିନ୍ତୁ ମୋର ପରିବାରବଣ ମୋତେ କେତେ ଝୁଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସେବାକୁ, କେତେ ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ତୁମ କଥାରେ ପଡ଼ି କିପରି ବିରୋଧ କରିବ ?” ସେଠିକା କହିଲେ ।

“ଥରେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖ ।” ଏକଥା କହି ସାଧୁ ତାଙ୍କୁ କିଛି ଉପାୟ ବୁଝାଇ ଦେଲେ । ପରଦିନହିଁ ସେଠିକା ମୃତ ପ୍ରାୟ ପଡ଼ି ରହିଲେ । ଔଷଧିଆ ବନ୍ଦ । ବୈଦ୍ୟମାନେ

ଜାମାତା ନିର୍ବାଚନ

[୮]

ରାଜଦାସ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ସାଥରେ ଧରି ମୁଖିଆଙ୍କ ଘର ପାଖକୁ ଗଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଜୟ ବିଜୟ ଟିକିଏ ଡରିଗଲେ ।

“ଆମେ ମୁଖିଆଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ।” ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ସମସ୍ତରରେ କହିଲେ ।

“କାହିଁକି ? କ’ଣ ଦରକାର ?” ଜୟ ବିଜୟ କହିଲେ ।

“ରାଜଦାସ କହୁଛନ୍ତି କି ସେହିଁ ମହାବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଅବତାର । ଏକଥା ସତ୍ୟ ନା ମିଥ୍ୟା ସେକଥା ଆମେ ମୁଖିଆଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଶୁଣିବାକୁ ଚାହୁଁ । ଯଦି ସେ କୁହନ୍ତି ଏହା ସତ୍ୟ ତେବେ ତୁମ ଦୁହଁଙ୍କୁ ଆମେ ବାଡ଼େଇ ଠିକ୍ କରିଦେବୁ ।” ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଜୋର ଦେଇ କହିଲେ ।

ଜୟ ବିଜୟ ଦୁହେଁ ଭୟରେ କମି ଉଠିଲେ ଓ ଘର ଭିତରକୁ ଯାଇ ବାପାମାନଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, “ଯେତେହେଲେ ତ ତୁମେ ଆମର ପିତା । ରାଜଦାସ ମହାବିଷ୍ଣୁ ବୋଲି ଜାଣିଲେ ସେମାନେ ଆମକୁ ମାରି ପକାଇବେ । ଏବେ ଆମ ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରିବାର ଉପାୟ କର ।”

ଦୁଇ ମୁଖିଆ କ’ଣ କରିବେ କିଛି ଠିକ୍ କରି ନପାରି କହିଲେ, “ତୁମେ ଦୁହେଁ ଆମକୁ ବଡ଼ ଅଡ଼ୁଆ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପକାଉଛ । ଏବେ ଆମକୁ ପ୍ରିୟସ୍ୱଦା ସହିତ ଘରେ ଦେଖା କରିବା ଦିଅ, ତେବେ କିଛି ଉପାୟ କରିବା ।”

ତା’ପରେ ଜୟ ବିଜୟ ଦୁଇ ମୁଖିଆଙ୍କୁ ପ୍ରିୟସ୍ୱଦାଙ୍କ କୋଠକୁ ନେଇଗଲେ । ସେ କୋଠରୀ ପ୍ରଥମେ ଅନ୍ଧକାରରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା

ଗୋଟିଏ କଣରେ ବସି ପ୍ରାୟସ୍କର
କାନ୍ଦୁଥିଲେ । ଏସବୁ ଦେଖି ମୁଖିଆ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ
ମନ ଶୁଖିଗଲା । ପ୍ରାୟସ୍କରା ଥରେ ମୁହଁ
ଉଠାଇ ଗୋଟିଏ କଣରେ ବସି ରହିଲେ ।
ସମୟାନେ ଦୁହିଁଟି ଚାଲି ଯାଇ ମୁହଁ
ଦିଶାବାଦୀକୁ ମନ ବଦଳ କରୁ ଲେଖାଯିଲା ।

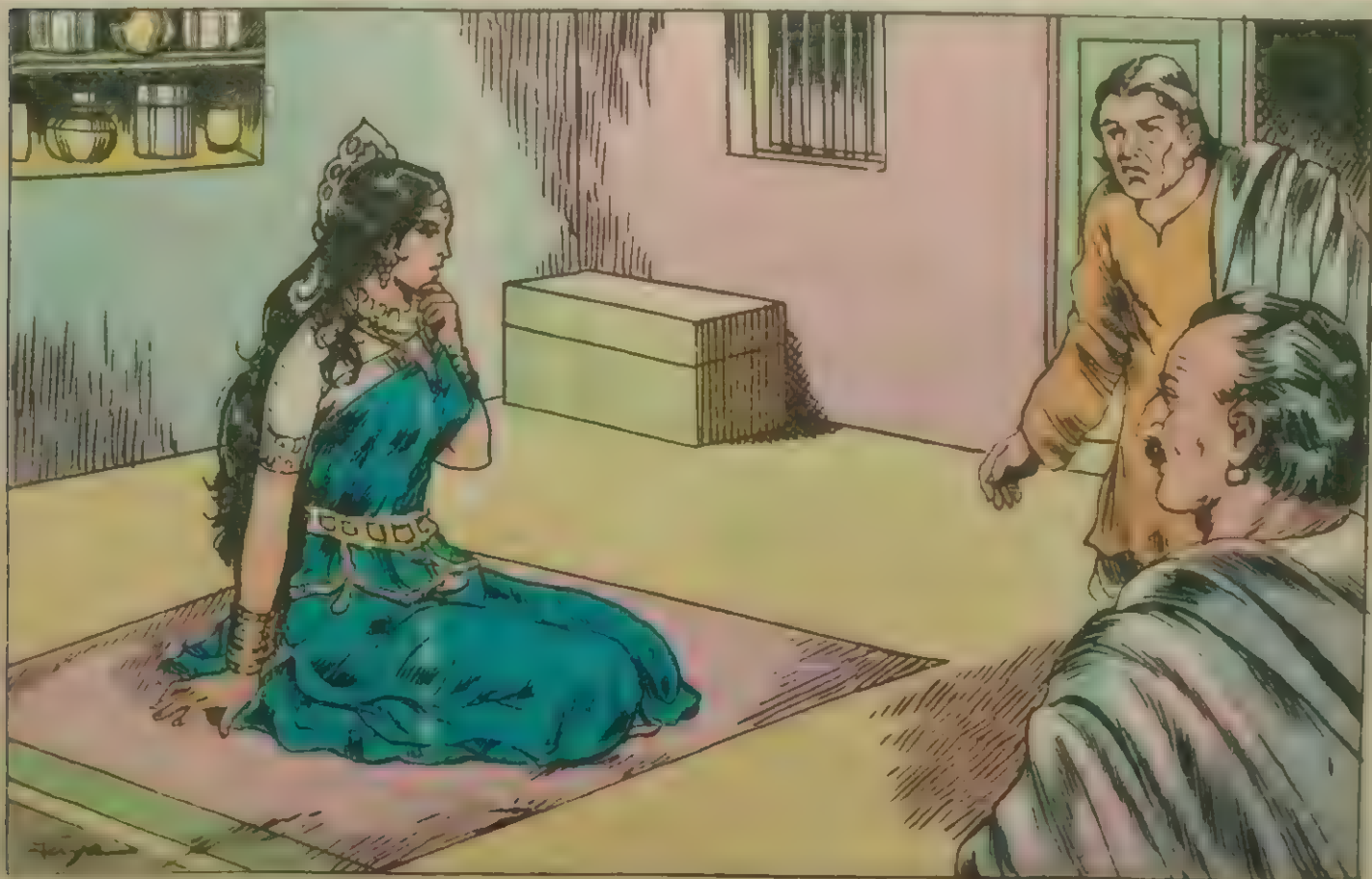
ମୁଖିଆ ଦୁହେଁ କହିଲେ, “ପ୍ରାୟସ୍କରା,
ହଁ, ତୁମକୁ ଆମେ ଏ କଷ୍ଟରୁ ଯେମିତି
ବଦଳାଇ ଦେଖାଇବୁ । ତମେ ଏଇ ଦୁଇ
ମୁହଁଙ୍କ ପାଇଁ ବହୁତ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟକରି ।”

ପ୍ରାୟସ୍କରା କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଲେନାହିଁ ।
ଦୁଇ ମୁଖିଆ ସମସ୍ତ କଥା ମୂଳରୁ ଯେପରି
ଘଟିଥିଲା ସବୁ ଖୋଲି ପ୍ରାୟସ୍କରାଙ୍କ ଆଗରେ

କହିଲେ । ତା’ପରେ ସେମାନେ କହିଲେ
“ହଁ, ସେ ଦୁଇଜଣ ପିଲାଙ୍କର ମୁହଁ
ଦୁଷ୍ଟ ଓ ଚିତ୍ତଶୋର । କିନ୍ତୁ ତୁମ ଦୁଃଖ
ଦେଖି ଆମେ ଉଦ୍ଧାରପତ୍ର ମହାବୀରଙ୍କୁ
ଅବତାର ବୋଲି ମଧ୍ୟ କହିବୁ ।”

“ମୋ ପାଖକୁ ଆଣିମାନେ କାହିଁକି
ଆସିଛନ୍ତି ?” ବିରକ୍ତ ହୋଇ କହିଲେ
ପ୍ରାୟସ୍କରା ।

“ତୁମର ତୁମ ଓ ଗୁରୁ ଦେଖି ଆମର
ମନେ ହେଲା କି ତମେ ସତରେ ଦେବ । ତୁମ
ଉତ୍ତରେ ଅନେକ ଶ୍ରେୟ ଅଛି । ତମେ ଗୁହୁରେ
ଜୟ ବିଜୟକୁ ମାରିଦେଇ ପାର । କିନ୍ତୁ ଆମେ
ପୁଅ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନକୁ ହରାଇ କଷ୍ଟ ପାଇବୁ । ଯେତେ
ମୁଣ୍ଡ ହେଲେ ପୁଅ ତ କ’ଣ କରିପାରିବ । ତେଣୁ

ତମରୁ ଆମେ ଅନୁରୋଧ କରୁଛୁ ଏହାର
ଏକ ଉପାୟ କର, ତେବେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ
କିଛି ଶିକ୍ଷାଦେ ଅଥଚ ପ୍ରାଣହୀନ ହେବ
ନାହିଁ ।” କହିଲେ ସାନ ମୁଣ୍ଡିଆ ।

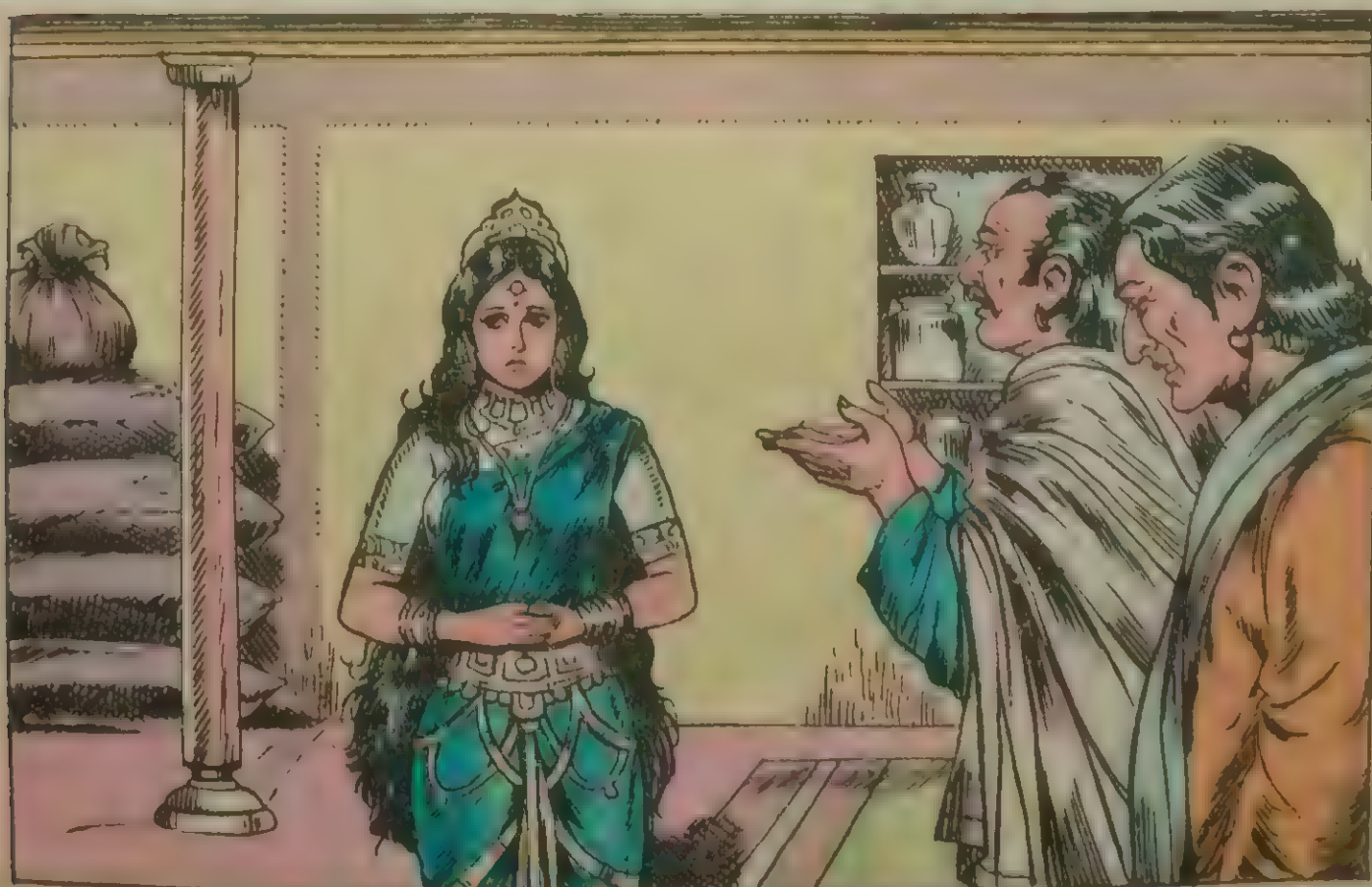
“ପିଲାଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟ ପ୍ରଭାବ ଆସ । କିନ୍ତୁ
ତୁମେମାନେହିଁ ସେମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଗୁଣ ବଢ଼ାଇ-
ବାରେ ଦାୟୀ । ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ମଧ୍ୟ
ତୁମମାନଙ୍କ ଘୋର ବହୁ କଷ୍ଟ ପାଇଛନ୍ତି ।
ତମେମାନେ କେବେ ଚିନ୍ତା କରିଛ ଏହାର
ପରିଣାମ କ’ଣ ହୋଇପାରେ ଏବେ ସବୁ
କାମ କରିସାରିବା ପରେହିଁ ତମେ ଦୁହେଁ ମୋ
ପାଖକୁ ଆସୁଛ ?” ପ୍ରିୟମୁଦା କହିଲେ ।

“ହଁ, ଆମେ ସାଧାରଣ ଲୋକ । ବଡ଼
ବଡ଼ କଥା ବୁଝିବା ଆମ ପାଇଁ କଷ୍ଟକର ।

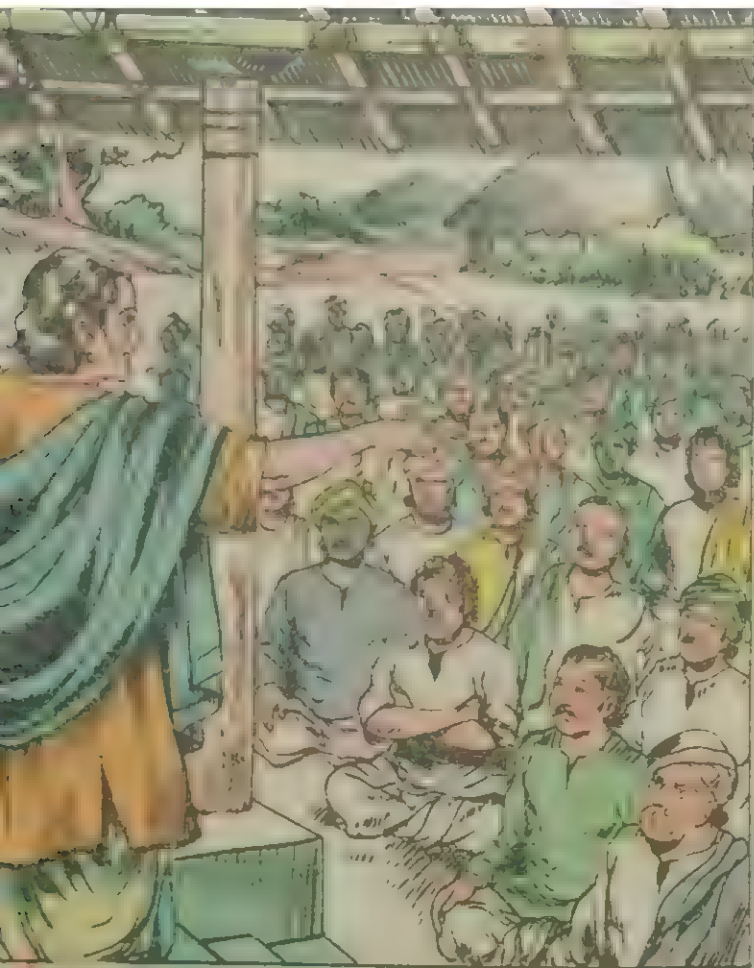
ତମେ ଯାହା କହିଛୁ ତାହା କର ଯୋଗୁଁ ତେବେ
ତମେ ରାଜଦାସକୁ ବନ୍ଦୀ କରବ ଓ ଆମ
ପିଲାଦୁହେଁ ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷା ପାଇଯିବ ।” ମୁଣ୍ଡିଆ-
ମାନେ କହିଲେ ।

ପ୍ରିୟମୁଦା କହିଲେ, “ଧର ମୁଁ କିଛି
ଉପାୟ ନ କରିବି ତେବେ ଆପଣମାନେ
କ’ଣ କରିବେ ?”

“ଆମେମାନେ ଯେମିତି ହେଲେ ଗ୍ରାମ-
ବାସୀଙ୍କୁ କହିବୁ ଯେ ରାଜଦାସ ମହାବଳଙ୍କ
ଅବତାର । ତା’ପରେ ଧୂଆଁ ଦୁହେଁ କିଛି ଖାଇ
ଆମୁଦତ୍ୟା କରିବେ; ଅନ୍ତତଃ ସେଇଆ
ସେମାନେ ଧମକ ଦେଇଛନ୍ତି । ତମେ
ତେଷ୍ଟାକଲେ ଦୁଇପଟ ରକ୍ଷା ପାଇଯାନ୍ତା ।”
ମୁଣ୍ଡିଆମାନେ କହିଲେ ।

“ଆପଣମାନଙ୍କ ପୁଅଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷତି ହେବନାହିଁ ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଏକ ଉପାୟ ଭାବି ରହିଛି ।” ପ୍ରିୟସ୍ୱଦା କହିଲେ । ତା’ପରେ ସେ ଧୀର ସ୍ୱରରେ ଦୁଇ ମୁଠିଆକୁ କିଛି କହିଲେ । ସେମାନେ ସବୁକଥା ଶୁଣି ଶୁଣି ମନରେ ସେଠାରୁ ବାହାରକୁ ଆସିଲେ ।

ଘର ସାମନାରେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଭିଡ଼ କରିଥା’ନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବସିଥା’ନ୍ତି ଗଜଦାପ ଓ ଜୟ ବିଜୟ । ଜୟ ହାତରେ ଧରିଥାଏ ବିଷ ପୁଡ଼ିଆ । ସମସ୍ତେ ପ୍ରଜ୍ଞା କରୁ ରହିଥା’ନ୍ତି ମୁଖିଆମାନେ କ’ଣ କହିବେ ।

ବଡ଼ ମୁଖିଆ ଆରମ୍ଭ କଲେ, “ଭାଇମାନେ, ଆମ ଗ୍ରାମରେ ରହିଥିବା ଗଜଦାପ ବହୁ ପ୍ରକାରେ

ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମହାବୀର ଲକ୍ଷଣ ସବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏତେ ମହତ୍ତ୍ୱରେ ତ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ମହାବୀରୁ ବୋଲି ମାନି ନେବାନାହିଁ । ବହୁ ଅଲୌକିକ ଘଟଣା ଦେଖିଲେ ମାନିନେବା । ସେଥିପାଇଁ ଏକ ପଦ୍ଧତି ନିଆଯିବ । ଆମେ ଠିକ୍ କରିଛୁ କି ନିକଟସ୍ଥ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଆମେ-ମାନେ ଗଜଦାପ ଓ ପ୍ରିୟସ୍ୱଦାକୁ ନେଇଯିବା । ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ବିଶେଷ ସ୍ଥାନରେ ଠିଆ କରାଇ ଆମେମାନେ ସେଠାରୁ ଏକହଜାର ଗଜ ଦୂରରେ ଥାଇ ଦେଖିବା । ସର୍ବ ଦେଖିଛୁ ସେମାନେ ଯଦି ଭଗବାନଙ୍କର ଅଂଶ ନେଇ ଜନ୍ମ ହୋଇଥା’ନ୍ତି ତେବେ ସେଠାରୁ ସେମାନେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯିବେ । ଯଦି ନ ତେବେ ତେବେ ଗଜଦାପ ଆମ ଗ୍ରାମ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବ ଓ ପ୍ରିୟସ୍ୱଦା ଜୟ ବିଜୟକୁ ବିକାଶ କରିବ ।”

ମୁଖିଆଙ୍କର ଏ ଯୋଜନାକୁ ଜୟ ବିଜୟ ଓ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଖୁବ୍ ପସନ୍ଦ କଲେ ।

ପ୍ରିୟସ୍ୱଦା ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ଯୁବନିର୍ଜୀବିତ ସ୍ଥାନ ହେଉଛି ଗଜର କୋରଡ଼ ଯାହା ଭିତରେ ପଶି ସେମାନେ ଗଜମହଲକୁ ଯାଇଥିବା ସୁଡ଼ଙ୍ଗରେ ପ୍ରବେଶ କରିବେ । ସେଥିରେ ଯିବା ପାଇଁ ଅନେକ ସମୟ ଲାଗିବ । ତେଣୁ ପ୍ରିୟସ୍ୱଦା କହିଲେ, “ଭାଇମାନେ, ମୁଁ ଜାଣେ ଗଜଦାପ ମହାବୀରୁ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏଠାରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯିବା ପରେ ଆକାଶମାର୍ଗରେ

କହିଦନ ବୁଲନ୍ତୁ । ସେଥିପାଇଁ କହୁ ଶାନ୍ତ୍ୟ
ଓ ପାମାୟ ଆମର ଦରକାର ।”

ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଆଜି ଶୁଣିଲେ ପ୍ରାୟସ୍ତାଦ୍ୱାରା
ଶାନ୍ତ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ସବୁ ଦେଲେ । ଜୟ ବିଜୟ
କରିଲେ ଏ ପରିସାଧିତ ଏମାନେ ଦାବୀକରି
କରିଲେ ମଣିଷ କ’ଣ ଅସୁବିଧା ହୋଇପାରେ ।
ତେଣୁ ପ୍ରିୟସ୍ତାଦ୍ୱାରା ଆମକୁ ମିଳିବ ।

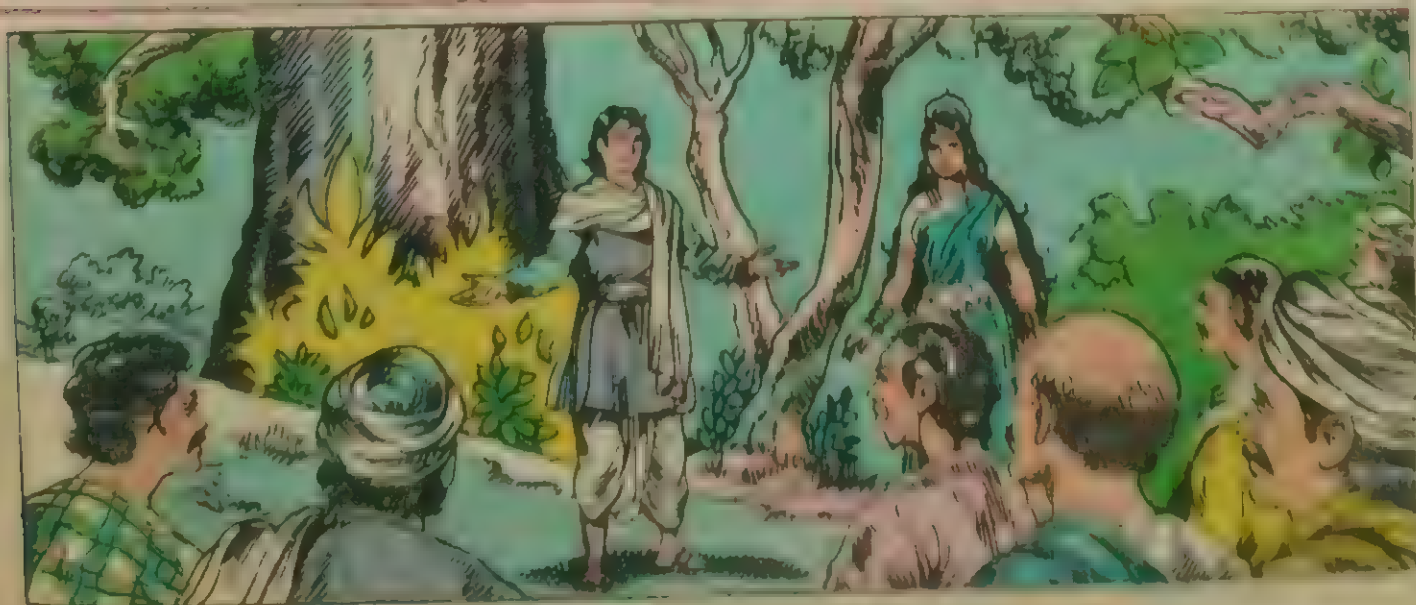
ପୁର ଗାଁର ଗଣ ଅନୁସାରେ ସମସ୍ତେ
ବଣରେ ଏକତ୍ର ହେଲେ । ପ୍ରିୟସ୍ତାଦ୍ୱାରା ଓ
ରାଜାପତି ସେହି ସ୍ଥାନରେ ରହିଲେ । ଗ୍ରାମ-
ବାସୀମାନେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ତେ ଦୂରକୁ ଯିବା
ପୁରକୁ ରାଜାପତି କହିଲେ, “ମୋର ପ୍ରିୟ
ଗ୍ରାମବାସୀଗଣ । ଏବେ ଆପଣମାନେ ହଜାର
ତଳ ଦୂରକୁ ଯାଇ ଏକତ୍ର ଗଣିବେ ।
ତା’ପରେ ଆପଣମାନେ ଆମକୁ ଆଉ
ଦେଖିବାକୁ ପାଇବେ ନାହିଁ । ଆଜିଠାରୁ ମୁଁ
ଆଉ ଆପଣମାନଙ୍କ ସହିତ ରହି ପାରିବି ନାହିଁ ।
ସେଥିପାଇଁ କହୁ କଥା କହୁ ମନେ ରଖିବେ ।

ଜନତାର ଶାନ୍ତ ରାଜାପତିଙ୍କୁ କହୁ । ଯଦି
କେହି କୁମାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାୟ କରି କେହି
କାନ୍ଦୁ ବନ୍ଦ କରାନ୍ତୁ ତେଣୁ କେହି ନିଷେଧ
ସହତ । ଜୟ ବିଜୟ କୁମାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ
କିନ୍ତୁ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଦେହରେ ଯେଉଁ
ଦାମସ ଶାନ୍ତ ଥିଲା ତାହାକୁ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ହସ୍ତ
ନେଇ ଯାଉନାହିଁ । ଏହି ସ୍ଥଳେ ସ୍ଥିତି
ଆପଣମାନଙ୍କ ସହିତ ସ୍ଥିତି ରଖିବେ ।
କରିବେ । ଏବେ ଆମେ ଯିବା ନିଶ୍ଚୟ ।”

ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମବାସୀ ଏକତ୍ର ଗଣିବାରେ
ଛୁଟା ହେଲେ । ଏବେ କେହି ଗଣିବା
ପୁରକୁ ରାଜାପତି ଓ ପ୍ରିୟସ୍ତାଦ୍ୱାରା ଅତି ଅନୁ
ଅନୁତ୍ରୁତ ହୋଇଗଲେ ।

ପ୍ରିୟସ୍ତାଦ୍ୱାରା ରାଜାପତିକୁ ବହୁ ଦେଖିଲେ
ସେମାନେ ବୃକ୍ଷର କୋରଡ଼ ଭିତରେ ଯେଉଁ
ଯାଇ ସୁତରାରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଭିତରେ ଯିବା
ଦ୍ୱାର ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ ।

(ଆସନ୍ତା ପୃଷ୍ଠାରେ ସମାପ୍ତ)

ପ୍ରହରୀ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ

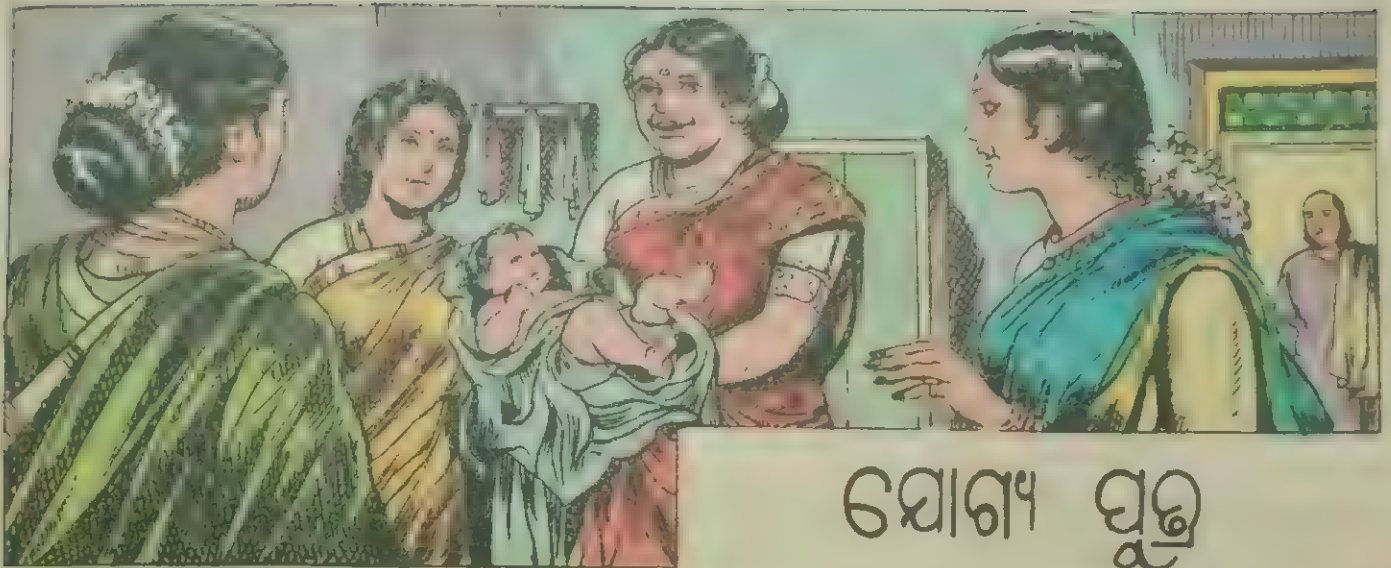
ପ୍ରାୟଶଃ ଜମିଦାର ଯଶୋକ ସିଂହ ନିଜର ସେବକମାନଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତ କରୁଥା'ନ୍ତି ବହୁ ପ୍ରକାର ଉପହାର ନିୟମା ପରେ । ଯଦି ତାଙ୍କ କଚେରୀ ପାଇଁ ଜଣେ ପ୍ରହରୀର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼େ । ସେଥିପାଇଁ ଦୁଇଜଣ ପୁରକ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଥା'ନ୍ତି, ଆନନ୍ଦ ଓ ସୁଦାସ ।

ଜମିଦାର ପ୍ରଥମେ ଆନନ୍ଦକୁ ଗୋଟିଏ ରାତି ପ୍ରହରୀ କାମରେ ନିୟୁକ୍ତ କଲେ । ତା' ପରଦିନ ତାହୁଁ ବଗିଚା କାମ ଦେଲେ ସେ ବଗିଚା କାମ ଖୁବ୍ ତତ୍ପରତାର ସହିତ କଲେ । ତା'ପରେ ଜମିଦାର କହଲେ ତିନିଦିନ ପରେ ସେ ଯାହା କହିବାର କହିବେ ।

ସୁଦାସକୁ ମଧ୍ୟ ସେହିଭଳି କାମ ଦେଲେ । ହେଲେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦିନ ସୁଦାସକୁ ବଗିଚା କାମ ଦେବାରୁ ସେ ଟିକିଏ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହେଲେ, ଭଲ ଭାବରେ କାମଟି କରିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଜମିଦାର ପ୍ରହରୀ ପଦଟି ସୁଦାସକୁହିଁ ଦେଲେ । ସେ ତାଙ୍କର ପାଖ ଲୋକଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଆନନ୍ଦ ଭଲପିଲା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରହରୀ ପଦପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ସେ ମୋତେ ଖୁସି କରିବା ପାଇଁ ବଗିଚା କାମ କରଦେଲା ଆଉ ପ୍ରହରୀ ଦେବାବେଳେ ରାତିରେ ବସି ଘୁମାଇବ । ତେଣୁ ମୁଁ ସୁଦାସକୁ ବାଛିଲି । ମୁଁ ପ୍ରହରୀ କାମ ପାଇଁ ପ୍ରହରୀ ଚାହେଁ, ମାଲୀ ନୁହେଁ ।”

ଯୋଗ୍ୟ ପୁତ୍ର

ରାଧାନଗରର ସୁଦର୍ଶନ ପଟେଲ ଥିଲା ଜଣେ ବଡ଼ ଲେଭା ବ୍ୟକ୍ତି । ତା' ସ୍ତ୍ରୀ ସୁନ୍ଦରୀ ମଧ୍ୟ ସେ ଦିଗରେ ସ୍ଥାମୀର ପ୍ରକୃତ ସହଧର୍ମିଣୀ । ଦୁଇଜଣଙ୍କର କାମ ହେଲା ଧନ ସଂଗ୍ରହ କରିବା । ତା'ଛଡ଼ା ପୃଥିବୀରେ ଆଉ କୌଣସି କଥା ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ।

ସାରା ଗ୍ରାମରେ ସୁଦର୍ଶନର କାମ ହେଲା ଦୁଇ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଝଗଡ଼ା କରାଇବା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମାରେ ଠିଆ କରାଇବା । ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ ଦସ୍ତଖତ ବା ଟିପଟିହୁ ଦେଇ ନିଜେ ପଇସା ଧାର ଦିଏ, ସୁଧମୂଳ ମିଶାଇ ଜମିଗୁଣ କରି ଆଦାୟ କରେ । ସୁନ୍ଦରୀ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରାମର ଶରୀର ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନଙ୍କ ବିପଦ ବେଳେ କ'ଣ ବାସନ ବା ସୁନା ରୂପା ବନ୍ଧା ରଖି ପଇସା ଦେଇଥାଏ, ସେମାନେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ନ ଆସିଲେ ଆଉ ସେ ଜମିଷ ଫେରାଏ ନାହିଁ ।

ଦୁଇଜଣଙ୍କ ବିବାହର ପଚାଶ ବର୍ଷ ପରେ ତାଙ୍କର ପୁଅଟିଏ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନେ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ । ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ଓ ଗ୍ରାମର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକମାନେ କହିଲେ, “ଏତେଦିନରେ ପିଲାଟିଏ ହୋଇଛି । ଭଲକରି ନାମକରଣ ଉତ୍ସବ କର । ହାତ ଖୋଲି ପଇସା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମିଠା ଖୁଆଅ ।

ତା'ପରେ ସ୍ଥାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁହେଁ ଏ ବିଷୟରେ ବହୁତ ଚିନ୍ତା କଲେ ଓ ନାନା ପ୍ରକାର ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କଲେ । ଶେଷକୁ ଏଇକଥା ଠିକ୍ ହେଲା ଯେ ଏକା ଦିନରେ ସ୍ଥାମୀ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ବିବାହର ରଜତ ଜୟନ୍ତୀ ମଧ୍ୟ ହେବ ଓ ପୁଅର ନାମକରଣ ଉତ୍ସବ ମଧ୍ୟ ହେବ । ତା'ହେଲେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭୁଲନାରେ ଉପହାର ବେଟି ମିଳିବ । ସୁଦର୍ଶନ ନିଜର ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲା । ସେମାନେ

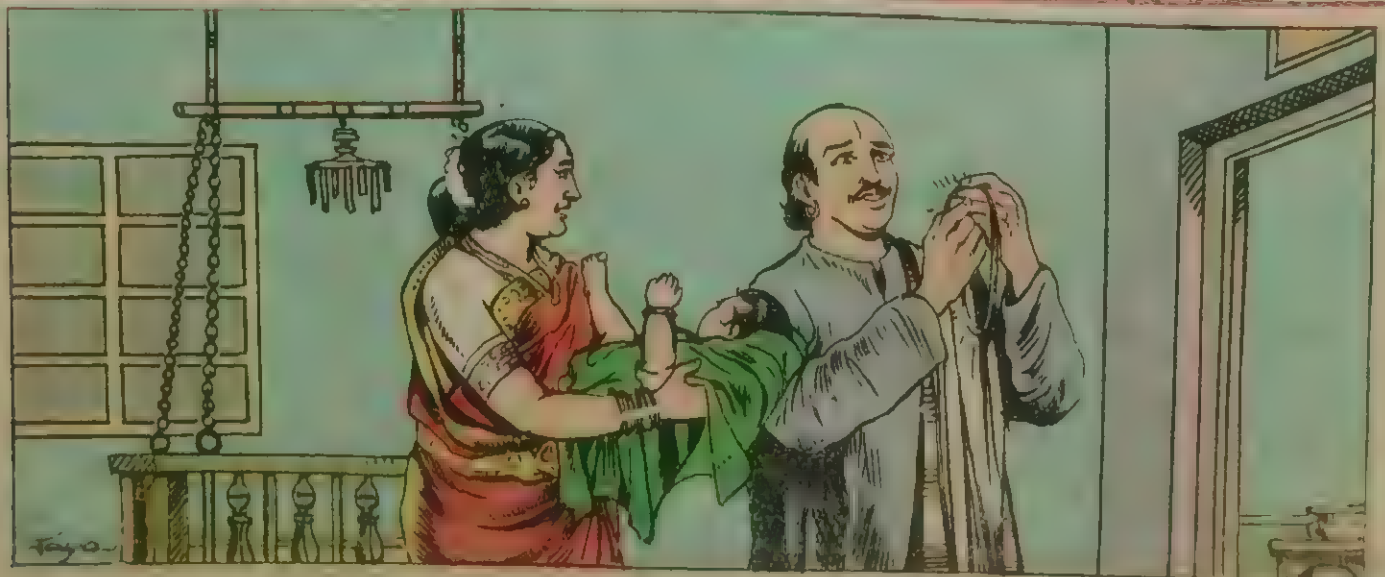
ଉତ୍ସବ ଦିନ ଯାହା ଅଳ୍ପ ବହୁତ ଉପହାର
ଆଣିଆ'ନ୍ତ ତାହା କେବଳ ପୁଅ ପାଇଁ ।
ବେଶ୍ ଧୁମ୍‌ଧାମ୍‌ରେ ଉତ୍ସବ ଶେଷ ହେଲା ।

ସମସ୍ତେ ଚାଲିଯିବା ପରେ ଶତରେ ସ୍ତ୍ରୀମାନୀ
ସ୍ତ୍ରୀ ବର୍ଗ ଉପହାର ସବୁ ସଜ ଡାଲେ, “ତା'ପରେ
ହସାବ କଲେ ଶେଜରେ ଯେତେ ଖର୍ଚ୍ଚ
ହୋଇଛି ତା'ର ଛୁଟି ଥିଲା ଅଧିକା ପଇସା ମିଳିଛି ।
ଦୁହେଁ ଖୁସି ହେଲେ । ହଠାତ୍ ସୁଦର୍ଶନ ପୁଅର
ଛେଟ ମୁଦି ଗୁଡ଼ିକ ନେଇ କଷଟି ପଥରରେ
ଗାର ପକାଇ ସୁନା କି ନୁହେଁ ପରୀକ୍ଷା କରି
ଦେଖିଲା । ଗାର କାଟୁ କାଟୁ ଚିତ୍କାର କରି
କହିଲା, “ଆରେ ସୁନ୍ଦର, ଆମକୁ ସେମାନେ
ପିତୁଳ ମୁଦି ସୁନାପାଣି ଦେଇ ଠକି ଦେଇଛନ୍ତି ।”
ସେ ଶୁଣିଯାଇ କହିଲା, “ବଦମାସମାନେ
ଖାଇବା ବେଳେ ପେଟ ଠୁଁ ଖାଇବେ, ଆଉ
ଦେବାବେଳେ ପିତୁଳ ମୁଦି ଦେବେ ।”

“ହାୟ, ହାୟ ଏମିତି ଠକିଦେଲେ”—
କହି ସୁନ୍ଦରୀ ମଧ୍ୟ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କଲା ।

ତା'ପରେ ହଠାତ୍ ସେ ଘର ଭିତରେ
ଦୌଡ଼ିଯାଇ ପୁଣି ଶୁଣି ସମସ୍ତ ପରେ ଫେରି
ଆସି କହିଲା, “ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ ।
ଖାଇବା ପରେ ମୋ ପାଦରେ ବନ୍ଧା ଗୁଡ଼ିକ
ସେମାନଙ୍କ ବାସନା ସବୁ ମଧ୍ୟ ଉଠେଇ
ନେଇଛନ୍ତି ।”

ଏବେ ସ୍ତ୍ରୀମାନୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁହେଁ ବସି ନିଜ ଭାଗ୍ୟକୁ
ନିନ୍ଦା କରୁଥିବା ବେଳେ ପୁଅ କାନ୍ଦିଲା ।
ସୁନ୍ଦର ପୁଅକୁ କୋଳକୁ ନେଲା । ଦେଖିଲା
ତା' ହାତମୁଠା ଜୋରରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଛି ।
ଖାଲି ଦେଖେ ତ ଦୁଇଟି ସୁନାର ପତଳ
ହାର କାହା ବେକରୁ ଛିଣ୍ଡାଇ ଧରିଛି । ସେ
ସୁଦର୍ଶନକୁ ଡାକିଲା । ଦୁହେଁ ପୁଅର କରମଣ୍ଡ
ଦେଖି ଆନନ୍ଦରେ ଗର୍ଗର ହୋଇ ଉଠିଲେ ।
ସୁଦର୍ଶନ ଶୁଣି ହୋଇ କହି ଉଠିଲା, “ସୁନ୍ଦର,
ଯାହା ଆମେ ଦୁହେଁ କରି ପାରି ନଥିଲେ,
ତାହା ଆମ ପୁଅ କରି ଦେଖାଇ ଦେଲା ।
ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଆମର ଯୋଗ୍ୟ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ।”

ପ୍ରକୃତିର ବିସ୍ମୟ !

ଭାରତ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ମେରୁ ପ୍ରଦେଶରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଜ୍ୟୋତି ଆକାଶରେ ଦେଖା ଦିଏ । ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତରୁ ପ୍ରସାରିତ ହେଉଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍‌କଣା ଯେତେବେଳେ ପୃଥିବୀର ଚୁମ୍ବକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମିଳିତ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ସେଥିରୁ ବିରଣମାଳା ନିର୍ଗତ ହୁଏ । ଏହାକୁ ଅବେର ବୋରଆଲ୍‌ସ୍ ଓ ଅବେର ଅସ୍ତ୍ରାଲ୍‌ସ୍ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ମେରୁ ପ୍ରଦେଶର ଜ୍ୟୋତି

ଶୀତଳ ଭାବୁ

ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆରେ କୋରକାଟାୟ ଭଲମାନେ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳରେ ନିଜ ମୁହଁରୁ ବାହାରୁଥିବା ଲଳିତ ଦେହରେ ଘଷି ଗରମରୁ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ।

ମରୁଭୂମିର ବର୍ଷା

ମରୁଭୂମିରେ ବରଫର ବର୍ଷା ହେଉଥାଏ କିନ୍ତୁ ଜଳବନ୍ଧୁ ନିମ୍ନରୁ ଆସିବା ବେଳେ ବାୟୁର ଅତ୍ୟଧିକ ଉଷ୍ମତା ଯୋଗୁ, ତାହା ଭୂମିରେ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ବାଷ୍ପ ହୋଇ ଉଡ଼ିଯାଏ ।

ଜହ୍ନ ମାୟା

ଆଲୋକ ଓ ଆନନ୍ଦର ମାସିକ ପତ୍ରିକା

- * ଭାରତର ପ୍ରାଚୀନ କାହାଣୀମାଳା ସହିତ ନୂତନ କାହାଣୀମାଳାର ଅପୂର୍ବ ସମନ୍ୱୟ ।
- * ସରଳ ଓ ସଯତ ଭାଷାର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ—ଜହ୍ନମାୟା ।
- * ଦ୍ଵାସ୍ୟରସ ସହ ମାନବକତା ଓ ନୀତିଶିକ୍ଷାରେ ସମୃଦ୍ଧ ପତ୍ରିକା—ଜହ୍ନମାୟା ।
- * ଜହ୍ନମାୟା କେବଳ ଶିଶୁ ବା କିଶୋରମାନଙ୍କ ପତ୍ରିକା ନୁହେଁ, ପରିବାରର ସମସ୍ତେ ଏହା ଉପଭୋଗ କରନ୍ତି ।
- * ସାଧାରଣଜନର ଭଣ୍ଡାର—ଜହ୍ନମାୟା ।
- * ଇଂରାଜୀ ଓ ସଂସ୍କୃତ ସମେତ ତେରଗୋଟି ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏ ପତ୍ରିକା ଭାରତର ଏକତାର ପ୍ରତୀକ ।

‘ଜହ୍ନମାୟା’ ପଢନ୍ତୁ ଓ ପଢାନ୍ତୁ ।

ବାର୍ଷିକ ଦେୟ : ଟ ୩୦-୦୦

‘ଜହ୍ନମାୟା’ର ଗ୍ରାହକ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଆପଣଙ୍କ ପୁର ଠିକଣା ସହ ମନିଅର୍ଡର ତଳ ଠିକଣାକୁ ପଠାନ୍ତୁ :

ଡକ୍ଟର ଏଜେନ୍ସିଜ୍

ଭଦ୍ରାମାମା ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ସ୍,

ବଡ଼ପଲ୍ଲୀ, ମାଡ୍ରାସ - ୬୦୦୦୨୭

ଫଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା: ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫୦

ପୁରସ୍କୃତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ଉପେନ୍ଦ୍ର ୧୯୮୭ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ

Madan Gopal

P. S. Girota

★ ଉଭୟ ଚିତ୍ର ପାଇଁ ଉପେନ୍ଦ୍ର ପରିଚୟୋତ୍ତ ଦୁଇ ଗୁରୁ ଧାଡ଼ରେ ଲେଖା ହୋଇଥିବ ଏବଂ
ପରସ୍ପର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିବ ★ ଅକ୍ଟୋବର ୧୦ ସୁଦ୍ଧା ପରିଚୟୋତ୍ତ ପତ୍ରସୂଚୀ ଦିଆଯାଉ ।
★ ସବାୟକ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଚିତ୍ରେତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ପାଇଁ ଟ. ୫୦-୦୦ ପୁରସ୍କାର ପଠାଯିବ ।
★ ପରିଚୟୋତ୍ତ ସହ ପ୍ରେସ୍‌କର ନାମ ଓ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡରେ ଲେଖା ହୋଇ ଚନ୍ଦାମାମା
ସଠା ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୨୭ ଠିକଣାରେ ଆସିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅଗଷ୍ଟ ୮୭ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଫଳ

ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ର : ବାସ ନାହିଁ, ବେଶ ନାହିଁ, ଅଛୁ ମୁଖେ ହସ !
ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ର : ସବୁ ଥାଇ, ବାବା ତୋର କଥା ଏତେ ରୋଷ !!
ପୁରସ୍କାର ଚିତ୍ର : ଲଙ୍ଗରାଜ ଦାଶ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।
ଚିତ୍ରକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ; ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ଜୟମାମୁ

ବାର୍ଷିକ ଦେୟ : ଟ. ୩୦-୦୦

ମନିଅର୍ଡର ପୋଲିସ୍ ଠିକଣା :

ଡିଲ୍‌ଟନ୍ ଏଜେନ୍‌ସିଜ୍, ଚନ୍ଦାମାମା ବଲ୍‌ଡିଙ୍ଗ୍‌ସ୍, ବଡ଼ପଲ୍ଲୀ, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୨୭

ବିଦେଶ ସକାଶେ ଦେୟ ବବରଣୀ ପାଇଁ ନିମ୍ନ ଠିକଣାକୁ ଲେଖନ୍ତୁ :

ଚନ୍ଦାମାମା ପବ୍ଲିକେଶନ୍‌ସ୍, ଚନ୍ଦାମାମା ବଲ୍‌ଡିଙ୍ଗ୍‌ସ୍, ବଡ଼ପଲ୍ଲୀ, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୨୭

Printed by B V REDDI at Prasad Process Private Ltd, 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and
Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandama-
ma Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting
them in any manner will be dealt with according to law.

CHANDAMAMA

It unfolds the glory of India—both past and present—through stories, month after month.

Spread over 64 pages teeming with colourful illustrations, the magazine presents an exciting selection of tales from mythology, legends, historical episodes, glimpses of great lives, creative stories of today and knowledge that matters.

In 12 languages and in Sanskrit too.

Address your subscription enquiries to:

DOLTON AGENCIES 188 N.S.K. ROAD MADRAS-600 026